

PRZEGLĄD RADCOWSKI

ISSN 2391-9159

Kwartalnik Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

Nr. 35/2022
Lipiec



40
LAT

W NUMERZE



Egzamin radcowski 2022

Akademia Wiedzy o Prawie

II Wrocławskie Seminarium
Prawnoprocesowe



Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy

Drugi kwartał 2022 r. to niewątpliwie okres próby dla nas wszystkich i to na wielu obszarach. Kiedy wydawało się, że ciemne lata pandemii mamy już za sobą i z optymizmem patrzyliśmy w przyszłość, przyszło nam się zmierzyć z poważnym kryzysem za naszą wschodnią granicą. My, jako społeczeństwo, pokazaliśmy i nadal pokazujemy, co ozna-

cza w praktyce empatia i miłosierdzie. Nasza Izba od pierwszego dnia wojny wspiera uchodźców; tu w Polsce czy też przekazując wsparcie bezpośrednio potrzebującym na miejscu, o czym mogli Państwo przeczytać w obszernej relacji zarówno w poprzednim numerze, jak i w tym, w artykule r. pr. D. Seweryn-Stawarz oraz w artykule r. pr. I. Konopackiej. Radcowie prawni zresztą nie pierwszy raz pokazali, że mają „serce na właściwym miejscu”, czego też pięknym, corocznym ukoronowaniem jest wyróżnienie tych najbardziej zaangażowanych. Z Izby wrocławskiej nominację do tytułu „Kryształowego Serca Radcy Prawnego” otrzymały dwie niezwykle aktywne osoby (znane czytelnikom z wielu zaangażowanych felietonów publikowanych na naszych łamach), tj. r. pr. A. Kimbort (ostatecznie laureatka) i r. pr. J. Makowski – ich sylwetki przybliżyłam w artykule poświęconym wydarzeniu.

Oczywiście kwiecień 2022 r. to również moment niezwykle ważny w historii naszej sekcji piłkarskiej (już teraz zapraszam do lektury wspominkowego artykułu, który ukaże się w kolejnym numerze). Wrocław wygrał po raz trzeci i awansował na szczyt klasyfikacji Mistrzostw Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej, co niewątpliwie zapisze się w annałach historii. W tym numerze cała drużyna udzieliła wywiadu naszemu kwartalnikowi.

Wielkimi krokami zbliża się również czterdziestolecie naszego samorządu, o czym w najnowszym numerze przypomina niezawodna r. pr. K. Stoga (odrobina historii i wspomnień z poprzednich jubileuszy). Już teraz zapraszam wszystkich do udziału w zaplanowanych na III kw. 2022 r. obchodach i do lektury jubileuszowej książki pamiątkowej.

W numerze znajdziecie również informację o Forum Młodych Radców Prawnych, szkoleniu wiosennym w Trzebiaszowicach, Young European Lawyers Contest 2022, International Legal Tech Competition „E-Access to Justice”, Drzwiach otwartych w OIRP, Konkursie Krasomówczym, Akademii Wiedzy o Prawie, Konkursie Arbitrażowym oraz felieton niezastąpionego r. pr. R. Gąsiora, który edukuje nas w zakresie sztuki (tym razem przybliży nam postać Tamary Łempickiej). Podkreślić należy, że jest to najobszerniejszy numer naszego „Przeglądu”. Panu Dziekanowi i całej Radzie należą się gratulacje za niezwykle intensywny okres pracy! ●



06 KALENDARIUM

Z ŻYCIA SAMORZĄDU

- 07 Kronika Rady OIRP we Wrocławiu
Maciej Różewicz
- 09 Sprawozdanie z obrad Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu
Krystian Mularczyk
- 11 Prawnicy dla Ukrainy
Beata Janikowska
- 15 X Ogólnopolska Konferencja Sędziów i Rzeczników Dyscyplinarnych
Magdalena Sierny
- 17 Dolnośląskie Centrum Filmowe – nowy partner OIRP we Wrocławiu w obszarach kultury i sztuki
Ewelina Kącka
- 20 Kilka słów o tym, dlaczego warto dać się znaleźć z wyszukiwarką Szukajradcy.pl
Marta Kruk
- 23 Rada Liderów Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu – podsumowanie dotychczasowych prac i nowe wyzwania
Krystian Mularczyk
- 25 Rada Biznesu Wyższej Szkoły Bankowej – gdzie jesteśmy i dokąd dążymy?
Krystian Mularczyk
- 27 Pakiety medyczne
Krystian Mularczyk
- 29 Kryształowe serce 2022 w OIRP we Wrocławiu – Laureaci
Anna Zalesińska, Michał Pyrz
- 34 Witamy nowych radców prawnych
Beata Kozieł



SENIORZY SENIORM

- 35 Nasza Izba weszła w wiek dojrzały...
Krystyna Stoga



ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

- 38 Środki bezpieczeństwa finansowego i ich stosowanie w zakresie niedotyczącym identyfikacji klienta i beneficjenta rzeczyciwistego
Hubert Sarżyński
- 48 Specustawa – Pomoc dla obywateli Ukrainy. Ocena rozwiązań i najbliższa perspektywa
Marta Bakun
- 54 Zmiany dla deweloperów wynikające z nowej ustawy deweloperskiej od dnia 1 lipca 2022 r.
Karolina Zieleniecka, Anna Zieleniecka
- 58 Spuszczanie psa ze smyczy – co na to prawo?
Angelika Kimbort



63

RECENZJA

Księga pamiątkowa z okazji 40-lecia samorządu radców prawnych

Anna Zalesińska



65

Z RADCOWSKIEJ WOKANDY

Tajemnica obrończa. Wybrane zagadnienia

Leszek Korczak



70

APLIKACJA

Egzamin radcowski 2022

Robert Staszewski

71

VI Forum Młodych Radców Prawnych

Aleksandra Pakuła

73

Sylwetka Aplikanta – Maciej Białas

Milena Szostak-Kałuska



74

SZKOLENIA

Kurs „Prawne i techniczne aspekty cyberbezpieczeństwa” okiem uczestnika

Paulina Meńkarska

76

Szkolenie wyjazdowe w Hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach

Krystian Mularczyk



77

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Konkurs dla młodych prawników europejskich

Michalina Gdula

80

Wsparcie pilnie potrzebne

Izabela Konopacka

82

International LegalTech Competition. Wyniki pierwszego etapu konkursu FBE

Maria Dymitruk



85

KĄCIK JĘZYKOWY

Aktualnie ACTUAL to nie AKTUALNY, czyli kilka nieoczywistych znaczeń dobrze znanych terminów

Izabela Konopacka



87

NOWE TECHNOLOGIE

Nowy podcast z prawa nowych technologii

Wojciech Lamik

89

Dyrektywa NIS 2

Wojciech Lamik

93

„E-education as an access key to e-justice”, czyli kilka zdań o prawniku epoki cyfrowej

Sebastian Bechicki



96

WYDARZENIA

Drzwi Otwarte OIRP we Wrocławiu

Krystian Mularczyk



- 98 **Dowody elektroniczne – już nie tylko przyszłość, ale teraźniejszość**
Natalia Krej
- 101 **Debata „Podatki a prawo własności intelektualnej oraz społeczne postrzeganie prawa własności intelektualnej w dobie cyfryzacji”**
Małgorzata Głowacka
- 103 **VIII Konkurs Krasomówczy w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu – sprawozdanie**
Krystian Mularczyk
- 105 **XXIV Lokalny Konkurs Krasomówczy za nami**
Krystian Mularczyk
- 107 **Prawo po stronie równości**
Dorota Seweryn-Stawarz
- 109 **Obchody jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu**
Krystian Mularczyk, Letycja Sołoducho-Pelc
- 113 **Warsztaty Femina – zdrowie kobiet!**
Sylwia Filińska
- 114 **Podatkowa Konferencja Naukowa (26 maja 2022)**
Cyprian Golda
- 118 **Ależ to był Dzień Dziecka!**
Sylwia Filińska
- 120 **Akademia Wiedzy o Prawie**
Marta Kędziora
- 122 **Turniej Arbitrażowy dla studentów**
Marta Kędziora



- SPORT**
- 124 **Trzecie złoto dla OIRP we Wrocławiu!**
Rafał Biel
- 127 **Drużyna koszykówki OIRP we Wrocławiu znowu najlepsza w Polsce**
Paweł Pulka
- 129 **Radcowski slalom w wykonaniu członków OIRP we Wrocławiu, czyli XVIII Ogólnopolskie Mistrzostwa Narciarskie i Snowboardowe Radców Prawnych i Aplikantów**
Marta Kaźmierczyk



- FELIETON**
- 132 **Tamara Łempicka – królowa art déco**
Radosław Gąsior



- WYWIAD**
- 135 **Wywiad drużyną OIRP we Wrocławiu**
Anna Zalesińska

• LIPIEC •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

• WRZESIEŃ •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

01

lipca

Podcast

z prawa nowych technologii

02

lipca

Bieg o Puchar Dziekana

OIRP we Wrocławiu

02

lipca

Uroczyste obchody

40-lecia istnienia Samorządu

15

lipca

Podcast

z prawa nowych technologii

17

lipca

Wycieczka rowerowa

18

lipca

Wellbeing

Samodzielne wzmacnianie oraz rozluźnianie mięśni przykręgosłupowych

23

lipca

Rejs statkiem

dla aplikantów i aplikantek radcowskich w stylu hawajskim

30

lipca

Rejs statkiem

dla radców i radczyń prawnych

10

sierpnia

Wellbeing

Jaki sport wybrać na początku przygody z aktywnością fizyczną?

• SIERPIEŃ •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

19

sierpnia

Podcast

z prawa nowych technologii

20

sierpnia

Ślubowanie

radców i radczyń prawnych

21

sierpnia

Wycieczka rowerowa

26

sierpnia

Pożegnanie lata

w ogrodach Izby

02

września

Podcast

z prawa nowych technologii

02-04

września

Temida 2022 –

Wrocławski Turniej Tenisowy Prawników

16

września

Podcast

z prawa nowych technologii

19

września

Wellbeing

Praca siedząca, ciężkie nogi, żylaki – co możemy zrobić?

24

września

Egzamin wstępny

na aplikację radcowską

29

września

Szkolenie wyjazdowe

w Dreźnie

29-02

września–października

Szkolenie wyjazdowe

(zagraniczne) w Saksonii

30

września

Podcast

z prawa nowych technologii



UROCZYSTE OBCHODY

jubileuszu 40-lecia

ISTNIENIA SAMORZĄDU
RADCÓW PRAWNYCH

2 lipca 2022 r., godz. 17:30

sala bankietowa hotelu Novotel
ul. Powstańców Śląskich 7, Wrocław

Rejestracja na uroczystość
za pośrednictwem formularza
na stronie: www.oirp.wroclaw.pl



Kronika Rady OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Maciej Różewicz**



Fot. Alexandra Koch – Pixabay.com

Drugi kwartał 2022 r. upłynął pod znakiem wielkich problemów, które przełożyły się na życie każdego z nas. Chodzi oczywiście o wojnę w Ukrainie, wysoką inflację (w maju 13,9%) i wzrost paliw na stacjach benzynowych. Gdzieś w tle tych wydarzeń, żeby nie powiedzieć, że po cichu, odeszła do lamusa epidemia COVID-19, a w konsekwencji w maju 2022 r. zniesiono stan epidemii na terenie całego

państwa i pozostawiono stan zagrożenia epidemią. Taka normalizacja sprawiła, że również Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu mogła powrócić do rzeczywistości przed-covidowej i stacjonarnych obrad w siedzibie Izby.

Wraz z powolnym powrotem do normalności powróciła do pracy Rada i Prezydium rutyna codziennego funkcjonowania Izby.

W coraz większym zakresie wraca też tradycja spotkań stacjonarnych, z zachowaniem oczywiście benefitów, jakie w pewnych okolicznościach daje korzystanie z rozwiązań zdalnych.

Wskazując na zdarzenia wykraczające poza zwyczajowe prace Rady, warto zwrócić uwagę na uchwałę, w której Rada OIRP we Wrocławiu zwróciła się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o stwierdzenie czy ma zastosowanie zasada wzajemności, o której mowa w art. 3 ustawy z 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 823), przez państwo ukraińskie jako państwo macierzyste obywateli ukraińskich ubiegających się o wpis na listę prawników zagranicznych. W związku z trwaniem na terytorium Ukrainy wojny i napływającą do Polski falą uchodźców z terytorium tego państwa znajduje się wśród nich liczna grupa obywateli Ukrainy, którzy wykonywali tam zawód adwokata. Zatem coraz częściej kierowane są do OIRP we Wrocławiu zapytania ze strony ukraińskich adwokatów o możliwość wpisu na listę prawników zagranicznych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu. Zgodnie z art. 3 ustawy z 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 823), prawnicy zagraniczni są uprawnieni do wykonywania stałej praktyki w Polsce tylko wówczas, gdy ich państwa macierzyste zapewniają w tym zakresie wzajemność, to jest przynajmniej uprawnienie do podjęcia stałej praktyki prawnikom polskim.

Drugim istotnym wydarzeniem dla funkcjonowania całej Izby było Zgromadzenie Delegatów Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, które miało miejsce

26 kwietnia 2022 r. Stanowi ono fundament istoty samorządności naszego zawodu, gdyż organy Izby musiały przed zgromadzonymi Delegatami przedstawić swoją działalność w 2021 r. – sukcesy, porażki i plany na kolejny rok. Zgromadzenie stwarza też możliwość dyskusji, zadawania pytań czy wnoszenia uwag do przedkładanych sprawozdań. Daje też pełny obraz funkcjonowania Izby we wszystkich jej aspektach – finansowych, aplikacyjnych, socjalnych i integracyjnych, czy współpracy z innymi samorządami oraz organizacjami. Z tej perspektywy cieszy niezmiernie, że kolejne pokolenia radców prawnych biorą czynny udział w życiu wspólnoty samorządowej, a Zgromadzenie – mimo nietypowej formuły – cieszyło się wysoką frekwencją, co też dobrze świadczy o zaangażowaniu środowiska wrocławskich radców prawnych. Z uwagi na okoliczności epidemiczne Zgromadzenie Delegatów odbyło się ponownie w formie wideokonferencji, zaś głosowanie nad uchwałami poprzez dedykowane oprogramowanie głosujące – Głosuj24.pl. Z kronikarskiego obowiązku pozostaje wskazać, że Delegaci podjęli uchwałę o zatwierdzeniu sprawozdań: Komisji Rewizyjnej, Rzecznika Dyscyplinarnego, Rady OIRP we Wrocławiu i Finansowego oraz z wykonania budżetu za 2021 r. Podjęte zostały również uchwały o przyjęciu budżetu na 2022 r., a także plan pracy Rady OIRP we Wrocławiu na 2022 r.

Last but not least, chociaż zgodnie z przyjętą formułą powinna być to kronika z prac Rady, to myślę, że będzie mi wybaczone wskazanie również sukcesu drużyny OIRP we Wrocławiu w piłce nożnej, która wygrała turniej XIII Mistrzostw Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej Kielce 2022. Serdeczne gratulacje dla całej drużyny i wspierającej ją z trybun r. pr. Sylwii Filińskiej. ●

Sprawozdanie z obrad Zgromadzenia Delegatów OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Krystian Mularczyk**

We wtorek 26 kwietnia 2022 r., odbyło się coroczne Zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu, zwołane przez Radę Izby, podczas którego omawiano bieżące sprawy OIRP oraz zaprezentowano sprawozdania z ubiegłorocznej działalności Rady oraz jej Komisji.

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną posiedzenie odbyło się zdalnie, przy wykorzystaniu systemów komunikacji elektronicznej. Zgromadzenie otworzył Dziekan OIRP we Wrocławiu – Tomasz Scheffler, witając uczestników – radców prawnych.

W Zgromadzeniu wzięło udział 94 delegatów spośród 147 uprawnionych, co było liczbą wystarczającą do osiągnięcia quorum pozwalającego na podejmowanie uchwał.

Zgodnie z porządkiem obrad, tuż po rozpoczęciu posiedzenia, wybrano Przewodniczącą Zgromadzenia – mec. Agnieszkę Templin, Zastępcę Przewodniczącej – mec. Joannę Zimoń-Frankiewicz oraz Sekretarza Zgromadzenia – mec. Krystiana Mularczyka. Kolejno dokonano wyboru Członków Komisji Mandatowej – mec. Sylwię Filińską, mec. Michała Pyrza oraz mec. Marcina Kanię.



Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler; fot. OIRP we Wrocławiu

W trakcie Zgromadzenia, zgodnie z porządkiem obrad, przedstawione zostały:

- » Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- » Sprawozdanie z działalności Rady OIRP we Wrocławiu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.;

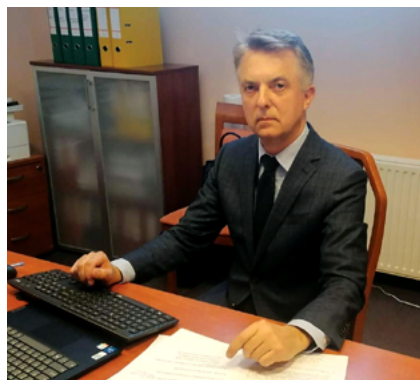


Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Joanna Zimoń-Frankiewicz, Sekretarz Rady OIRP we Wrocławiu Agnieszka Templin, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk; fot. OIRP we Wrocławiu

- » Sprawozdanie Rady OIRP we Wrocławiu z wykonania budżetu w 2021 r.;
- » Sprawozdanie Finansowe OIRP we Wrocławiu za 2021 r.;
- » plan budżetu Rady OIRP we Wrocławiu na rok 2022.;
- » roczny plan pracy Rady OIRP we Wrocławiu w 2022 roku.

Ponadto przedstawiono również: Sprawozdanie Rzecznika Dyscyplinarnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz Sprawozdanie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Po omówieniu wszystkich punktów obrad zakończono posiedzenie.



Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki; fot. OIRP we Wrocławiu

Następnie – poprzez platformę Glosuj24.pl – każdy delegat indywidualnie oddawał głosy.

Warto podkreślić, że pomimo niesprzyjających warunków epidemiologicznych, zdołaliśmy jako samorząd wypełnić nasze ustawowe obowiązki. Co więcej, niezależnie od okoliczności, posiedzeniu towarzyszyła wspaniała atmosfera, sprzyjająca integracji środowiska radców prawnych.

Dziekan OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler wyraził nadzieję, że następne spotkania odbędą się już na żywo. ●

Prawnicy dla Ukrainy

r. pr. **Beata Janikowska**

Starajcie się zostawić ten świat choć trochę lepszym, niż go zastalście.

Robert Baden Powell (założyciel skautingu)

Wojna na Ukrainie sprawiła, że powyższy cytat staje się jeszcze bardziej aktualny!

W dniu 10 czerwca 2022 roku, w siedzibie Izby odbyło się integracyjne spotkanie prawników z naszego samorządu, którzy pro bono świadczą pomoc prawną dla obywateli Ukrainy. Spotkanie było podsumowaniem akcji 100 dni dyżurów prawnych, która prowadzona jest i koordynowana przez OIRP we Wrocławiu.



r. pr. Beata Janikowska i Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik; fot. OIRP we Wrocławiu

Uczestnicy zostali uhonorowani dyplomami. W spotkaniu uczestniczyła duża, kilkudziesięcioosobowa grupa radczyń i radców prawnych, adwokatów i adwokatów oraz aplikantów i aplikantek, a także tłumacz Dima, który od początku akcji dyżuruje razem z Nami, jako wolontariusz.

Dzięki Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler wygłosił krótką laudację oraz podziękował zebranych za ich społeczne zaangażowanie, poświęcony czas i podzielenie się swoją wiedzą z uchodźcami z Ukrainy, w czasie wielogodzinnych dyżurów prawnych, a następnie razem z koordynującą akcją radczynią prawną Beatą Janikowską wręczył wszystkim dyplomy i vouchery na szkolenia wyjazdowe dla najbardziej zaangażowanych prawników.

Na początku naszych działań pomocowych dyżurowaliśmy codziennie, w dwóch punktach informacyjnych dla obywateli Ukrainy (w godzinach od 9 do 20), tj. w Przejściu Dialogu we Wrocławiu na ul. Świdnickiej 19 i w Akademiku Politechniki Wrocławskiej T-16 na ul. Wittiga 4. Obecnie działamy w trzech punktach we Wrocławiu, gdyż od czerwca zaczęliśmy dyżury prawne we wtorki, w Punkcie Receptyjnym na Dworcu PKP we Wrocławiu. Nie byliśmy sami, bo od początku dyżurów OIRP we Wrocławiu

sprawnie współdziałała z Miastem Wrocław, WCRS, Fundacją Ukraina i Instytutem Praw Migrantów. Dyżury stacjonarne odbywają się w cyklach 3–4-godzinnych, zawsze w obecności tłumacza języka ukraińskiego.

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu prowadzi dyżury prawne nieprzerwanie od 26 lutego 2022 roku. Przypomnijmy, że pierwszy całodzienny dyżur w Przejściu Dialogu, który odbył się już 26 lutego, prowadzili Dziekan Tomasz Schefler oraz mec. Jerzy Makowski i mec. Filip Rakoczy-Nazimek. Ponadto nasza Izba zapewnia również dyżury telefoniczne. Współdziałamy z infolinią KIRP, prowadzimy grafik dyżurów i układamy je tak, aby każdy z dyżurujących mógł pracować i doradzać pro bono przez cztery godziny dziennie.

Koordinatorką Pomocy Prawnej dla Ukrainy w OIRP we Wrocławiu jest mec. Beata Janikowska – Przewodnicząca Komisji Człowieka i Praworządności. Początkowo koordynatorem był mecenas Jerzy Makowski, który aktualnie prowadzi szkolenia w Warszawie dla prawników i prawniczek z Ukrainy, zatrudnionych na infolinii Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej KIRP, wspierającej osoby pokrzywdzone działaniami wojennymi w Ukrainie.

Grupa wrocławskich Wolontariuszy to 75 osób, które udzielały porad prawnych, dzieliły się swoją wiedzą w obliczu kryzysu humanitarnego i łamania praw człowieka. W tym trudnym okresie – w szczególności w pierwszych dniach inwazji – wspieraliśmy się nawzajem i dzieliśmy wiedzę, razem pomagając uchodźcom.

Pierwsze szkolenie z legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (stan prawny na dzień 27 lutego 2022 r.) przeprowadził

dr Patryk Gutierrez (KPCZiP OIRP we Wrocławiu). Kolejne szkolenie, po wejściu w życie Specustawy w zakresie przepisów dotyczących wjazdu, pobytu i innych uprawnień osób, które przybyły do Polski w związku z agresją rosyjskich sił zbrojnych na terytorium Ukrainy, przeprowadzili dla Nas wspólnie Magdalena Nazimek-Rakoczy (Stowarzyszenie Nomada) i mec. Filip Rakoczy-Nazimek (KPCZiP OIRP we Wrocławiu) w dniu 23 marca 2022 r.

Świadczyliśmy także pomoc prawną dla osób hiszpańskojęzycznych, tj. dyżury prawne dla osób uciekających przed wojną na Ukrainie, które pełnione pro bono w języku hiszpańskim, prowadzili członkowie KPCiP Zuzanna Pawlikowska i – koordynujący tę akcję pomocy dla osób hiszpańskojęzycznych – Patryk Gutierrez.

W dniu 21 maja 2022 r. punkt pomocy w Przejściu Dialogu odwiedził Pan Włodzimierz Chróścik Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, który wyraził podziękowania wszystkim zaangażowanym we wrocławską akcję osobom.

I ja także, z wielką dumą chciałabym wszystkim Prawniczkom i Prawnikom, biorącym udział w dyżurach prawnych pro bono dla Ukrainy, serdecznie podziękować, w imieniu Rady OIRP we Wrocławiu, za zaangażowanie i gotowość do świadczenia pomocy prawnej. To największy kryzys humanitarny w Europie od czasów II wojny światowej. Od ponad 100 dni trwa rosyjska agresja na Ukrainie. Atakowane są nie tylko cele wojskowe, lecz także infrastruktura krytyczna, dzielnice mieszkaniowe, placówki medyczne. Rosjanie zbombardowali Teatr Dramatyczny i pływali w Mariupolu, gdzie ukrywało się ponad tysiąc cywili, głównie dzieci. Ukraina płaci ogromną cenę za rosyjską inwazję militarną, a także doświadcza



Fot. OIRP we Wrocławiu

okrucieństwa rosyjskich agresorów i pogwałcenia przez nich wszystkich konwencji oraz traktatów międzynarodowych. Ponad 3 miliony Ukraińców uciekło z terenów objętych walkami – w tym niemal 2 miliony przekroczyły polską granicę. Codziennie do Wrocławia docierają tysiące ludzi szukających schronienia przed wojną. Skala migracji jest ogromna. Ogromna jest także pomoc, którą Polacy codziennie oferują uchodźcom.

W tym trudnym czasie – jako członkowie samorządu oraz członkowie samorządu adwokackiego, którzy dołączyli do Akcji Pomocy Prawnej dla Ukrainy – robimy wszystko, co w naszej mocy, aby ułatwić uchodźcom odnalezienie się w nowej sytuacji.

Od początku inwazji Rosji na Ukrainę udzieliliśmy ponad 2 500 porad prawnych – przy czym w praktyce jest to około 10 000 porad! Na jedną poradę, spotkanie z prawnikiem – wolontariuszem zgłaszają

się często kilkuosobowe grupy albo całe rodziny Ukraińców. Porady te są często długie, bardzo emocjonalne, nierzadko przerywane łzami ludzi, którym w jednej chwili zawałił się świat. Codziennie spotykamy dziesiątki osób; matki z małymi dziećmi, ludzi w każdym wieku, o różnym stopniu sprawności, zdrowia. Dzięki pomocy tłumaczy, rozwiązujemy zarówno problemy prawne, jak i komunikacyjne. Za każdym człowiekiem stoi trudna historia ostatnich dni i niepewna przyszłość jutra. Ogrom zawichości prawnych, z którymi mieliśmy okazję zmierzyć się w trakcie świadczonej pomocy i praktyczny wymiar problemów, z którymi spotykamy się na co dzień, pozwoliły nam także wspomóc ustawodawcę podczas procesu legislacyjnego poprzez przygotowanie szeregu uwag i poprawek senackich do projektu specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.

Wielkie słowa uznania i podziękowania kieruję do naszych samorządowych kolegów z Komisji Praw Człowieka



Fot. OIRP we Wrocławiu

i Praworządności, tj. mec. Jerzego Makowskiego i mec. Filipa Rakoczego-Nazimek, którzy nadal koordynują działania pomocowe i prace związane z postulowanymi nowelizacjami specustawy, a Filip wspiera swoją wiedzą codziennie naszą grupę roboczą DYŻURY UKRAINA. Za ogromny wkład w pracy w sprawy techniczne i organizacyjne szczególne podziękowania składam mec. Łukaszowi Izbińskiemu oraz apl. Emilowi Koźbiałowi.

Sprawy, z którymi obywatele Ukrainy najczęściej przychodzą, potrzebując pomocy i porady prawnej to:

1. Legalizacja pobytu w Polsce, uzyskanie odpowiedzi, jakie dokumenty są do tego potrzebne i jakie procedury obowiązujące,
2. Wjazd przez granicę i pieczętki w dokumentach, zaświadczenia wystawiane przez straż graniczną, potwierdzające datę przybycia,

3. Informacje, jaka pomoc socjalna przysługuje dla obywateli Ukrainy i ich rodzin,
4. Świadczenia zdrowotne i dostęp do nich,
5. Pozwolenie na pracę i możliwości zatrudnienia,
6. Otrzymanie numeru PESEL,
7. Kontynuacja nauki w szkole,
8. Opieka tymczasowa nad nieletnim dzieckiem.

Akcje pomocowe wciąż trwają – liczymy na Was! Niezmiennie zapraszamy chętnych prawników: radców prawnych i aplikantów z naszej Izby i koleżanki i kolegów z Adwokatury gotowych do udzielania pro bono porad prawnych obywatelom Ukrainy, do dołączenia do naszego zespołu – czekamy na zgłoszenia pod adresem dyzury.ukraina@oirp.wroclaw.pl.

Radca prawny Pomaga! Razem możemy więcej! Solidarni z Ukrainą! •

X Ogólnopolska Konferencja Sędziów i Rzeczników Dyscyplinarnych

·r. pr. Magdalena Sierny



Fot. OIRP we Wrocławiu

W dniach 19–22 maja 2022 r., we Wrocławiu odbyła się X Ogólnopolska Konferencja Sędziów i Rzeczników Dyscyplinarnych. Konferencja zorganizowana została przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Krajową Izbę Radców Prawnych.

Po dwóch latach pandemii była to pierwsza stacjonarna Konferencja w XI kadencji, przy czym skorzystano z nabytego doświadczenia i dla tych, którzy nie mogli być osobiście, umożliwiono uczestnictwo on-line.

Podczas debaty otwierającej Konferencję poruszono istotny dla całego samorządu

temat konieczności zmian w Kodeksie Etyki Radców Prawnych, w zakresie dotyczącym tajemnicy zawodowej. Zasygnalizowano wiele ważnych zagadnień, które wymagają szczegółowego rozważenia z punktu widzenia obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. Zwrócono przy tym uwagę, że KERP jest regulacją wewnętrzną samorządu i nie może wpływać na przepisy rangi ustawowej, co powoduje – być może – konieczność zmian w ustawie o radcach prawnych. Zostało też podkreślone, że nie tylko środowisko radcowskie dostrzega potrzebę zmian w tym zakresie – zauważyć ją można także w utrwalonej już linii orzeczniczej Sądu Najwyższego.

W debacie, w charakterze prelegentów, wzięli udział: r. pr. Gerard Dźwiaga – Główny Rzecznik Dyscyplinarny, r. pr. Krzysztof Górecki – Przewodniczący WSD – r. pr. Leszek Korczak – Zastępca Przewodniczącego WSD, r. pr. – Ryszard Ostrowski – Wiceprezes KRRP, r. pr. Anna Sękowska – Sekretarz Rady OIRP w Warszawie, r. pr. Anita Woroniecka – Rzecznik Dyscyplinarny OIRP we Wrocławiu, r. pr. Grzegorz Wyszogrodzki – Wicedziekan Rady OIRP w Łodzi i członek Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu. Moderatorem panelu dyskusyjnego był r. pr. Tomasz Scheffler, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu.

W piątek 20 maja br. odbyło się również spotkanie Naczelnik Wydziału Adwokatury i Radców Prawnych prokurator Beaty Sawickiej-Felczak z Sędziami i Rzecznikami Dyscyplinarnymi. Tematem spotkania było omówienie statystyk MS z działań nadzorczych podjętych wobec pionu dyscyplinarnego samorządu radcowskiego od stycznia 2021 r. do maja 2022 r., a także zagadnień związanych z prowadzeniem przez rzeczników dyscyplinarnych



Fot. OIRP we Wrocławiu

postępowań sprawdzających, wszczynania i prowadzenia dochodzeń.

Program Konferencji obejmował ponadto dwa szkolenia. Pierwsze z nich, w piątek – prowadzone przez prokuratora Konrada Bieronia – skupiało się na wybranych problemach postępowania przygotowawczego, takich jak: formy rozstrzygnięć w dochodzeniu, czynności wprowadzające, wszczęcie i odmowa wszczęcia dochodzenia, rodzaje dowodów i sposób ich przeprowadzania, sposoby zakończenia dochodzenia, środki zaskarżania decyzji procesowych w dochodzeniu (postanowienia zaskarżalne i niezaskarżalne) oraz elementy i konstrukcja wniosku o ukaranie. W sobotę natomiast wybrane zagadnienia z obszaru postępowania dyscyplinarnego przed Sądem I i II Instancji poprowadził Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu Andrzej Kot. Nie zabrakło również czasu na integrację pionów dyscyplinarnych z całej Polski: w piątek odbyła się uroczysta kolacja, zaś sobotnie popołudnie można było spędzić na spacerze po Wrocławiu z przewodnikiem, od którego nawet Wrocławianie wiele dowiedzieli się o swoim mieście. •

Dolnośląskie Centrum Filmowe – nowy partner OIRP we Wrocławiu w obszarach kultury i sztuki

r. pr. **Ewelina Kącka**

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu nawiązała współpracę z Dolnośląskim Centrum Filmowym (DCF), kolejną po Operze instytucją kultury. Podjęcie wspólnych działań zapoczątkowało podpisanie, w dniu 9 maja 2022 r., porozumienia o współpracy przez przedstawicieli obu partnerów. Dolnośląskie Centrum Filmowe reprezentował Dyrektor Jarosław Perduta, zaś po stronie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu sygnatariuszami porozumienia byli: Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk oraz Skarbnik Artur Górecki.

Przedmiotem zawartego porozumienia jest podjęcie wspólnych działań polegających m.in. na zapewnieniu dostępu do pomieszczeń DCF na potrzeby wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu, a także przyznanie członkom i pracownikom Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu promocyjnej ceny na zakup KART KINOMANA kina DCF w cenie 10 zł. Karta upoważnia do zakupu biletów na wszystkie filmy repertuarowe, premierowe oraz cykl Magiel



Wnętrze DCF, fot. <https://dcf.wroclaw.pl/o-nas/o-dcf/>

filmowy w kinie DCF w specjalnej promocyjnej cenie 16 zł. Regulamin karty znajduje się na stronie internetowej DCF¹.

Dolnośląskie Centrum Filmowe to miejsce spotkań filmowych dla osób, które od kina oczekują nie tylko rozrywki. Działalnością misyjną DCF jest upowszechnianie kultury filmowej poprzez rozpowszechnianie

¹ Regulamin Programu Lojalnościowego Karta Kinomana, <https://dcf.wroclaw.pl/biuletyn-informacji-publicznej/regulaminy/?open=karta-kinomana>.



Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki, Katarzyna Majewska, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Dyrektor Dolnośląskiego Centrum Filmowego Jarosław Perduta; fot. OIRP we Wrocławiu

filmów o wysokich walorach artystycznych. Repertuar sieci kin DCF² pochodzi z szerokiego wyboru światowego, europejskiego i polskiego kina, a oparty jest głównie na „studyjnych”, „art-house-owych” propozycjach. Poza codziennymi seansami DCF organizuje pokazy specjalne, premierowe i przedpremierowe, projekcje festiwalowe, spotkania z twórcami oraz przeglądy retrospektywne i tematyczne.

Zawarte porozumienie to jeden z wielu przykładów powiązania kina oraz prawa, i choć członkowie naszej Izby przede wszystkim będą korzystała na współpracy z DCF w sposób tradycyjny, jako widzowie, to trudno nie wskazać na inne relacje kinematografii z prawnikami. Powiązania te stały się nawet przedmiotem badań,

które – w zależności od perspektywy badawczej – traktują film jako odpowiednik prawa, film jako osąd oraz film jako prawnodawstwo.

Studenci anglosaskich uczelni od dawna mogą wybierać kursy o nazwie Law-and-Film (prawo i film), a które zostały wprowadzone do programów uczelni wobec badań naukowych prowadzonych na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku, na tle studiów z zakresu prawa i społeczeństwa (Law-and-Society) oraz prawa i literatury (Law-and-Literature).

Według badaczki Orit Kamir – profesor University of Michigan, studia Law-and-Film oparte są na trzech podstawowych założeniach. Po pierwsze, sposób społecznego funkcjonowania filmów odpowiada funkcjom spełnianym przez system prawny. Po drugie, niektóre filmy psychicznie

² O nas. Kina na Dolnym Śląsku, <https://dcf.wroclaw.pl/o-nas/kina-na-dolnym-slasku/>.



angażują widzów w proces osądzania. Po trzecie, odzwierciedlają one popularne rozumienie prawa³.

To ostatnie założenie staje się wyzwaniem dla kształtowania wizerunku zawodów prawniczych w społeczeństwie, a także kierunków prowadzenia edukacji prawniczej. James R. Elkins, w tekście omawiającym swoje doświadczenia jako wykładowcy kursu *Lawyers and Film* (prawnicy i film), wskazuje na trzy przeszkody w wykorzystywaniu filmów jako źródła wiedzy. Pierwszą jest niemożność wyjścia poza traktowanie filmów jedynie jako źródła rozrywki i przejścia do odczytywania ich jako tekstów kultury, wymagających specyficznego sposobu lektury. Drugą jest świadomość, że większość filmów prawniczych to produkty Hollywoodu, przeznaczone dla szerokiej publiczności i kręcone przede wszystkim dla zysku. Trzecią przeszkodą stanowią występujące często

w tych filmach niedokładności i zafałszowania rzeczywistych procedur prawnych⁴.

Niezależnie od kierunków dyskusji na temat prawa w filmie i filmu w prawie, zawarte porozumienie z Dolnośląskim Centrum Filmowym daje gwarancję Członkom naszej Izby obcowania z kulturą i sztuką wysokiej jakości, a także tworzy przestrzeń do rozmów o prawie i filmie w kontekście przywołanych obszarów badawczych.

Informacje o wspólnych przedsięwzięciach będą zamieszczane na bieżąco na stronie OIRP we Wrocławiu oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych. Zachęcamy także do śledzenia strony internetowej Dolnośląskiego Centrum Filmowego oraz mediów społecznościowych i do brania udziału w organizowanych i współorganizowanych przez nią wydarzeniach. *Evviva l'arte!* ●



Wnętrze DCF; fot. <https://dcf.wroclaw.pl/o-nas/o-dcf/>

³ „Edukacja prawnicza” 2007, nr 4 (88), kwiecień.

⁴ *Ibidem*.

Kilka słów o tym, dlaczego warto dać się znaleźć z wyszukiwarką Szukajradcy.pl

r. pr. **Marta Kruk**



DAJ SIĘ ZNALEŹĆ

**DOŁĄCZ DO
WYSZUKIWARKI**



szukajradcy.pl
Wyszukiwarka Radców Prawnych



Z dniem 11 maja br. Krajowa Izba Radców Prawnych uruchomiła pierwszą ogólnopolską wyszukiwarkę radców prawnych pod nazwą **szukajradcy.pl**, a wraz z nią konkurs dla radców prawnych pod hasłem „Daj się znaleźć z **szukajradcy.pl**”. Wyszukiwarka **szukajradcy.pl** ma stać się ważnym narzędziem wspierającym radców prawnych w wykonywaniu zawodu,

budowaniu ich marki osobistej, promocji zawodu radcy prawnego i pozyskiwaniu klientów.

Wyszukiwarka **szukajradcy.pl** to narzędzie, które pozwala łączyć radców prawnych z potencjalnymi klientami. Wyszukiwarka jest dostępna dla wszystkich radców prawnych w całej Polsce. Każdy radca może utworzyć w niej prosto i szybko



swoją profesjonalną wizytówkę zawodową – poprzez portal e-kirp.pl. Platforma docelowo ma stać się pełną bazą radców prawnych w Polsce i stanowić dla klientów szybkie i znakomite źródło informacji przy poszukiwaniu zawodowego pełnomocnika o konkretnej specjalizacji prawnej oraz w konkretnej lokalizacji w kraju. Dla radców natomiast platforma ma stać się narzędziem wspierającym w kreowaniu marki osobistej, autoprezentacji i promocji, komunikacji z potencjalnymi klientami oraz ich pozyskiwaniu.

Udoskonalanie i promowanie platformy szukajradcy.pl jest jednym z zadań strategicznych samorządu radców prawnych w obszarze promocji zawodu na najbliższe lata. Wynika to z szeregu zaplanowanych, wdrażanych lub już zrealizowanych przez samorząd na szczeblu krajowym działań w obszarze promocji zawodu, stałej obserwacji trendów w rozwoju rynku usług prawnych, a także zapotrzebowania, jakie komunikowały zarówno izby okręgowe, jak i sami radcowie prawni. Choć

prace nad wdrożeniem platformy trwały od dłuższego czasu, data jej uruchomienia nie jest przypadkowa. Jak doskonale wiemy, zbiega się to z rokiem jubileuszu 40-lat funkcjonowania samorządu radców prawnych w Polsce, zaplanowanymi na ten czas uroczystymi obchodami, w tym również działaniami promocyjnymi.

Wszyscy jesteśmy świadomi, jak ważnym źródłem wiedzy dla klientów jest Internet, dlatego – jako profesjonalni pełnomocnicy – powinniśmy zadbać o atrakcyjną, edukacyjną i użyteczną formę obecności w sieci. Mamy nadzieję, że szukajradcy.pl będzie niebawem najlepszą do tego platformą.

Dzięki wysiłkowi zarówno Krajowej Izby Radców Prawnych, jak i izb okręgowych w najbliższych latach szeroka promocja strony szukajradcy.pl pozwoli spozycjonować ją odpowiednio wysoko w wyszukiwarkach ogólnoinformacyjnych typu Google, a tym samym uczynić ważnym źródłem wiedzy i bazą informacji dla klientów.



KONKURS

**DAJ SIĘ ZNALEŹĆ
Z SZUKAJRADCY.PL**



szukajradcy.pl
Wyszukiwarka Radców Prawnych





Wyszukiwarka szukajradcy.pl stanowi gwarancję dla klienta, że osoba w niej znaleziona posiada uprawnienia zawodowe pełnomocnika, tym samym stanowiąc rękojmię rzetelności oraz jakości zleconej docelowo usługi prawnej.

Za pomocą platformy szukajradcy.pl potencjalni klienci znajdują wizytówki radców prawnych, wpisując w odpowiednie okno słowa kluczowe, takie jak np. poszukiwana miejscowość czy specjalizacja prawna. W wynikach wyszukiwania potencjalnemu klientowi wyświetlają się pasujące sylwetki radców prawnych.

Każdy radca prawny, który utworzy swoją wizytówkę i dołączy do wyszukiwarki, może:

1. stworzyć swoją sylwetkę w formie wizytówki ze zdjęciem, z najważniejszymi informacjami (m.in. wykształcenie,

specjalizacje, osiągnięcia zawodowe, profile w mediach społecznościowych, blogi prawnicze, charakterystyka wykonywania zawodu, lokalizacja);

2. publikować treści o charakterze prawniczym (artykuły, treści audiowizualne) i linkować je ze swoim profilem – dzięki temu budujemy wizerunek radców prawnych jako dostępnych specjalistów oraz kreujemy swoją markę osobistą.

Z perspektywy potencjalnego klienta ta część wizytówki ma na celu informowanie go o zagadnieniach prawnych na podstawowym poziomie, o możliwościach rozwiązań problemów prawnych oraz docelowo ma na celu skierowanie osoby zainteresowanej daną materią do autora artykułu – radcy prawnego określonej specjalizacji, eksperta. Warto wspomnieć, że prócz tych treści wyszukiwarka zawiera ogólne, ważne dla klientów informacje o zawodzie radcy prawnego, jego kompetencjach, formach działania.

Nie tylko z powodów wskazanych powyżej warto dołączyć do portalu szukajradcy.pl. W dobie coraz bardziej obecnej w naszym życiu i pracy zawodowej technologii, a także istotnej w naszym zawodowym funkcjonowaniu roli marketingu prawniczego w Internecie – portal szukajradcy.pl wydaje się być nie tylko potrzebny, ale też niezbędny. Co więcej, pamiętajmy, że wraz z uruchomieniem platformy szukajradcy.pl wystartował zorganizowany przez samorząd krajowy dla radców prawnych konkurs pod hasłem: „Daj się znaleźć z szukajradcy.pl” z wartościowymi w pracy radcy prawnego nagrodami. Konkurs trwa do 21 czerwca br. Wszystkim Koleżanki i Kolegów serdecznie zachęcam do dołączenia do szukajradcy.pl i udziału w konkursie. ●

Rada Liderów Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu – podsumowanie dotychczasowych prac i nowe wyzwania

r. pr. **Krystian Mularczyk**



Fot. WSP we Wrocławiu

Dnia 31 maja 2022 r. w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu, odbyło się posiedzenie Rady Liderów. W wyniku wieloletniej współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a WSP we Wrocławiu zostaliśmy zaproszeni do grona Członków Rady Uczelni.

Udział naszej Izby w tym spotkaniu podkreśla wagę prowadzonej kooperacji oraz rolę wrocławskiego Samorządu Radcowskiego w kształtowaniu przyszłych pokoleń adeptów kierunków prawniczych. Przedstawicielami z ramienia naszej Izby byli: Dziekan Rady dr hab. Tomasz

Scheffler oraz Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk. Wyższą Szkołę Prawa reprezentował zaś m.in. r. pr. dr Marcin Rudnicki – Prorektor ds. dydaktyki. W posiedzeniu udział wzięło wielu przedstawicieli świata praktyki, a także wykładowcy oraz członkowie samorządu studenckiego.

Rada Liderów w Wyższej Szkole Prawa pełni funkcje doradcze względem władz Uczelni. Jest organem powołanym w celu oceny prawidłowości realizowanych programów studiów w kontekście wymagań rynku pracy. Do zadań Rady należy przede wszystkim szeroko rozumiane doradztwo w zakresie tworzenia programów studiów i organizacji praktyk studenckich. Uczestniczący w posiedzeniach przedstawiciele świata biznesu mogą wyrazić swoje zapotrzebowanie na konkretne kwalifikacje zawodowe oraz wskazać przedstawicielom Uczelni praktyczne formy kształcenia studentów. Rada Liderów WSP stanowi doskonale forum wymiany myśli oraz doświadczeń dotyczących procesów kształcenia na kierunkach prawniczych. Postępujące zmiany społeczno-gospodarcze przyczyniają się do ciągłych zmian na rynku pracy, a te wymagają wypracowania nowych mechanizmów kształcenia przyszłych absolwentów prawa.

Pierwszym punktem agendy posiedzenia było powitanie Członków Rady Liderów oraz przybyłych gości przez r. pr. dr. Marcina Rudnickiego – Prorektora ds. dydaktyki. Po uroczystym wstępie nadszedł czas na omówienie programu studiów dla kierunku Prawo. Uczestnicy Rady Liderów debatowali nad wprowadzeniem zmian, które pozwolą studentom kończącym edukację w WSP, odnaleźć swoją ścieżkę zawodową na zmieniającym się rynku pracy. Podczas spotkania omówiono oraz podsumowano kluczowe kwestie związane z funkcjonowaniem i organizacją



Fot. WSP we Wrocławiu

Uczelni. Po przeprowadzeniu rozmów nad zmianami programu kształcenia w zakresie praktycznego wykorzystania zdobytej przez studentów wiedzy, nadszedł czas na prezentację nowej oferty studiów podyplomowych. Należy przyznać, że i w tym punkcie dało się dostrzec nowoczesne i praktyczne podejście do sposobu kształcenia absolwentów kierunków prawniczych. Na zakończenie obrad Członkowie Rady Liderów przeprowadzili owocną dyskusję na temat organizowanych przez Uczelnię projektów i wydarzeń.

Jako przedstawiciele biznesu, a dokładniej przedstawiciele praktyków prawa, cieszymy się, że mamy możliwość przedstawienia swoich opinii jako osoby, które mają na co dzień styczność zarówno z egzekucją prawa, jak i z młodymi prawnikami rozpoczynającymi swoją karierę. Z perspektywy wieloletniego doświadczenia w zawodzie, z całą pewnością możemy stwierdzić, że nasz wkład w kształtowanie programu nauczania przyszłych prawników lub osób, które będą mieć choćby pośredni kontakt z prawem, jest rzeczywisty i przyczyni się do podniesienia jakości kształcenia w tej dziedzinie. •

Rada Biznesu Wyższej Szkoły Bankowej – gdzie jesteśmy i dokąd dążymy?

r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 20 maja 2022 r. we Wrocławiu odbyło się kolejne wspólne posiedzenie Rady Biznesu kierunków Prawo i Prawo w Biznesie tj. studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu.

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, jako samorząd praktyków prawa – radców prawnych, jest przedstawicielem potencjalnego rynku pracy dla przyszłych adeptów kierunków prawniczych. Między innymi z tego powodu nasza Izba – w ramach wieloletniej współpracy z WSB we Wrocławiu – jest Członkiem Rady Biznesu. OIRP we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk.

Na początku prof. dr hab. Marian Noga – Dyrektor Instytutu Współpracy z Biznesem powitał Uczestników Rady Biznesu oraz dokonał przedstawienia dotychczasowych Członków Rady i prezentacji nowych partnerów dla kierunków Prawo i Prawo w Biznesie. Następnie dr Joanna Filaber – Menedżer kierunku Prawo i Prawo w Biznesie przedstawiła ofertę kierunków o profilu prawniczym w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu oraz opowiedziała m.in. o praktycznej formie zajęć prowadzonych przez doświadczonych

praktyków prawa, a także wskazała, że studenci – w ramach studiów – odbywają warsztaty sądowe, symulacje rozpraw oraz przesłuchania oskarżonych. W przypadku kierunku Prawo w Biznesie Uczelnia łączy przekazywane treści z zakresu prawa, ekonomii oraz zarządzania, co przekłada się na możliwość zdobycia szerokiej wiedzy oraz doświadczenia.

W kolejnym punkcie spotkania do aktywnej debaty nad propozycjami wprowadzanych zmian zaproszono wszystkich



Marian Noga – Dyrektor Instytutu Współpracy z Biznesem; fot. WSB we Wrocławiu

Uczestników Rady Biznesu. Warto podkreślić, że nasz Wicedziekan zaproponował przeprowadzenie wykładu obrazującego praktyczny obszar działania radcy prawnego pt. „Prawo i co dalej? Aplikacja radcowska?”. Z punktu widzenia przyszłych adeptów prawa, którzy poszukują swojej drogi zawodowej, przeprowadzenie takiego wykładu mogłoby okazać się bardzo pomocne w kontekście wyboru przyszłej drogi zawodowej.

Podczas spotkania nie zabrakło także rozmów dotyczących stosowania prawa w praktyce. Wówczas Pani Agnieszka Pijaczyńska – Dyrektor Biura Karier oraz Pani Małgorzata Kaspryszyn – Główny specjalista ds. praktyk dokonały prezentacji nowej platformy pośrednictwa pracy, staży i praktyk – JobTeaser. Stworzenie tak nowoczesnego rozwiązania jest niezwykle ułatwieniem dla studentów WSB, ponieważ pozwala w łatwy sposób poszukiwać ofert pracy, staży oraz praktyk. Dzięki dodatkowym funkcjonalnościom studenci mogą umówić się na bezpłatne konsultacje z doradcą zawodowym oraz zapisać się



Agnieszka Pijaczyńska – Dyrektor Biura Karier;
fot. WSB we Wrocławiu

na liczne wydarzenia, webinaria, a także spotkania z pracodawcami.

Warto dodać, że w skład Rady, oprócz wyżej wymienionych, wchodzi zarówno przedstawiciele Uczelni, przedstawiciele Okręgowej Izby Radców Prawnych, jak i przedstawiciele biznesu, a także studentów, tj. m.in.

- » Joanna Rybak-Brzezinka – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej,
- » Katarzyna Sobańska-Laskowska – Pełnomocnik Terenowy RPO we Wrocławiu,
- » Maciej Zathej – Dyrektor Instytutu Rozwoju Terytorialnego,
- » Sławomir Krześ – Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu,
- » Waldemar Sokołowski – Prezes Zarządu Krajowego Instytutu Prawa Gospodarczego Sp. z o.o.,
- » Agata Natalli – Zastępca Kanclerza WSB Wrocław,
- » dr Anna Pol – Prodziekan ds. organizacyjnych i rozwoju,
- » Barbara Rogozińska – studentka V roku Prawa.

Spotkanie, choć odbyte zdalnie, przebiegło w bardzo sympatycznej i profesjonalnej atmosferze. Przeprowadzona na zakończenie dyskusja okazała się być ciekawa i przyniosła postulaty na przyszłość. Wsparcie merytoryczne przedstawiciela Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu przyczynia się zaś do zmian w procesie kształcenia, które pozwolą na lepsze przygotowanie studentów do praktyki zawodowej i związanego z tym ryzyka, standardów i oczekiwań.

Jest nam niezmiernie miło, że możemy w sposób rzeczywisty przyczynić się do rozwoju edukacji na kierunkach prawniczych i tym samym rozwijać naszą współpracę z Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu. ●

Pakiety medyczne

r. pr. **Krystian Mularczyk**



Fot. everythingposs – Photogenica.pl

Uprzejmie informujemy, że **niebawem Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu umożliwi swoim Członkom korzystanie z ofert grupowych na szereg różnych usług. Dzięki tym ofertom, proponowane programy dostępne będą na preferencyjnych warunkach, korzystniejszych niż dla klienta indywidualnego.**

Pierwszy program – przygotowany w wyniku kilkumiesięcznych negocjacji i we współpracy z wybranym przez Izbę brokerem,

tj. firmą Biskup & Joks Brokers sp. z o.o. – będzie dotyczył możliwości skorzystania z pakietu prywatnej opieki medycznej, który dla członków OIRP we Wrocławiu zostanie uruchomiony z dniem 1 lipca 2022 roku.

Broker, w oparciu o wypracowane z Izbą założenia, dokonał kompleksowej analizy rynku, która zaowocowała wyborem oferty największej firmy medycznej w Polsce, tj. Luxmed. Sp. z o.o., która to firma będzie świadczyć opiekę dla Członków Izby wykorzystując do tego 17 własnych

placówek, zlokalizowanych na Dolnym Śląsku oraz 115 placówek współpracujących. Członkowie mogą również korzystać z placówek sieci zlokalizowanych na terenie całej Polski, tj. odpowiednio 146 placówek własnych oraz 1212 placówek współpracujących. W efekcie, chcielibyśmy Państwu zaproponować skorzystanie z jednej z trzech opcji: indywidualnej, partnerskiej oraz rodzinnej, które dalej można będzie dopasować według własnych preferencji, w zakresie pojemności koszyka świadczeń, poprzez wybór jednego

z trzech pakietów (standardowego, rozszerzonego i kompleksowego).

Poniżej prezentujemy krótką tabelę z podstawowymi parametrami cenowymi każdej z opcji, dla wybranych pakietów. Wkrótce udostępniemy szczegółowe informacje na temat koszyka usług w ramach każdego z pakietów (został on wypracowany w drodze indywidualnych negocjacji oferty dla OIRP we Wrocławiu) wraz z pozostałymi informacjami na temat programu opieki medycznej oraz warunków uczestnictwa.

Tabla 1. Oferta cenowa pakietów medycznych

Rodzaj pakietu	Indywidualny (uczestnik programu)	Partnerski (współmałżonek/partner/dziecko do 26. r.ż.)	Rodzinny (współmałżonek/partner oraz wszystkie dzieci do ukończenia 26. r.ż.)
Standardowy	79,00 zł	81,20 zł	190,00 zł
Rozszerzony	110,00 zł	115,20 zł	269,00 zł
Kompleksowy	199,00 zł	205,00 zł	499,00 zł



Fot. Jirsak – Photogenica.pl

Nasza współpraca z Brokerem nie ograniczy się tylko do programu opieki medycznej. W najbliższych miesiącach przedstawimy Państwu kolejne programy z szerokiego katalogu możliwych usług.

Cieszymy się, że dzięki możliwościom, jakie dają wspólne negocjacje z dostawcami, programy oferowane Izbie i jej Członkom będą mogły być oparte na atrakcyjnych warunkach i wierzymy, że spotkają się one z Państwa zainteresowaniem, a przede wszystkim potrzebami. •

Kryształowe serce 2022 w OIRP we Wrocławiu – Laureaci

r. pr. **Anna Zalesińska**

r. pr. **Michał Pyrz**

Fot. KIRP



Angelika Kimbort

Specjalizuje się w sprawach odszkodowawczych, windykacyjnych, a także związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców. Od wielu lat działa pro bono na rzecz obrony praw człowieka i ochrony praw zwierząt. Współautorka ustawy o zakazie hodowli zwierząt na futro.

W 2020 i 2021 roku udzielała nieodpłatnych porad prawnych w ramach akcji Biała Wstążka – przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet. Absolwentka studiów wyższych prawniczych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz studiów podyplomowych na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy.

Od 2018 roku prowadzi własną, indywidualną kancelarię radcy prawnego we Wrocławiu, świadczącą pomoc prawną na rzecz osób fizycznych, podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych. Specjalizuje się w sprawach odszkodowawczych, windykacyjnych oraz związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców.

W 2020 roku została członkinią Komisji ds. Praw Człowieka i Praworządności OIRP we Wrocławiu. Od tego czasu aktywnie włącza się i współorganizuje projekty realizowane przez OIRP, takie jak Biała Wstążka w ramach kampanii 16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć oraz Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem, podczas których udzielała pro bono porad prawnych.

Angelika Kimbort angażuje się w świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej osobom zatrzymanym podczas ulicznych protestów. Z jej wiedzy i doświadczenia skorzystało już kilkadziesiąt osób.

Od lutego 2022 roku stale udziela porad prawnych obywatelom i obywatelkom Ukrainy, dotkniętym kryzysem humanitarnym i znajdującym schronienie w Polsce. Tuż po wybuchu wojny aktywnie włączyła się w działalność pomocową, przygotowując apel do polskich władz o możliwości wjazdu do naszego kraju osób z Ukrainy, wraz ze zwierzętami domowymi, które nie mają wymaganych dokumentów. Dzięki zasięgom w jej mediach społecznościowych informacja o ułatwieniach w tym zakresie dotarła do prawie 80 000 osób, była także cytowana przez ukraińskie media.

Jednym z najważniejszych punktów w nieodpłatnej działalności publicznej Angeliki Kimbort jest współpraca ze stowarzyszeniem Otwarte Klatki, które reprezentuje w procesach o znęcanie się nad zwierzętami hodowlanymi. W okresie siedmiu lat wzięła udział w kilkunastu postępowaniach i interwencjach na fermach zwierząt futerkowych. Współpracuje także z innymi organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, świadcząc na ich rzecz pomoc prawną pro bono. Dzieli się ona również swoją wiedzą, szkoląc aktywistów i aktywistki z zakresu prawnej ochrony zwierząt. Kieruje się zasadą, że przeznaczenie zwierząt na pożywienie lub futro nie zwalnia ludzi z obowiązku ich humanitarnego traktowania.

Od 2020 roku jest członkinią Lokalnej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach we Wrocławiu. Czuwa tam nad standardami humanitarnego planowania



Fot. KIRP

i przeprowadzania doświadczeń na zwierzętach. W 2021 roku, reprezentując stronę społeczną w Sejmie, brała udział w pracach nad nowelizacją ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych. Dzięki jej zaangażowaniu organizacje społeczne nie utraciły prawa czynnego udziału w postępowaniach administracyjnych w sprawach udzielania zgód na przeprowadzanie doświadczeń na zwierzętach. Jest także współautorką ustawy o zakazie hodowli zwierząt na futro.

Z jej inicjatywy w 2021 roku Komisja ds. Praw Człowieka i Praworządności OIRP we Wrocławiu przeprowadziła zbiorczą rzeczową dla stowarzyszenia Grupa Ratuj, które opiekuje się bezdomnymi zwierzętami.

Jest komentatorką medialną (w mediach lokalnych i ogólnopolskich), edukatorką i ekspertką, szczególnie w zakresie

prawnej ochrony zwierząt. Nie tylko publikuje w „Przeglądzie Radcowskim”, ale też w swoich mediach społecznościowych dzieli się praktyczną wiedzą prawną, łącząc temat prawnej ochrony zwierząt z takimi kwestiami jak przemoc w rodzinie czy rozwód.

Prywatnie opiekuje się psem łąsi, któremu zawdzięcza nieustającą motywację do działania na rzecz zwierząt pozbawionych właściwej opieki. Węganka, wegetarianka, pasjonatka górskich wędrówek.

Laureatka Kryształowego Serca Radcy Prawnego 2022.

Fot. KIRP



Jerzy Makowski

Specjalizuje się m.in. w prawie karnym, rodzinnym i prawie spółek handlowych. W ramach działalności pro bono od ponad dwóch lat udziela porad, nieodpłatnie prowadzi też sprawy m.in. na rzecz uchodźców czy uczestniczek Strajku Kobiet.

Jest absolwentem prawa na Uniwersytecie Wrocławskim. Po ukończeniu aplikacji radcowskiej w 2014 roku został wpisany na listę radców prawnych prowadzoną przez OIRP we Wrocławiu. Absolwent trzech kierunków studiów podyplomowych: menedżerskich, zarządzania wierzycielnościami oraz z zakresu kadr i płac. Jako wieloletni asystent sędziego w wydziale karnym jednego z wrocławskich sądów rejonowych specjalizuje się m.in. w prawie karnym, które obok prawa rodzinnego i prawa spółek handlowych pozostaje w obszarze jego zainteresowań. Prywatnie szczęśliwy mąż i ojciec dwóch chłopców. Jako zwolennik równomiernego rozwoju



Fot. KIRP

ciała i ducha w wolnych chwilach przerywa zarówno kolejne karty pochłanianych hurtowo książek, jak i ciężary w ramach uprawianych od lat sportów siłowych. Pasjonat sportów walki, w tym zwłaszcza trenowanego przez niego boks.



Fot. KIRP

W ramach działalności pro bono od ponad dwóch lat udziela porad, nieodpłatnie prowadzi też sprawy m.in. na rzecz uchodźców czy uczestniczek Strajku Kobiet.

Jako członek Komisji Praw Człowieka i Prorządności OIRP we Wrocławiu oraz Komisji Praw Człowieka KIRP bierze aktywny udział w pracach komisji i różnych inicjatywach na rzecz obrony praw człowieka, jak na przykład radcowski telefon zaufania „Stop przemocy!”. Chętnie bierze udział w projektach edukacyjnych, takich jak projekt Fundacji Pro Publica Teraz Ty Bądź Sędzią czy Tydzień Konstytucyjny.

W grudniu 2020 roku w ramach Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej KIRP udał się do Hajnówki nieopodal granicy polsko-białoruskiej, gdzie przez ponad tydzień świadczył pomoc prawną na rzecz uchodźców.

W lutym 2022 roku, kilka dni po rosyjskiej inwazji na Ukrainę, jako koordynator wrocławski, przy wsparciu wrocławskich koleżanek i kolegów radców pomógł zorganizować nieodpłatne telefoniczne dyżury radców prawnych oraz pomoc stacjonarną, która w pierwszych dniach wojny w Ukrainie świadczona była we Wrocławiu aż w pięciu punktach.

Po kilku dniach intensywnej pracy jako koordynator wrocławski wsparł swoim doświadczeniem koleżanki i kolegów z Krajowej Izby Radców Prawnych, pomagając utworzyć – w ramach Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej KRRP – nieodpłatną infolinię. Z infolinią tą związany jest do dziś, piastując merytoryczny nadzór nad pracą ukraińskich prawników i prawniczek.

Otrzymał wyróżnienie w ramach Kryształowego Serca 2022.



Sylwia Zarzycka

Z zawodu radca prawny specjalizujący się w obsłudze spółek, prawie biznesu i szeroko pojętym prawie gospodarczym. Fundatorka i Prezes Fundacji Między Niebem a Ziemią, która pomaga nieuleczalnie chorym dzieciom i ich rodzinom. Działalność charytatywną prowadzi od 2011 roku. Do pomagania angażuje środowisko prawnicze i biznesowe na terenie całej Polski. Pod opieką fundacji znajduje się 60 rodzin, a pomoc jest kompleksowa: począwszy od pomocy związanej z leczeniem i rehabilitacją chorych dzieci, a skończywszy na opiece nad całymi rodzinami, w których

znajdują się nieuleczalnie chore dzieci. Poprzez pomoc nieuleczalnie chorym dzieciom, dzieci te mogą godnie żyć, korzystać z leczenia i rehabilitacji, na które bardzo często te rodziny nie stać. Poprzez pomoc rodzicom ciężko chorych dzieci wielu rodziców wychodzi z depresji, wraca do pracy, zaczyna funkcjonować w społeczeństwie. Kluczowa jest tu pomoc psychologiczna i aktywizacja zawodowa rodziców chorych dzieci. Poprzez pomoc zdrowemu rodzeństwu chorych dzieci wiele dzieci może zacząć wyjeżdżać na wakacje i rozwijać się. Zdobywczyni wielu ogólnopolskich nagród za działalność charytatywną: Kryształowe Serce Radcy Prawnego, Profesjonalistka Forbesa, Radca Prawny Roku 2014, Prawnik Pro Bono 2015, Złoty Paragraf 2017, Lider Kompleksowej Pomocy Prawnej 2019.

Otrzymała wyróżnienie w kategorii działalność społeczna w ramach konkursu „Polka XXI wieku”.

Gala „Polka XXI wieku” odbyła się 31 maja w Warszawie. Panie nagrodzone zostały w sześciu kategoriach: innowacje i nowe technologie, przedsiębiorczość, samorząd, edukacja, zdrowie, działalność społeczna. •



Źródło: Prestiżowa nagroda „Polka XXI wieku” dla Sylwii Zarzyckiej, „Businesswoman & Life”, <https://tinyurl.com/bdfu8cw7>

Witamy nowych radców prawnych

Beata Kozieł

Fot. OIRP we Wrocławiu



W ostatnim czasie **do grona radców prawnych dołączyli:**

- » mec. Iwona Dąbrowska
- » mec. Monika Górnicka
- » mec. Magdalena Kornatko
- » mec. Bartłomiej Szabelski
- » mec. Miłosz Bar
- » mec. Sylwia Ciesielska
- » mec. Justyna Klaman-Derejczyk
- » mec. Magdalena Skibińska
- » mec. Beata Wójtowicz-Woźniczka ●

Fot. OIRP we Wrocławiu



Nasza Izba weszła w wiek dojrzały...

r. pr. **Krystyna Stoga**

Czterdzieści lat minęło i to nie w jeden dzień... Czas więc na podsumowania, refleksje, wspomnienia – ulubione zajęcie seniorów, do których zalicza się także Autorka niniejszego wspomnienia.

Miałam szczęście i zaszczyt uczestniczyć we przy wszystkich ważniejszych dla naszej wspólnoty samorządowej uroczystościach, w tym także jubileuszach. Cóż, taki to przywilej wieku. Pora to spożytkować i przekazać ten obraz – może subiektywny, ale w miarę wierny – dzisiejszym, młodszym członkom Izby i wywołać falę wspomnień u nas – seniorów.

Pierwsze „dziesiątki” naszych rocznic nie były w Izbie fetowane. Prozaiczny brak funduszy i inne, znacznie pilniejsze zadania były na pierwszym planie. Obchodów 10-lecia, między innymi z tych względów, nie organizowano ani na szczeblu krajowym, ani izbowym. Rok 1992 był czasem transformacji ustrojowo – ekonomicznej, trudny okres dla wszystkich, w tym dla radców prawnych szczególnie. Wszyscy członkowie samorządu musieli wtedy nagle dostosować się do nowych warunków. Zmieniły się gwałtownie przepisy dotyczące gospodarki, ekonomii, a co najważniejsze: Nastąpiły zmiany w sposobach wykonywania zawodu. Upadały i likwidowano nierentowne zakłady pracy, a wraz z nimi

także miejsca pracy radców prawnych. Pojawiło się nieznane zjawisko konkurencji i gwałtowna potrzeba dokształcania się, aby jej sprostać. Dotyczyło to wszystkich, zatem i tych, którzy zbliżali się do emerytury. Stąd nie było warunków i klimatu do uczczenia jubileuszu 10-lecia.

Jubileuszu 20-lecia Izby, w 2002 r., także nie zorganizowano. Siedziba była w remoncie, w „kasie” były pustki i związane z remontem zadłużenie, no i mnóstwo innej pracy z powodu trwającej transformacji stały na przeszkodzie. Brak obchodów w naszej Izbie zrekompensowały niezwykle, tym razem z rozmachem i prestiżowo, zorganizowane po raz pierwszy, uroczystości na szczeblu krajowym. Program obchodów był niezwykle bogaty: otwarcie w Sali Tronowej Zamku Królewskiego, sympozjum naukowe i bal w prestiżowym podówczas hotelu FORUM. Inauguracja obchodów odbyła się z udziałem licznych delegacji zagranicznych korporacji prawniczych, które zjechały się do Warszawy. Uczestniczyli w niej także przedstawiciele najwyższych władz administracji państwowej i samorządowej. Liczne odznaczenia państwowe dla radców prawnych podnosiły rangę uroczystości. Było to niezapomniane przeżycie dla uczestników uroczystości. Wśród tego grona liczną grupę stanowili członkowie naszej Izby. Było nas 14 osób, w tym

6 osób otrzymało odznaczenia państwowe. Pamiętam jak śpieszyliśmy się w trójkę z hotelu do Zamku: ś.p. Antoni Ciszewski, ś.p. Piotr Dubowski i ja. Piotr, swoim znanym wszystkim, zwyczajem, jeszcze w drodze, opowiadał nam przednie dowcipy, aby nieco rozładować naszą treść przed godnym reprezentowaniem Izby.

Srebrnego Jubileuszu Izby – czyli 25-lecia, w roku 2007 – również nie mogliśmy zorganizować w Izbie we właściwym terminie. Kończyliśmy meblowanie siedziby po remoncie i trwały przygotowania do wyborów nowych władz. Zbliżał się bowiem koniec kadencji. Jednak nowo wybrana Dziekan Barbara Kras zorganizowała w miarę skromne, ale jednak uroczyste wspomnienie o srebrnym jubileuszu dopiero... w grudniu 2007 r. Uroczystości odbyły się w Sali Rycerskiej Wrocławskiego Ratusza. Wzięli w nich udział lokalni przedstawiciele administracji samorządowej i państwowej, sądu, prokuratury i członkowie Izby. Były okolicznościowe przemówienia, radość z odremontowanej siedziby i drobny poczęstunek.

Prawdziwie huczne świętowanie jubileuszu odbyło się z okazji 30-lecia. Rozmach i urozmaicone formy uczczenia tej uroczystości, jak też liczny udział w obchodach członków Izby, wynagrodził poprzednie „lata posuchy”. Uroczystości odbyły się w dniach 5–6 października 2012 r. Rozpoczęły się wielkim bale w hotelu Haston, do tańca grał zespół „De Colt” z Krakowa, a miłym przerywnikiem zabawy był koncert Aloszy Awdiejewa. Niezapomnianą atrakcją był ogromny tort, w kształcie budynku naszej siedziby, który uroczystie i sprawiedliwie kroić Pani Dziekan. Druga, oficjalna część obchodów, rozpoczęła się kolejnego dnia w Auli Leopoldina z licznym udziałem przedstawicieli lokalnych władz, świata naukowego, a także sądów, prokuratury i samorządu adwokackiego. Obecni byli Prezes i wszyscy Wiceprezisi KRRP. Podczas gali zostały wręczone honorowe odznaczenia samorządowe i pamiątkowe medale. Była też przedstawiona prezentacja multimedialna, ukazująca ważne wydarzenia z życia Izby oraz wystawa ukazująca budynek Izby przed i po remoncie. Wydana też została



Obchody jubileuszu 30-lecia powstania Samorządu Radców Prawnych w OIRP we Wrocławiu; fot. OIRP we Wrocławiu



Goście przybili na wystawę z okazji 35-lecia istnienia samorządu radców prawnych we Wrocławiu; fot. Łukasz Giza

publikacja okolicznościowa, tj. album „Czasy i Ludzie. Rys historyczny Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu. Lata 1982–2012”. Album ten został wręczony uczestnikom uroczystości. Jest on dotąd jedynym, niezastąpionym kompendium wiedzy o tamtych czasach.

Jubileusz 35-lecia odbywał się za kadencji Dziekana Leszka Korczaka, w roku 2017, a uroczystości nie były skomasowane, lecz rozłożone w czasie. Do udziału w wydarzeniach jubileuszowych Dziekan zachęcał członków Izby m.in. w na łamach „Przełądu Radcowskiego”. Inaugurację obchodów 35-lecia stanowiąła wystawa na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, w holu budynku D, dokumentująca działalność Izby od początków jej istnienia. Ilustrowała powstanie, rozwój, osiągnięcia i dorobek wrocławskiej Izby. Jej oficjalne otwarcie miało miejsce w czasie Międzynarodowej Konferencji Naukowej: „Legal Innovation”, w dniu 21 kwietnia 2017 r. (w tym samym obiekcie zorganizowanej przez naszą Izbę. Koncepcję artystyczną i plastyczną wystawy opracowała i zrealizowała znana artystka plastyk Renata Bontar-Jędrzejewska we współpracy z prof. Michałem Jędrzejewskim. Miejsce, jak i czas trwania wystawy oraz jej treść

i forma cieszyły się dużym zainteresowaniem, a także były ciekawą promocją Izby. Część elementów wystawy służy nadal przy różnych uroczystościach, jako ilustracja plastyczna osiągnięć Izby. Także uroczysty charakter, nawiązujący do jubileuszu 35-lecia, miało Zgromadzenie Delegatów OIRP we Wrocławiu, na którym wyróżniając się w pracy na rzecz samorządu radcowie prawni zostali odznaczeni okolicznościowymi medalami 35-lecia. Obchody zamknął tradycyjny Piknik z okazji Święta Radcy Prawnego, w dniu 8 lipca 2017 r., na którym gościliśmy także przedstawicieli innych profesji prawniczych i władze KRRP.

Przed nami Obchody 40-lecia powstania samorządu. Program zapowiada się ciekawie. Miejmy nadzieję, że też przejdzie do historii naszej Izby, jako ważne wydarzenie. Wyrażam przekonanie, że Klub Seniora, po powrocie swego pracującego Prezesa Henryka Krakowczyka, który w czasie kiedy piszę ten artykuł, inauguruje w Turcji – z grupą naszych seniorów – letni (postpandemiczny) sezon turystyczny Klubu, zorganizuje dla swoich członków spotkanie pn. „Wspominki o 40-leciu”. Złożymy sobie życzenia, powszomoinamy przyjaciół, przyniesiemy zdjęcia i będziemy się cieszyć naszym Jubileuszem. ●

Środki bezpieczeństwa finansowego

i ich stosowanie w zakresie niedotyczącym identyfikacji klienta i beneficjenta rzeczywistego

r. pr. **Hubert Sarżyński**

Środki bezpieczeństwa finansowego, określone w art. 34 Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, stanowią katalog działań podejmowanych przez instytucje obowiązane w stosunku do swoich klientów.

Celem tych działań jest uzyskanie informacji o kliencie oraz powiązaniach osobowych i kapitałowych (jeżeli klient nie jest osobą fizyczną lub nie uczestniczy osobiście w transakcji/stosunkach gospodarczych). Środki bezpieczeństwa finansowego obejmują również określenie beneficjenta rzeczywistego klienta, co jest jednym z absolutnie podstawowych celów wprowadzenia regulacji dotyczących AML/CFT. To właśnie ukrywanie rzeczywistych beneficjentów aktywności gospodarczych lub finansowych za szeregiem różnych podmiotów, nierzadko zlokalizowanych w różnych krajach (w tym w rajach podatkowych), czy brak osobistego zaangażowania beneficjentów w transakcje doprowadziły do nałożenia obowiązku identyfikowania rzeczywistych beneficjentów każdej transakcji, zgodnie

z przepisami Ustawy lub Dyrektywy. Środki bezpieczeństwa finansowego obejmują również wstępną i bieżącą ocenę stosunków gospodarczych. Instytucja obowiązana musi dokonać oceny stosunków gospodarczych dla prawidłowego określenia ryzyka wystąpienia prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Taka ocena opiera się przede wszystkim na ustaleniu celu i charakteru stosunków gospodarczych. W toku współpracy z danym klientem instytucja obowiązana musi na bieżąco monitorować te stosunki, co powoduje, że jednorazowa analiza – dokonana np. przy zawieraniu umowy o świadczenie usług pomocy prawnej – będzie niewystarczająca, a instytucja obowiązana musi aktualizować informacje o celu i charakterze działań podejmowanych przez klienta, jeżeli pozostają one w związku z działalnością instytucji obowiązanej.

Przesłanki stosowania środków bezpieczeństwa finansowego zostały omówione wcześniej, zatem w tym artykule przedstawiona zostanie zwięzła charakterystyka środków bezpieczeństwa finansowego. W tym miejscu należy jednakże wyraźnie





Fot. Pexels – Pixabay.com

zaznaczyć, że art. 33 ust. 4 zawiera normę obligującą instytucje obowiązane do bezwzględnego stosowania pełnego katalogu środków bezpieczeństwa finansowego wobec swoich klientów. Intensywność oraz zakres stosowania tych środków jest uzależniony od stopnia zidentyfikowanego ryzyka, niemniej instytucje obowiązane nie są uprawnione do odstąpienia od stosowania któregośkolwiek ze środków bezpieczeństwa finansowego, chyba że jest to wprost przewidziane przepisami (odstąpienie takie przewiduje art. 38 Ustawy, niemniej dotyczy on elektronicznych środków płatniczych i w praktyce radców prawnych w zasadzie nie ma zastosowania, dlatego nie będzie on omawiany).

W artykule nie zostaną również omówione zagadnienia dotyczące weryfikacji klienta, osób upoważnionych oraz beneficjentów

rzeczywistych z uwagi na to, że zostaną one przedstawione w kolejnym opracowaniu. Definicja legalna beneficjenta rzeczywistego, wprowadzona w Ustawie, jest definicją nastęrczącą największych trudności interpretacyjnych. W wielu przypadkach instytucje obowiązane, w szczególności banki, mają tendencję do traktowania elementów definicji beneficjenta rzeczywistego w sposób skrajnie uproszczony, bez zważania na otwarty charakter definicji legalnej oraz warunków, które należy spełnić, aby uznać daną osobę za beneficjenta rzeczywistego. Ze względu na przejrzystość konieczne jest omówienie definicji beneficjenta rzeczywistego w osobnym artykule. Możliwe będzie również wskazanie tam praktycznych wskázówek lub rozwiązań, które umożliwią prawidłową identyfikację oraz udokumentowanie przeprowadzonych czynności.

1. Ocena i monitorowanie stosunków gospodarczych

Ustawodawca, w treści art. 34 ust. 3 i 4 Ustawy, wprowadził dwa obowiązki dotyczące stosunków gospodarczych klienta – odpowiednią ocenę stosunków gospodarczych oraz bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych. Ocena stosunków gospodarczych ma obejmować, stosownie do sytuacji, uzyskanie informacji na temat celu oraz zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych.

Bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych zostało doprecyzowane w Ustawie poprzez czynności składające się na monitorowanie, których katalog ma charakter otwarty i obejmuje:

- a. analizę transakcji przeprowadzanych w ramach stosunków gospodarczych w celu zapewnienia, że transakcje te są zgodne z wiedzą instytucji obowiązanej o kliencie, rodzaju i zakresie prowadzonej przez niego działalności oraz zgodne z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu związanym z tym klientem;
- b. badanie źródła pochodzenia wartości majątkowych będących w dyspozycji klienta – w przypadkach uzasadnionych okolicznościami;
- c. zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje dotyczące stosunków gospodarczych są na bieżąco aktualizowane.

Chociaż ustawodawca wprowadził rozróżnienie pomiędzy oceną stosunków gospodarczych oraz ich bieżącym monitorowaniem jest oczywiste, że zakresy tych czynności będą się często przecinać, a instytucja obowiązana, monitorując na bieżąco stosunki gospodarcze, musi je także ocenić pod kątem ryzyka zidentyfikowanego względem danego klienta.

Ocena stosunków gospodarczych, wskazana w Ustawie, nie zawiera kryteriów przeprowadzania tej oceny, a jedynie wymaga, aby stosownie do ustalonych okoliczności towarzyszących transakcji, ocena obejmowała również cel oraz zamierzony charakter. Jak wielokrotnie podkreślałem w toku rozważań w poprzednich opracowaniach oraz szkoleniach, Ustawa jest kierowana przede wszystkim do instytucji finansowych, pomimo szerokiego katalogu instytucji obowiązanych, wskazanych w jej treści. Z tego względu niektóre obowiązki będą wykonywane zdecydowanie mniej intensywnie i na innym szczeblu szczegółowości, niż ma to miejsce w przypadku np. banków, kas oszczędnościowych czy zakładów ubezpieczeniowych. Ocena stosunków gospodarczych w przypadku radców prawnych ma również miejsce w toku świadczenia pomocy prawnej, niemniej dotyka ona tylko zakresu czynności wskazanego w Ustawie. Oczywiście jest, że najpóźniej w momencie zawierania umowy o świadczenie pomocy prawnej, radca prawny ma przynajmniej ogólny ogłąd na zakres doradztwa, jakiego wymaga od niego klient. Z tego względu możliwe jest, że środki bezpieczeństwa finansowego nie będą stosowane w ogóle (jeżeli doradztwo ma dotyczyć np. prawa pracy lub innych kwestii nieobjętych Ustawą) albo będą stosowane dopiero na późniejszym etapie. Radca prawny może bowiem dokończyć oceny przy zawieraniu stosunków gospodarczych i ustalić, że celem oraz zamierzeniem zawieranej umowy jest doradztwo przy prowadzonej działalności gospodarczej przez spółkę kapitałową (co zdecydowanie spełnia przesłanki uznania radcy prawnego jako instytucji obowiązanej), ale na późniejszym etapie radca nie będzie wykonywał czynności objętych zakresem ustawowym. Następnie mogą wystąpić pojedyncze zdarzenia lub zlecenia w ramach umowy z klientem, które





Fot. cottonbro – Pexels.com

spowodują aktualizację obowiązków radcy prawnego oraz wymuszą na nim przeprowadzenie oceny stosunków gospodarczych. Każdorazowo radca prawny – jako instytucja obowiązana – jest zobowiązany uwzględnić całokształt swojej wiedzy, okoliczności dotyczące danego klienta, w tym zakres prowadzonej przez niego działalności oraz specyfikę funkcjonowania klienta na rynku lub w relacjach z pracownikami i kontrahentami (np. inaczej może funkcjonować międzynarodowa korporacja, a inaczej start-up). Jeżeli dana transakcja budzi wątpliwości lub radca prawny zidentyfikował podwyższone ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wówczas jest zobowiązany do przeprowadzenia pogłębionej oceny, gdyż „stosownie do sytuacji” musi on ustalić cel oraz zamierzony charakter stosunków. Ilość potencjalnych scenariuszy powoduje, że nie sposób opisać tutaj ogólnych

reguł stosowania środków bezpieczeństwa finansowego w zakresie ustalania celu czy charakteru stosunków. Niemniej powinno mieć to miejsce w każdym przypadku, gdy radca prawny uzna, że dane stosunki gospodarcze (świadczony przez niego doradztwo) odbiega od dotychczasowego standardu lub zakresu (przykładowo spółka dystrybucyjna postanawia się przestawić w całości na produkcję i dokonuje w tym celu zakupu nieruchomości, czy też doradztwo może dotyczyć w jakimkolwiek stopniu podmiotów objętych sankcjami). Weryfikacja celu oraz zamierzonego charakteru stosownie do sytuacji oznacza, że nie powinna być ona prowadzona w każdym przypadku. Jak wskazałem wcześniej, pogłębiona analiza celu oraz charakteru stosunków gospodarczych dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy radca prawny identyfikuje okoliczności stosunków gospodarczych, które nie miały wcześniej miejsca lub są nietypowe, zważywszy na dotychczasową współpracę lub świadczony zakres pomocy prawnej. Nie można również wykluczyć, że oceny dokonywane przez radcę prawnego będą w jakichkolwiek zakresach lub wynikach błędne. Ważne wówczas, aby nowa ocena stosunków gospodarczych uwzględniała nowo zidentyfikowane okoliczności oraz fakty rzutujące na ostateczny kształt oceny.

Bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych, wraz z zawartym w przepisie katalogiem otwartym czynności wykonywanych w ramach monitorowania, zobowiązuje instytucje obowiązane do stałego badania oraz weryfikowania ryzyka towarzyszącego stosunkom gospodarczym. Zadaniem instytucji obowiązanej jest ciągłe analizowanie stosunków gospodarczych w celu jak najwcześniejszego wykrycia jakichkolwiek okoliczności lub zdarzeń, które mogłyby stanowić podstawę do

stwierdzenia istnienia ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Obowiązek ten stanowi de facto przymus bieżącego zarządzania ryzykiem przez instytucję obowiązującą, co jest równoznaczne z pozyskiwaniem informacji niezbędnych do prawidłowej oceny ryzyka. W stosunku do radców prawnych sytuacja jest o tyle specyficzna, że jedynie część pomocy prawnej – świadczonej przez radców prawnych – jest objęta zakresem Ustawy i tylko w tym zakresie są stosowane środki bezpieczeństwa finansowego. Z tego powodu radca prawny jest zobowiązany do bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych ze swoim klientem, jeżeli doradztwo dotyczy któregośkolwiek z zakresów doradztwa wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 14 Ustawy. Dodatkową specyfiką związaną z wykonywaniem obowiązków ustawowych przez radców prawnych jest fakt, że doradztwo świadczone klientowi stałe, na podstawie umowy, często sprowadza się do zlecanych radcy prawnemu spraw ad hoc. Oznacza to, że radca prawny dokonuje de facto oceny stosunków gospodarczych (o której mowa powyżej) w zakresie określonego zadania w momencie jego otrzymania. Bieżące monitorowanie stosunków gospodarczych w ramach świadczenia pomocy prawnej jest utrudnione, gdyż radca prawny niebędący jednocześnie zatrudnionym w danym podmiocie na podstawie umowy o pracę, nieczęsto ma wiedzę o wszystkich procesach, czynnościach czy transakcjach dokonywanych przez swojego klienta. Bieżące monitorowanie klienta, któremu została przygotowana opinia np. dotycząca przekształcenia spółki, zakupu nieruchomości, czy też przygotowane badanie due diligence nie będzie możliwe w tym sensie, że radca prawny z reguły kończy swój udział w danej transakcji na etapie opiniowania. Może on być oczywiście informowany o dalszych krokach przez klienta,

zwłaszcza w świetle świadczonego doradztwa, ale to zadaniem radcy prawnego jest zadbać, aby uzyskać informacje dotyczące skutków świadczonyj pomocy prawnej. Jeżeli radca prawny świadczy pomoc prawną w zakresie nabycia nieruchomości i opiniuje umowę przeniesienia własności nieruchomości, to o ile nie ma takiej wiedzy po przygotowaniu opinii, powinien ustalić efekt końcowy transakcji lub stosunków gospodarczych, które były przedmiotem opinii. W ten sposób radca prawny może stwierdzić, że dalsze monitorowanie nie jest zasadne (np. klient odstąpił od nabycia nieruchomości), obowiązek monitorowania został w tym zakresie spełniony (nieruchomość została nabyta i jest wykorzystywana zgodnie z informacjami przekazanymi radcy), albo istnieje podstawa do pogłębionej analizy stosunków gospodarczych, gdyż ostateczna umowa przewidywała wcześniej niezrealizowane postanowienia, ostateczna umowa szła w kontrze do opinii radcy prawnego lub ostateczne przeznaczenie i charakter transakcji odbiegają od tych przedstawionych radcy prawnemu.

Katalog ustawowy czynności bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych obejmuje w pierwszej kolejności ustalenie, że transakcje dokonywane przez klienta są zgodne z wiedzą instytucji obowiązującej o kliencie oraz zidentyfikowanym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W tym celu radca prawny – jako instytucja obowiązująca – powinien upewnić się, że w ramach świadczonego doradztwa prawnego (w zakresie objętym Ustawą) posiada on aktualne i prawdziwe informacje. Ma to zwłaszcza spore znaczenie przy doradztwie dotyczącym zarządzania spółkami kapitałowymi, gdzie okoliczności potrafią zmieniać się w dynamiczny sposób, w szczególności te dotyczące kondycji finansowej lub zobowiązań klienta.

Radca prawny jest upoważniony do żądania od klienta wszelkich informacji, które pozwolą mu prawidłowo zidentyfikować oraz zarządzać ryzykiem, stąd nie powinno być żadnych wątpliwości co do egzekwowania dostarczenia informacji przez klienta. Radca prawny powinien również badać pochodzenie wartości majątkowych wykorzystywanych do przeprowadzenia transakcji przez klienta. Ten obowiązek jest jednocześnie ograniczony do przypadków uzasadnionych okolicznościami. Ponownie zatem to od świadomości oraz staranności radcy prawnego zależy, czy będzie się on domagał dodatkowych informacji co do środków wykorzystywanych do przeprowadzenia danej transakcji. W obrocie występują transakcje typowe lub posiadające typową wartość dla danego dobra będącego przedmiotem obrotu, zatem umiejscowienie transakcji w realiach rynkowych stanowi o niższym ryzyku. Niemniej radcowie prawni powinni być szczególnie wyczuleni na transakcje, które *prima facie* nie powinny być w ogóle przeprowadzane, gdyż klient nie ma co do nich zdolności majątkowych. Takie przypadki mogą mieć miejsce, gdy nowopowstała spółka kapitałowa przystępuje np. do przetargu na zakup nieruchomości w kwocie przekraczającej jej kapitał zakładowy. Radca prawny, niemający informacji o finansowaniu takiej spółki, powinien zareagować i domagać się wyjaśnień co do pochodzenia majątku na tę transakcję, a także dokumentów potwierdzających finansowanie. Spółka może być dofinansowana kredytem bankowym, pożyczką od wspólnika, agio, dopłatami etc., ale jeżeli radca prawny nie ma świadomości takich działań, powinien żądać potwierdzenia legalności pochodzenia środków potrzebnych do transakcji, w tym kopii umów, uchwał, sprawozdania finansowego etc. Ostatnim z elementów wymienionych w ustawowym katalogu jest zapewnienie, aby dokumentacja

dotycząca klienta była aktualizowana oraz aby posiadane przez instytucję obowiązującą dane były zgodne z aktualną dokumentacją. Ustawodawca nie wyznacza jednocześnie żadnych terminów, w jakich dokumentacja powinna być aktualizowana, niemniej – w moim odczuciu – nie powinno to następować rzadziej niż raz na rok, zwłaszcza w przypadku klientów korporacyjnych. Co roku zamykane są księgi rachunkowe (tam gdzie przepisy tego wymagają), są sporządzane sprawozdania finansowe, odbywają się zgromadzenia wspólników etc. Oznacza to szereg wydarzeń oraz okoliczności, które mogą mieć potencjalnie wpływ na aktualność danych zawartych w dokumentacji instytucji obowiązanych – np. składy organów spółek. Z tego powodu instytucja obowiązana powinna aktualizować dokumentację nie rzadziej niż co roku. Oczywiście, jeżeli w trakcie tego okresu wystąpią zdarzenia uzasadniające aktualizację dokumentacji – przykładowo zbycie części udziałów, zmiany w składach organów – wówczas instytucja obowiązana powinna aktualizować dokumentację wcześniej. Znamienny w przepisie art. 34 ust. 1 pkt 4) lit. c) jest fakt, że to radca prawny – jako instytucja obowiązana – ma mieć inicjatywę w aktualizowaniu dokumentacji i nie może w tym zakresie biernie czekać na jakiegokolwiek informację pochodzącą od klienta.

2. Niemożliwość zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego

Ustawa przewiduje w art. 41 sytuację, gdy instytucja obowiązana nie może zastosować jakiegokolwiek ze środków bezpieczeństwa finansowego wskazanego w Ustawie. Co istotne, nie mają przy tym znaczenia przesłanki stojące za niemożliwością zastosowania środków

bezpieczeństwa finansowego. W praktyce często zdarza się, że klient odmawia udzielenia informacji lub przekazania dokumentacji, co w sposób oczywisty uniemożliwia podjęcie działań przez instytucję obowiązaną. Mogą się również zdarzyć sytuacje, gdy klient przez swoją niestaranność nie dysponuje informacjami żądanymi przez instytucję obowiązaną – przykładowo nastąpiła zmiana wspólników spółki kapitałowej, a zarząd zwleka z przygotowaniem zaktualizowanej listy wspólników. Również w przypadku zdarzeń niezależnych od klienta, które powodują niemożliwość zastawienia środków bezpieczeństwa finansowego, instytucja obowiązana powinna podjąć działania wskazane w Ustawie, tj.:

- a. nie nawiązywać stosunków gospodarczych;
- b. nie przeprowadzać transakcji okazjonalnej;
- c. nie przeprowadzać transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego;
- d. rozwiązywać stosunki gospodarcze.

Z przyczyn omawianych szerzej w poprzednich artykułach wiemy, że do radców prawnych będą miały zastosowanie punkty a. oraz d. (absolutnie wyjątkowo może być również punkt c., gdyby środki finansowe były rozdysponowywane poprzez rachunek depozytowy radcy prawnego). Radca prawny ma zatem prawo i obowiązek odmówić zawarcia umowy o świadczenie pomocy prawnej, jeżeli klient nie dostarcza informacji niezbędnych do oceny i zarządzania ryzykiem. To samo prawo i obowiązek są związane z możliwością natychmiastowego rozwiązania stosunków gospodarczych (rozwiązania umowy), w przypadku gdy żądane informacje nie są dostarczane radcy prawnemu w ramach świadczonej pomocy prawnej. W praktyce coraz więcej podmiotów, będących instytucjami obowiązanymi, stosuje w swoich

umowach klauzule dotyczące rozwiązania umowy właśnie na gruncie przepisów Ustawy, aby podnieść świadomość swoich klientów, a także motywować ich do dostarczania żądanych informacji. Instytucja obowiązana musi także ocenić, czy odmowa udostępnienia informacji bądź dokumentów nie stanowi przesłanki do zawiadomienia Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Może bowiem dojść do sytuacji, gdy odmowa dostarczenia przez klienta, połączona ze szczególnie ryzykownym obszarem jego działalności, wskazuje na potencjalne ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

Art. 41 ust. 3 Ustawy zawiera ogromnie istotne wyłączenie powyższych zasad w odniesieniu do pomocy prawnej świadczonej przez radców prawnych. Jeżeli niemożliwość zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego wynika z ustalania sytuacji prawnej klienta w związku z postępowaniem sądowym, wykonywaniem obowiązków polegających na obronie, reprezentowaniu lub zastępowaniu klienta



Fot. cottonbro – Pexels.com

w postępowaniu sądowym albo udzieleniu klientowi porady prawnej dotyczącej wszczęcia postępowania sądowego lub uniknięcia takiego postępowania, radca prawny nie jest zobowiązany do odmowy nawiązania stosunków gospodarczych albo ich rozwiązania. Ustawodawca przewidział sytuację, w której udzielenie pewnych informacji będzie niemożliwe ze względu na sytuację prawnoprocesową klienta lub udzielenie tych informacji może negatywnie wpłynąć na sytuację klienta. Z tych samych względów radca prawny nie może być zobowiązany do przekazywania informacji do GIIF o odmowie lub niemożliwości udostępniania informacji przez klienta. Omawiane wyłączenie ma w Ustawie charakter absolutny i nie przewiduje się od niego żadnych wyjątków.

3. Uprozczone i wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego

W art. 42 i 43 Ustawy przewidziane zostały regulacje dotyczące uproszczonych oraz wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego, chociaż jednocześnie nie zostały one zdefiniowane. Ustawodawca ograniczył się do wskazania sytuacji oraz okoliczności, które umożliwiają zastosowanie któregoś ze szczególnych rodzajów środków bezpieczeństwa finansowego. Bardziej poprawne byłoby jednak stwierdzenie, że nie są to osobne rodzaje środków bezpieczeństwa finansowego, a okoliczności wskazujące na zmniejszenie lub zwiększenie intensywności działań oraz analiz podejmowanych przez instytucje obowiążane. Uprozczone oraz wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego są bowiem ściśle powiązane z ryzykiem transakcji lub stosunków gospodarczych. Jeżeli instytucja obowiążana stwierdziła, że istnieje niskie ryzyko prania pieniędzy

lub finansowania terroryzmu, wówczas może stosować środki bezpieczeństwa finansowego z mniejszą intensywnością, niż gdyby konieczne było szczegółowe ustalanie okoliczności stosunków gospodarczych.

Niższa intensywność środków bezpieczeństwa finansowego oznacza, że instytucje obowiążane mogą poprzestać na jednym źródle informacji, mogą odstąpić od domagania się dokumentów urzędowych lub innych dowodów okoliczności stosunków gospodarczych, wskazanych przez klienta. Instytucje obowiążane stosują wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego, gdy stwierdzą wyższe ryzyko oraz w przypadkach objętych art. 44–46 Ustawy (relacje z państwami wysokiego ryzyka, osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne). Analogicznie do zasad regulujących uproszczone środki bezpieczeństwa finansowego, wzmożone działania instytucji obowiążanej oznaczają dogłębną, rzetelną analizę wszelkich okoliczności stosunków gospodarczych, które powinny zostać potwierdzone odpowiednimi dokumentami, a optymalnie również informacjami pochodzącymi z różnych, niezależnych od siebie źródeł.

Ustawodawca wskazuje katalog okoliczności pozwalających na przyjęcie, że mamy do czynienia z niskim bądź podwyższonym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu:

- a. art. 42 ust. 2 Ustawy – okoliczności wskazujące na niższe ryzyko:
 - » klient jest jednostką sektora finansów publicznych, spółką Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, podmiotem z papierami wartościowymi dopuszczonymi na rynek regulowany, rezydentem państwa członkowskiego UE lub rezydentem państwa o wysokim

stopniu ochrony przed korupcją lub praniem pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;

- » zawarcie umowy ubezpieczenia, gdy składka roczna nie przekracza równowartości 1500 euro lub składka jednorazowa nie przekracza 3500 euro; w przypadku grupowych umów ubezpieczenia wskazana wartość składek liczona jest w odniesieniu do każdego ubezpieczonego;
 - » przystąpienie i uczestnictwo w pracowniczym programie emerytalnym, uczestnictwo w pracowniczym planie kapitałowym, zawarcie umowy i gromadzenie oszczędności na indywidualnym koncie emerytalnym lub indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego;
 - » oferowanie produktów lub usług w celu zapewnienia odpowiednio zdefiniowanego i ograniczonego dostępu do systemu finansowego klientom mającym ograniczony dostęp do produktów lub usług oferowanych w ramach tego systemu;
 - » oferowanie produktów lub usług powiązanych z klientem, w przypadku których ryzyko prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu jest ograniczane za pomocą innych czynników, w tym jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych lub określonych rodzajów pieniądza elektronicznego;
 - » powiązanie stosunków gospodarczych z państwem członkowskim lub państwem o wysokich standardach ochrony przed korupcją czy praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu;
- b. art. 43 ust. 3 Ustawy – okoliczności wskazujące na wyższe ryzyko:
- » nawiązywanie stosunków gospodarczych w nietypowych okolicznościach;
 - » klient prowadzi działalność w zakresie przechowywania aktywów osobistych, akcje klienta nie są dopuszczone do obrotu zorganizowanego lub prawa z akcji są wykonywane przez osoby inne niż akcjonariusze lub klient jest rezydentem państwa o wysokim stopniu korupcji lub narażenia na pranie pieniędzy oraz finansowanie terroryzmu;
 - » przedmiot prowadzonej przez klienta działalności gospodarczej obejmujący przeprowadzanie znacznej liczby lub opiewających na wysokie kwoty transakcji gotówkowych;
 - » nietypowa lub nadmiernie złożona struktura własnościowa klienta, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
 - » korzystanie przez klienta z usług lub produktów oferowanych w ramach bankowości prywatnej;
 - » korzystanie przez klienta z usług lub produktów sprzyjających anonimowości lub utrudniających jego identyfikację, powiązanych z posiadanym rachunkiem, w celu ich udostępniania innym podmiotom do identyfikacji płatności lub zleceńodawców tych płatności;
 - » nawiązywanie albo utrzymywanie stosunków gospodarczych lub przeprowadzanie transakcji okazjonalnej bez fizycznej obecności klienta – w przypadku gdy związane z tym wyższe ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu nie zostało ograniczone w inny sposób;
 - » zlecenie przez nieznaną lub niepowiązaną z klientem podmioty trzecie transakcji, których beneficjentem jest klient;

- » objęcie stosunkami gospodarczymi lub transakcjami nowych produktów lub usług albo oferowanie produktów lub usług przy wykorzystaniu nowych kanałów dystrybucji lub nowych rozwiązań technologicznych;
- » powiązanie stosunków gospodarczych z krajami wysokiego ryzyka ze względu na wysoki stopień korupcji lub narażenia na pranie pieniędzy oraz finansowanie terroryzmu, lub wpisanych na listy sankcyjne przez organy UE lub ONZ;
- » powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z ropą naftową, bronią, metalami szlachetnymi, produktami tytoniowymi, artefaktami kulturowymi, kością słoniową, gatunkami chronionymi lub innymi przedmiotami o znaczeniu archeologicznym, historycznym, kulturowym i religijnym lub o szczególnej wartości naukowej;
- » powiązanie stosunków gospodarczych lub transakcji okazjonalnej z klientem będącym obywatelem państwa trzeciego i ubiegającym się o prawo pobytu lub obywatelstwo w państwie członkowskim w zamian za transfery kapitałowe, nabycie nieruchomości lub obligacji skarbowych lub inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym w danym państwie członkowskim.

Przy zaistnieniu powyższych przesłanek, o ile inne okoliczności nie wpływają na ostateczną ocenę ryzyka, instytucje obowiązane stosują wzmożone lub uproszczone środki bezpieczeństwa finansowego. Oznacza to po prostu zintensyfikowanie analizy oraz poszerzenie źródeł informacji o kliencie albo odstępianie od szczegółowej analizy ze względu na niskie ryzyko. Jedynym wyjątkiem od powyższych

przypadków jest powzięcie przez instytucję obowiązaną wątpliwości co do danych identyfikacyjnych klienta lub podejrzenia prania pieniędzy albo finansowania terroryzmu. W takich przypadkach instytucja obowiązana nie może nigdy stosować uproszczonych środków bezpieczeństwa finansowego, nawet jeżeli wszelkie inne okoliczności wskazują na niższe ryzyko.

Na zakończenie należy jeszcze dodać, że instytucje obowiązane mają kilka dodatkowych uprawnień i obowiązków związanych ze środkami bezpieczeństwa finansowego. Przede wszystkim instytucje obowiązane dokumentują zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego oraz efekty ich zastosowania. Taka dokumentacja jest później niezbędna w przypadku kontroli uprawnionych organów, aby instytucja obowiązana mogła wykaazać podjęte przez nią działania oraz poprawność przeprowadzonych analiz i ustalonych wniosków. Instytucja obowiązana musi poinformować swojego klienta o fakcie, że będzie przetwarzać jego dane osobowe w zakresie objętym Ustawą oraz o obowiązkach instytucji obowiązanej w zakresie przetwarzania tych danych na gruncie Ustawy. Dla zapewnienia instytucjom obowiązany możliwości ustalania danych klientów i ich poprawnej identyfikacji art. 34 ust. 4 Ustawy upoważnia instytucje obowiązane do przetwarzania danych klientów, pełnomocników, reprezentantów i beneficjentów rzeczywistych, a także przetwarzania kopii dokumentów tożsamości tych osób. Powyższe rozważania zamykają podstawy systemu środków bezpieczeństwa finansowego oraz ich stosowania. Z przyczyn omówionych na początku artykułu, tematem osobnego opracowania będzie identyfikacja klienta, beneficjenta rzeczywistego oraz identyfikacja osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne. ●

Specustawa – Pomoc dla obywateli Ukrainy.

Ocena rozwiązań i najbliższa perspektywa

Marta Bakun (Doktorantka w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego Kolegium Nauk o Polityce i Administracji, ORCID: 0000-0003-0422-9657)

W poprzednim numerze „Przeгляdu” miałam przyjemność podzielić się z Państwem analizą zmian w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Czas pokazał, że dotychczas obowiązujące procedury nie odpowiadają wyzwaniu, którym jest konflikt zbrojny na Ukrainie. Z tego powodu konieczne było uchwalenie ustawy pomocowej, aby odpowiedzieć na problemy, jakie w wyniku tej sytuacji powstały w sferze zapewnienia legalności pobytu osób przybywających z terytorium Ukrainy.

12 marca 2022 roku weszła w życie ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, z mocą obowiązywania od 24 lutego 2022 roku. Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną, z powodu

tych działań wojennych, przybyli na terytorium Polski. Podstawą dla uchwalenia ustawy była decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującej wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz.Urz. UE L 71 z 4 marca 2022). Decyzją wdrożono mechanizm tzw. ochrony tymczasowej.

Wprowadzona ustawa jest nie tylko rozwiązaniem, które ma na celu ułatwienie przepływu osób, ale przede wszystkim zapewnieniem minimum egzystencji oraz pomoc w dostępie do rynku pracy, zagwarantowaniem dostępu do szkół, opieki zdrowotnej, a także formalną postawą dla samorządów czy osób prywatnych do wypłaty świadczeń.

Specustawa

Ustawa z 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na





Fot. Yura Khomitskyi – Unsplash.com

terytorium tego państwa oraz ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne dodała do ustawy art. 22a–22h. Przepisy zakładają utworzenie przez ministra właściwego do spraw informatyzacji zapewnienie funkcjonowania systemu teleinformatycznego pozwalającego na: 1) przetwarzanie, w tym wprowadzanie, gromadzenie i usuwanie ofert pracy; 2) przetwarzanie, w tym wprowadzanie, gromadzenie i usuwanie informacji dotyczących kompetencji i doświadczenia zawodowego; 3) dokonywanie analiz informacji, o których mowa w pkt 1 i 2, w celu przygotowania rekomendacji w zakresie dostępnych ofert pracy, odpowiednio do danych zgromadzonych w systemie. Jak wskazuje się w uzasadnieniu do projektu, wdrożenie rozwiązań teleinformatycznych ma istotne znaczenie dla zapewnienia szybkiego wsparcia dla obywateli Ukrainy poprzez

ułatwienie nawiązywania kontaktów między pracodawcami a poszukującymi pracy.

W systemie przetwarzane będą następujące dane imię (imiona) i nazwisko, data urodzenia, numer PESEL, wiek, płeć, obywatelstwo, adres poczty elektronicznej, numer telefonu, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i przebieg dotychczasowego zatrudnienia. Przetwarzanie numeru PESEL będzie dotyczyć tylko obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w celu utworzenia jego profilu pracownika i prawidłowej weryfikacji tej danej z rejestrem PESEL.

System, zgodnie z komunikatem Ministra Cyfryzacji z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie określenia terminu uruchomienia systemu

teleinformatycznego, o którym mowa w art. 22a ust. 1 oraz udostępnienia funkcjonalności, o których mowa w art. 22a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, działa od 1 czerwca 2022 r.

W kwestii ocenienia zasadności wprowadzenia tego rozwiązania wydaje się, że jest ono regulacją konieczną, z jednej strony z uwagi na wymagania unijne, z drugiej strony z uwagi na problem z weryfikacją historii zatrudnienia, co widoczne było już podczas migracji zarobkowych w poprzednich latach. Osoby pochodzenia ukraińskiego dokumentują swoje zatrudnienie w książeczkach pracy. Niestety, jak wskazują pracownicy PUP Wrocław, dane statystyczne szczególnie w kwestii wykształcenia nie są dokładne, gdyż większość migrantów nie była w stanie wykazać ani całości swojego zatrudnienia, ani wykształcenia. 75% Ukraińców posiadających wyższe wykształcenie, którzy zgłosili się do 12 kwietnia 2022 roku do PUP Wrocław, to kobiety¹. Potwierdzają to również wyniki badań Interdyscyplinarnego Laboratorium Badań Wojny w Ukrainie Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – większość ankietowanych – 76% ma wykształcenie wyższe, przy czym 97% respondentów to kobiety².

Nowelizacja ustawy odpowiada również potrzebom zgłaszanym przez samych Ukraińców, jak potrzeba nauki języka polskiego³. Uważam jednak, że na tym etapie

za mało miejsca w dyskusji poświęca się integracji. Część cudzoziemców na pewno zostanie w Polsce. W tym aspekcie Niemcy odrobili lekcję z kryzysu migracyjnego sprzed 6 lat. Federalny Urząd ds. Migracji i Uchodźców (BAMF) tylko do początku maja br. wydał ponad 30 000 zezwoleń na bezpłatne kursy niemieckiego dla ukraińskich uchodźców w całym kraju. W ciągu ostatnich kilku tygodni wydano więcej zezwoleń dla Ukraińców niż dla Syryjczyków w całym ubiegłym roku. Obecnie udostępniono 70 000 wolnych miejsc w różnych konfiguracjach – codzienne, w niepełnym wymiarze godzin oraz online dla studentów w Ukrainie. Wszystko, aby Ukraińcy w pół roku osiągnęli znajomość języka niemieckiego na poziomie poziomu B1, co oznacza, że będą mogli dać sobie samodzielną radę w miejscu pracy⁴. W ten sposób na zachodnią granicą już we wrześniu, najprawdopodobniej 100 tys. osób w większości z wyższym wykształceniem będzie mogło pracować w wyuczonym zawodzie. Widać tutaj przepaść między podejściem polskim a niemieckim. Niemcy odrobili lekcję, Polacy liczą w tej kwestii albo na cud, albo na samodzielną naukę ze stron ministerialnych.

Ocena przyjętych rozwiązań i prognozy

Po trzech miesiącach obowiązywania ustawy można pokusić się o ocenę przyjętego rozwiązania prawnego. Na pewno wiele kwestii wymaga doprecyzowania, jak chociażby kwestia kontroli wypłaty świadczeń dla osób, które opuściły teren Polski.

1 Autorka dziękuje PUP Wrocław za udostępnienie danych.

2 P. Długosz, L. Kryvachuk, D. Izdebska-Długosz, *Problemy ukraińskich uchodźców przebywających w Polsce*, DOI: 10.13140/RG.2.2.14921.01125.

3 Tylko 3% Ukraińców twierdzi, że zna polski dobrze i porozumiewa się bez przeszkód (Za: P. Długosz, L. Kryvachuk, D. Izdebska-Długosz, *op. cit.*).

4 G. Staiger, *30.000 ukrainische Flüchtlinge machen Deutschkurse*, <https://www.br.de/nachrichten/> (dostęp: 6.06.2022).





Fot. Elena Mozhvilov – Unsplash.com

Na pewno na plus należy ocenić rozwiązania takie jak wyjęcie spod reżimu prawa zamówień publicznych pomocy przez wojewodę, inne organy administracji publicznej, jednostki podległe lub nadzorowane przez organy administracji publicznej, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, związki jednostek samorządu terytorialnego lub związki metropolitalne. Należy pamiętać, że wyłączenia ustawowe nie dotyczą zamówień o wartości poniżej 130 000 zł⁵.

Z perspektywy jednostek administracji publicznej, postulowane jest doprecyzowanie zasad klasyfikacji dochodów i wydatków, ewidencji realizowanych działań oraz zasad weryfikacji i rozliczeń otrzymanych na ten cel środków⁶.

Ustawa pomocowa jest ustawą, której treść zmienia się z tygodnia na tydzień. Niektóre zmiany, jak wydłużenie możliwości uzyskania świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, z pierwotnie zakładanych 60 do obecnie

ustalonych 120 dni należałoby oceniać jednostkowo. Z badań przeprowadzonych przez PAP wynika, że 17% jest u polskich rodzin, a sondaż ARC Rynek Opinia pokazał, że 71% uchodźców z Ukrainy w Polsce utrzymuje się z własnych środków.

Za sukces można również uznać uproszczoną procedurę zatrudniania Ukraińców – pracodawcy do 6 czerwca 2022 r. zatrudnili ponad 200 tys. obywateli Ukrainy, w ramach uproszczonej procedury obowiązującej od połowy marca⁷.

Oceniając wprowadzone rozwiązania należy jednak wspomnieć o zawieszeniu biegu terminów na załatwienie spraw toczących się przed wojewodami. W kwestii optymalizacji terminów z ustawy o cudzoziemcach – ustawa z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw – wprowadziła niekorzystne, z punktu widzenia migrantów, postanowienia. Wprowadzono przepisy dotyczące zawieszenia biegu terminów udzielenia oraz cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy, zmiany zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oraz zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokości kwalifikacji, udzielenia oraz cofnięcia zezwolenia na pobyt stały oraz udzielenia oraz cofnięcia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. Bieg terminu, zgodnie z przepisami w/w ustawy, zawieszony zostaje do dnia 31 grudnia 2022 r. W tym okresie przepisy o bezczynności organu oraz o obowiązku organu prowadzącego

⁵ A. Zawadzka, *Kontrola pomocy udzielanej uchodźcom przez samorządy*, „Wspólnota. Pismo Samorządu Terytorialnego”, nr 9/1353, s. 19–22.

⁶ *Ibidem*.

⁷ Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, „*Ponad 200 tys. obywateli Ukrainy zatrudnionych w ramach uproszczonej procedury*”, <https://www.gov.pl/web/rodzina> (dostęp: 6.06.2022).

postępowanie w sprawach do powiadomienia strony lub uczestnika postępowania o niezalutwieniu sprawy w terminie nie będą stosowane. Wprowadzone rozwiązania dotyczą wszystkich cudzoziemców, niezależnie od posiadanej obywatelstwa. Jak wskazują pracownicy Kancelarii Graś i Wspólnicy sp.k., zmiana ta ma na celu odciążenie urzędów wojewódzkich, do których w związku z wojną w Ukrainie wpływa zdecydowanie więcej wniosków⁸. Argumentację tą należy przyjąć za, obiektywnie rzecz biorąc, wystarczającą. Jeszcze na początku kwietnia, zgodnie z naborami opublikowanymi na stronie Służby Cywilnej, w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim brakowało pracowników obsługujących w/w postępowania. Na dzień 5 czerwca 2022 r. na stronie nie widnieją ogłoszenia odnośnie naboru na te stanowiska, kolejki przed Urzędem Wojewódzkim nie zostały jednak wyeliminowane, co uzasadnione może być okresem wakacyjnym i dużym zainteresowaniem wyrobieniem paszportów. Jak wskazuje jednak Rafał Rogala, zawieszenie biegu terminów w konsekwencji prowadzić będzie do dalszego wydłużania trwających postępowań⁹.

Przed polskim ustawodawcą czeka wyzwanie tak w kwestii Prawa oświatowego¹⁰, a w tym art. 165 (Prawo cudzoziemców

do nauki szkolnej)), jak i samej organizacji roku i egzaminów.

Ponadto, pod znakiem zapytania stoi plan na rynek mieszkaniowy – czy przedłużane będą zgody na użytkowanie budynków niemieszkalnych, jak ma to miejsce dotychczas? Jak wskazuje GUNB: „Przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.) nie zakazują tymczasowego pobytu (o charakterze zakwaterowania) uchodźców w budynkach niemieszkalnych”, co oznacza, że nie trzeba w związku z tym zgłaszać zmiany sposobu użytkowania do organów administracji architektoniczno-budowlanej. Jednakże miało być to rozwiązanie jedynie tymczasowe, a na ten moment nie zostały zaplanowane żadne działania, mające na celu zwiększenie podaży mieszkań. Ponadto, jak wskazuje Tomasz Wagner, Ministerstwo w kontekście 0% VAT¹¹ nie rozważyło także sytuacji podmiotów, których pomoc jest szczególnie cenna (np. przedsiębiorców udzielających schronienia w postaci noclegów), a której realizacja najczęściej odbywa się bezpośrednio na rzecz potrzebujących (przez co skorzystanie z mechanizmu 0% VAT staje się niemożliwe)¹².

Jedno jest jednak pewne – gdyby nie pomoc samorządów, również samorządów zawodowych, pomoc ze strony państwa byłaby niewystarczająca. Choć niecodzienne sytuacje wymagają

⁸ Z. Nowak, P. Józefowicz, *Zawieszenie biegu terminów na zalutwienie spraw toczących się przed wojewodami*, 29 kwietnia 2022, <https://kglegal.pl/zawieszenie-biegu-terminow-na-zalutwienie-spraw-toczacych-sie-przed-wojewodami/> (dostęp: 6.06.2022).

⁹ R. Rogala, *Zmiany w specustawie o pomocy obywatelom Ukrainy*, https://www.ey.com/pl_pl/ukraina-serwis-informacyjny/ (dostęp: 6.06.2022).

¹⁰ Podejmowane były kroki w tym kierunku, na przykład w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Druk nr 2290).

Projekt został jednak odrzucony w pierwszym czytaniu.

¹¹ Do 30 czerwca 2022 r. darowizny dla uchodźców oraz walczących w Ukrainie będą objęte 0% VAT (za: T. Wagner, *Pomoc dla obywateli Ukrainy – zmiany w VAT*, https://www.ey.com/pl_pl/ukraina-serwis-informacyjny/ (dostęp: 6.06.2022).

¹² T. Wagner, *Co dalej z VAT od wsparcia dla obywateli Ukrainy?*, https://www.ey.com/pl_pl/ukraina-serwis-informacyjny/ (dostęp: 6.06.2022).

nadzwyczajnych działań, wiele emocji budzi np. przyznanie świadczenia 500+ dla dzieci osób pochodzenia ukraińskiego. Jak pokazują wyniki badań Interdyscyplinarnego Laboratorium Badań Wojny w Ukrainie¹³ problemy z pracą, wysokie koszty życia, trudność z wynajęciem mieszkania uniemożliwiają dalszy pobyt w Polsce.

Od początku wojny funkcjonariusze SG odprawili w przejściach granicznych z Ukrainy do Polski 3,859 mln osób. Jak poinformowała SG, w sobotę 4 czerwca 2022 r. do Polski z Ukrainy wjechało 23,1 tys. osób. Do poniedziałku rano kolejne 20,8 tys. osób. W piątek 3 czerwca 2022 z Polski do Ukrainy odprawiono 29 tys. osób. Z 5 na 6 czerwca na teren Ukrainy wróciło kolejne 26,9 tys. osób. Od początku wojny do kraju powróciło 1,876 mln Ukraińców. Wnioski nasuwają się same – nadal tendencja wyjazdu jest przeważająca, co oznacza, że nie można przejść do porządku dziennego z polityką migracyjną ani zostawić podjęcie decyzji rządów państw, gdyż potrzeba zarządzania migracjami jest systemowa, co potwierdza dr Klaudia Gołębiowska, ekspertka od polityki imigracyjnej¹⁴.

Najbliższe dni będą kolejnym sprawdzianem dla dostaw broni z Zachodu oraz wsparciem eksportu z terenów Ukrainy¹⁵ w celu, z jednej strony zapewnienia



Fot. Luisella Planeta Leoni – Pixabay.com

środków do życia dla pozostałych i wracających na teren obywateli Ukrainy, a z drugiej strony osłabienie Rosji i pośrednie zabezpieczenie Europy przed kryzysem żywnościowym, który mógłby spowodować skutki dalej idące niż kryzys migracyjny z 2016 roku. Chociaż, jak deklaruje Minister Spraw Zagranicznych Ukrainy Dmytro Kuleba, Ukraina jest gotowa stworzyć warunki konieczne do wznowienia eksportu z portu w Odessie, możliwość ataku Rosji na porty jest więcej niż realna¹⁶, co potwierdził pożar w Mikołajewie po rosyjskim ostrzale. Porozumienie w sprawach gospodarczych, w szczególności w kwestii zbóż i owoców jest konieczne, aby przeciwstawić się sytuacji, która ma miejsce obecnie chociażby na terenie stepów nadnieprzańskich, na terenie których skup owoców przez okupanta odbywa się za 1/10 ceny¹⁷.

¹³ *Dlaczego uchodźcy z Ukrainy wracają do domu?*, <https://inter-lab-wojna-ukraina.up.krakow.pl/2022/06/06/dlaczego-uchodzczy-z-ukrainy-wracaja-do-domu/> (dostęp: 6.06.2022).

¹⁴ *Euforia pomagania uchodźcom może zmienić się w chaos. Potrzebujemy doświadczonych agencji europejskich – wywiad Katarzyny Mokrzyckiej z Klaudią Gołębiowską*, <https://300gospodarka.pl/wywiady/uchodzczy-w-polsce-ekspertka-od-migracji> (dostęp: 6.06.2022).

¹⁵ Przed agresją rosyjską Ukraina eksportowała 5 mln ton zbóż miesięcznie. Ukraińskie rolnictwo odpowiadało za 12% światowej produkcji pszenicy,

15% produkcji kukurydzy oraz połowę globalnej produkcji oleju słonecznikowego (za: PAP, *Ambasador Ukrainy: Turcja kupuje zboże skradzione Ukrainie przez Rosję*, <https://www.pap.pl> (dostęp: 5.06.2022)).

¹⁶ PAP, *Ukraina gotowa otworzyć port w Odessie. Jest jedno „ale”*, <https://www.portalspozywcy.pl/zboza> (dostęp: 6.06.2022).

¹⁷ A. Łomanowski, *To już 100 dni wojny w Europie*, „Rzeczpospolita”, nr 128 (12283), s. A6.

Zmiany dla deweloperów wynikające z nowej ustawy deweloperskiej od dnia 1 lipca 2022 r.

r. pr. **Karolina Zieleniecka**
notariusz: **Anna Zieleniecka**

Ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnygo oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym od dnia 1 lipca 2022 roku wprowadza szereg zmian dla deweloperów. Był zgłoszony wniosek o przesunięcie w czasie terminu wejścia najbardziej istotnych regulacji, ale na ten moment nie uległ on zmianie.

Podsumowując wprowadzone zmiany, należy zacząć od tego, że reżimem nowej ustawy deweloperskiej objęte będą już nie tylko umowy deweloperskie, ale także umowy zobowiązujące do przeniesienia własności lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych wybudowanych/przebudowanych przez dewelopera (także po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie), umowy rezerwacyjne (od 1 lipca 2022 roku funkcjonujące jako umowy nazwane), umowy dotyczące garaży jako umowy współzawierane z powyższymi typami umów, umowy sprzedaży lokali mieszkalnych/domów jednorodzinnych, umowy zawierane przez flipperów z nabywcami lokali mieszkalnych/domów

jednorodzinnych. Dla wszystkich tych umów, z wyjątkiem umowy rezerwacyjnej, wymagane będzie zachowanie formy aktu notarialnego. Na marginesie należy wskazać, że pojawiło się stanowisko jakoby umowy zobowiązujące do przeniesienia własności lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych były nowym typem umowy nazwanej – odmiennym od umowy przedwstępnej w rozumieniu Kodeksu cywilnego, zatem należy rozważyć czy umowy przedwstępne, w rozumieniu Kodeksu cywilnego, w ogóle nie będą objęte reżimem nowej ustawy (umowy przedwstępne zawierane są po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie).

Deweloperski Fundusz Gwarancyjny (DFG) i obowiązek odprowadzania składki na ten fundusz, w wysokości do 1%, jest nowością wynikającą z nowej ustawy deweloperskiej. Brak było takiej instytucji w poprzedniej ustawie deweloperskiej. Obowiązek odprowadzania składek obowiązywać będzie zarówno od umów deweloperskich, jak i od umów zobowiązujących do przeniesienia własności lokalu mieszkalnego (domu jednorodzinnego)





Fot. Borko Manigoda – Pixabay.com

oraz umów współzawieranych. W praktyce – jako że banki do podpisania umów kredytowych przewidujących finansowanie nabywców wymagają okazania umowy przedwstępnej/deweloperskiej, omińnięcie obowiązku odprowadzenia składki może się okazać niemożliwe. Podkreślenia wymaga fakt, że nowa ustawa deweloperska nie przewiduje obowiązku odprowadzenia składki na DFG w sytuacji, gdy umowa sprzedaży zawarta przez dewelopera nie jest poprzedzona umową deweloperską/umową zobowiązaniową. Taką umowę sprzedaży może poprzedzać umowa rezerwacyjna. Niemniej jednak należy pamiętać, że umowa rezerwacyjna to umowa, której przedmiotem jest zobowiązanie do czasowego wyłączenia z oferty sprzedaży – zatem w praktyce może nie być w stanie zastąpić swoim zakresem umowy zobowiązującej czy umowy przedwstępnej. Deweloperzy będą mieli także nowy obowiązek w postaci obowiązku przekazywania informacji do

Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego przez system teleinformatyczny.

Kolejną nowością w ustawie jest uregulowanie terminów wpłat dokonywanych przez nabywcę, to jest nie wcześniej niż po wykonaniu danego etapu prac budowlanych, za który nabywca ma wpłacić środki. W praktyce może to opóźnić otrzymanie przez dewelopera środków z otwartego mieszkaniowego rachunku powierniczego o średnio 1–3 miesięcy.

Nowa ustawa deweloperska opóźnia wypłaty na rzecz dewelopera środków zgromadzonych na otwartym mieszkaniowym rachunku powierniczym. Najbardziej dotkliwa będzie wypłata za ostatni etap przedsięwzięcia deweloperskiego/zadania inwestycyjnego – która będzie miała miejsce po przeniesieniu własności (a nie jak dotychczas było to najczęściej praktykowane – po zakończeniu robót

budowlanych). W praktyce może to opóźnić otrzymanie przez dewelopera środków z otwartego mieszkaniowego rachunku powierniczego za ostatni etap budowy o średnio 6 miesięcy.

W reżimie nowej ustawy banki prowadzące rachunki powiernicze będą miały zwiększone obowiązki w zakresie kontroli zakończenia etapów przedsięwzięcia deweloperskiego/zadania inwestycyjnego. Podczas gdy część z czynności kontrolnych będzie dokonywana na podstawie oświadczeń dewelopera, to pozostałe będą musiały być dodatkowo udokumentowane. Tu przykładowo nowością jest obowiązek udokumentowania przez dewelopera przed bankiem, że wydatkowanie środków wypłaconych z otwartego mieszkaniowego rachunku powierniczego zostało dokonane w celu finansowania lub refinansowania przedsięwzięcia deweloperskiego lub zadania inwestycyjnego, dla którego jest prowadzony ten rachunek. Deweloper będzie musiał także udokumentować, że dokonał wpłaty składki na Deweloperski Fundusz Gwarancyjny w należytym wysokości. W przypadku negatywnego wyniku kontroli bank wstrzymuje wypłatę środków z rachunku powierniczego, aż do czasu usunięcia nieprawidłowości. Z uwagi na zwiększony zakres obowiązków banków prowadzących rachunki powiernicze należy spodziewać się wzrostu kosztów prowadzenia tych rachunków.

Ustawa wprowadza instytucję rekompensaty dla nabywcy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez dewelopera w przypadku braku zastrzeżenia kar umownych. Wysokość rekompensaty ma odpowiadać wysokości odsetek ustawowych przysługujących deweloperowi z tytułu opóźnienia nabywcy w spełnieniu świadczenia pieniężnego

wynikającego z umowy, przy czym nie zostało wskazane, od jakiej wartości i za jaki okres wysokość ta miałaby być obliczona. Zależy zatem zweryfikować czy dotychczas stosowane w umowach zadatki nie powinny być zastąpione/uzupełnione o kary umowne.

Od 1 lipca 2022 roku deweloperzy będą nabywcom przekazywać więcej informacji o inwestycji oraz jej okolicy. Wzór prospektu informacyjnego, stanowiący załącznik do nowej ustawy deweloperskiej, obejmuje dużo szerszy zakres przekazywanych informacji. Część z tych informacji musi być przez deweloperów dopiero pozyskana. Tu przykładowo można wskazać na informacje dotyczące obiektów istniejących, położonych w sąsiedztwie inwestycji i wpływających na warunki życia (*ustanowienia form ochrony przyrody lub ich otulin (parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów*). Ponadto deweloperzy będą mieli obowiązek dostarczania prospektu informacyjnego już do umów rezerwacyjnych. Zatem już na etapie podpisywania umów rezerwacyjnych inwestycja ma być przygotowana do sprzedaży w taki sposób, ażeby można było podpisać umowę deweloperską w tym samym dniu (w szczególności ma być zawarta umowa o prowadzenie rachunku powierniczego, ma być gotowy wzór umowy deweloperskiej, który stanowi załącznik do prospektu informacyjnego, jako że prospekt informacyjny jest załącznikiem do umowy rezerwacyjnej).

Nowa ustawa deweloperska wprowadziła obowiązki informacyjne w procesie



sprzedaży na rzecz nabywców lokali niemieszkalnych – przykładowo aparthotelu. Jeżeli deweloper albo przedsiębiorca inny niż deweloper zawiera z nabywcą umowę dotyczącą takiego lokalu niemieszkalnego, jest obowiązany do poinformowania nabywcy, że lokal będący przedmiotem tej umowy nie jest lokalem mieszkalnym oraz że do tej umowy nie mają zastosowania przepisy ustawy deweloperskiej, w szczególności środki pieniężne wpłacone przez nabywcę na poczet realizacji tej umowy nie są objęte ochroną przewidzianą w ustawie. Informacja ta ma być przekazana nabywcy na trwałym nośniku.

W reżimie nowej ustawy zwiększone zostaną uprawnienia nabywcy związane z odbiorem przedmiotu umowy, czy z tytułu rękojmi. Tu w szczególności brak udzielenia przez dewelopera w terminie informacji o uznaniu/nieuznaniu wad stanowi domniemanie uznania wad. Zatem ze szczególną uwagą deweloper powinien udokumentować termin udzielenia nabywcy informacji w przedmiocie uznania/nieuznania wad. Wprowadzono uprawnienie dla nabywców do usunięcia

wad na koszt dewelopera oraz możliwość odstąpienia przez nabywcę od umowy w przypadku stwierdzenia wystąpienia wady istotnej.

Konkludując powyższe, należy stwierdzić, że zmiany te wprowadzają szereg nowych obowiązków dla deweloperów co zwiększy koszty inwestycji mieszkaniowych. Zmiany te mają na celu rozszerzenie zakresu ochrony nabywców lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych – konsumentów. **Istnieje jednak możliwość pozostania przez deweloperów w przeważającej części w reżimie dotychczasowej ustawy deweloperskiej przez kolejne dwa lata od wejścia w życie nowej ustawy deweloperskiej, jeżeli rozpoczęcie sprzedaży przedsięwzięcia deweloperskiego lub zadania inwestycyjnego (jeżeli zostało wyodrębnione) nastąpi przed dniem 1 lipca 2022 roku i przed tym dniem zostanie zawarta co najmniej jedna umowa deweloperska.** W przypadku wyodrębnienia kilku zadań inwestycyjnych przesłanki te mają być spełnione dla każdego zadania inwestycyjnego z osobna. •



Fot. Scott Blake – Unsplash.com

Spuszczanie psa ze smyczy – co na to prawo?

r. pr. **Angelika Kimbort**

Jak pokazuje analiza obowiązujących przepisów, z założenia odprowadzający spacer z psem, może okazać się złożonym problemem prawnym. Właściciel lub opiekun psa, który podczas spaceru nie zachował zwykłych lub nakazanych środków ostrożności, może podlegać odpowiedzialności wykroczeniowej, karnej, a także cywilnej, w zależności od okoliczności i skutków zdarzeń z udziałem zwierzęcia, którego nie upilnował.

Zgodnie z art. 77 § 1 kodeksu wykroczeń (dalej: k.w.), kto nie zachowuje **zwykłych lub nakazanych** środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1000 złotych albo karze nagany. Natomiast zgodnie z § 2, kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 przy trzymaniu zwierzęcia, które swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany. Wykroczenie to może przyjąć zatem dwie postacie: podstawową i kwalifikowaną, a nadto jego zastosowanie nie jest ograniczone do określonej kategorii zwierząt, choć w niniejszym opracowaniu uwaga autorki zostaje skupiona na psach. Czynny opisane w art. 77 k.w. mają charakter formalny i są wykroczeniami zagrożenia abstrakcyjnego (do ich znamion nie należy

faktyczne spowodowanie niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzi albo dla mienia). Czyny te mogą być popełnione przez działanie lub zaniechanie. Sprawcą może być każdy, kto sprawuje nadzór nad zwierzęciem.

*W literaturze wskazuje się, że dobrem prawnym podlegającym ochronie na gruncie art. 77 § 1–2 k.w. jest bezpieczeństwo życia i zdrowia człowieka oraz bezpieczeństwo mienia (...). Niektórzy autorzy postrzegają indywidualny przedmiot ochrony tej regulacji nieco szerzej, zaliczając do niego również bezpieczeństwo innych zwierząt (...)*¹.

Paragraf drugi z kolei dotyczy zwierząt, które swoim zachowaniem stwarzają niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka nie ze względu na gatunek zwierzęcia, ale ze względu na jego indywidualne cechy².

Aby możliwe było dokonanie oceny, czy doszło do popełnienia wykroczenia z art. 77 k.w., w pierwszej kolejności należy odkodować znaczenie dwóch pojęć:

- ¹ J.M. Wojciechowski, [w:] *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, red. J. Lachowski, Warszawa 2021, art. 77.
- ² W. Radecki, [w:] M. Bojarski, W. Radecki, *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2019, nt 7.





Fot. Brett Sayles – Pexels.com

zwykłych lub nakazanych środków ostrożności. Nie może jednak odbywać się to w oderwaniu od art. 10a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (dalej: u.o.z.). Zgodnie ust. 3 tego przepisu, zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna, zaś stosownie do ust. 4, zakaz, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy terenu prywatnego, jeżeli teren ten jest ogrodzony w sposób uniemożliwiający psu wyjście. Jako, że ustawodawca nie określił jak rozumieć środki ostrożności oraz co oznacza kontrola nad psem, odwoływać należy się do doświadczenia życiowego.

(...) środkami ostrożności będą wszelkie czynności przedsięwzięte w celu likwidacji niebezpieczeństwa związanego z utrzymanym zwierzęciem (por. M. Kulczycki, J. Zduńczyk, Kodeks wykroczeń..., s. 103). Jak wskazał WSA w Bydgoszczy w wyroku z 27.03.2019 r., II SA/Bd 1281/18, LEX nr 2699314: „Zwykłe środki ostrożności

przy utrzymaniu zwierzęcia, w rozumieniu przepisu art. 77 k.w., określa się jako tradycyjne, przyjęte zwyczajowo, naturalne dla danego gatunku zwierzęcia, dodatkowo uzależnione od jego cech osobniczych i ewentualnego, potencjalnego zagrożenia”³.

Według cytowanego powyżej autora trudno jest wskazać na wyczerpujący katalog zwykłych środków ostrożności. Będą nimi zapewne podstawowe środki, które może i powinna przedsięwziąć osoba, opiekująca się psem, np. poprzez trzymanie go na uwięzi, czy w kagańcu. Środki te powinny być dopasowane do miejsca i sposobu trzymania danego zwierzęcia oraz jego cech indywidualnych. W tym kontekście oczywistym dla autorki powinno być, np. trzymanie psa na uwięzi podczas przemierzania się w mieście przy ruchliwej ulicy. Nie trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, gdy starszy, stateczny i opanowany na co dzień pies wbiega pod jadący samochód, spłoszony hukiem petard.

³ J.M. Wojciechowski, *op. cit.*, art. 77.

Z kolei z nakazanymi środkami ostrożności będziemy mieć do czynienia, gdy ich treść została określona przez przepisy prawa, a także zalecenia (nakazy, zakazy) wypracowane przez właściwy organ⁴. Jako przepisy prawa należy rozumieć w szczególności regulacje zawarte w ustawie o ochronie zwierząt (np. w zakresie postępowania ze zwierzętami wykorzystywanymi do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych) oraz rozporządzenia regulujące warunki utrzymywania określonych gatunków zwierząt. Doniosłą rolę pełnią tu także zapisy zawarte w regulaminach utrzymywania porządku i czystości na terenie gminy, wydawanych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które regulują kwestię obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku, oraz wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach. Co do zasady gmina nie może całkowicie zakazać puszczania psów luzem, bowiem stanowiłoby to przekroczenie delegacji ustawowej (akty prawa miejscowego nie mogą w tak znacznym stopniu ingerować w prawa i obowiązki obywateli). Istotny jest też dobrostanu zwierząt. Obie te kwestie były przedmiotem rozważań Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt II OSK 1492/12 wskazał, że:

⁴ I. Śmietanka, [w:] J. Bafia, D. Egierska, I. Śmietanka, *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 1974, s. 233; M. Kulczycki, J. Zduńczyk, *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 103–104

Generalny nakaz wyprowadzania psów na smyczy i w kagańcu, niezależnie od jego cech i innych uwarunkowań (w tym choroby) może zatem w określonych sytuacjach prowadzić do działań niehumanitarnych. Ponadto, jak wszelkie ograniczenia praw jednostki, także ograniczenia uprawnień właściciela psa bądź nałożenie na niego dodatkowych obowiązków, muszą być wprowadzane z poszanowaniem zasady proporcjonalności. Postanowienia Regulaminu czystości i porządku, niepozwalające na uwzględnienie specyficznych sytuacji i tym samym niekiedy nadmierne, w rezultacie prowadzące do sankcji karnych, mogą tę zasadę naruszać, tym bardziej gdy nakazane Regulaminem środki ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia mogą być uznane za bardziej rygorystyczne niż środki przewidziane ustawami i innymi aktami prawa miejscowego.

Przez wspomniane powyżej zalecenia organów należy rozumieć np. polecenia wydawane przez Policję lub lekarzy weterynarii.

(...) ważką rolę odgrywają polecenia wydawane przez ostatni ze wskazanych podmiotów. Należy bowiem zauważyć, że lekarz weterynarii, aplikując danemu zwierzęciu określone leki, mogące u niego wywołać stan pobudzenia lub rozdrażnienia, może polecić właścicielowi zachowanie określonych środków ostrożności⁵.

Art. 77 § 1 lub 2 k.w. może pozostawać w zbiegu z wieloma innymi przepisami. Tytułem przykładu można wskazać art. 124 k.w., sankcjonujący zniszczenie, uszkodzenie cudzej rzeczy lub uczynienie

⁵ J.M. Wojciechowski, *op. cit.*, art. 77.



jej niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 500 zł lub w razie przekroczenia tej kwoty (i popełnienia czynu umyślnie), art. 288 kodeksu karnego (dalej: k.k.). Z kolei, gdy zachowanie sprawcy czynów opisanych w art. 77 k.w. będzie wiązało się z bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia człowieka, może ono wypełnić znamiona art. 160 k.k. W razie spowodowania przez sprawcę skutków opisanych w art. 156 i 157 k.k. ponosi on odpowiedzialność za spowodowanie ciężkiego, średniego lub lekkiego uszczerbku na zdrowiu. Możliwy jest także zbieg z art. 155 k.k. (nieumyślnego spowodowania śmierci)⁶.

Możliwy jest także zbieg art. 77 k.w. z art. 37a u.o.z., który przewiduje karę aresztu lub grzywny za prowadzenie hodowli albo utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną bez wymaganego zezwolenia, przy czym sprawca skazywany jest na podstawie art. 37a u.o.z., jako surowszego. W takim przypadku możliwe jest nadto orzeczenie przepadku zwierzęcia⁷.

Jeśli chodzi o spacerowanie z psem po lesie, to art. 166 k.w. stanowi, że kto w lesie puszcza luzem psa, poza czynnościami związanymi z polowaniem, podlega karze grzywny albo karze nagany. Dodatkowo za art. 30 ust. 1 pkt 13 i ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach wskazać należy, że, w lasach zabrania się puszczania psów luzem. Natomiast stosownie do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz, myśliwy może, za zgodą prowadzącego polowanie,



Fot. Anna Tarazevich – Pexels.com

zabrać ze sobą na stanowisko psa lub psy. W takim przypadku pies lub psy powinny być trzymane na otoku (otok to rodzaj kilkumetrowej smyczy używanej przez myśliwych – przyp. autorki). Powyższe, zgodnie z art. 42aa pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. prawo łowieckie, nie dotyczy chartów lub ich mieszańców, albowiem polowania z ich udziałem nie są dozwolone.

Choć z pozoru art. 166 k.w. nie pozostawia pola do interpretacji, to w dyskusjach na jego temat pojawiają się głosy, że „puszczania luzem” nie można utożsamiać z odpięciem psa ze smyczy, albowiem niektóre psy nie potrzebują uwięzi, aby móc je kontrolować⁸. Zatem jeśli pozostają pod czujnym okiem opiekuna i są karne, niech biegają luzem. W mojej ocenie „luzem” stoi jednak w opozycji do „na uwięzi”. W przypadku spacerów po lesie pełna kontrola nad psem jest szczególnie ważna, albowiem przedmiotem ochrony w art. 166 k.w. jest:

⁶ J. Piórkowska-Flieger, [w:] *Kodeks wykroczeń. Komentarz aktualizowany*, red. T. Bojarski, LEX/el. 2021, art. 77.

⁷ *Ibidem*.

⁸ Q.E.D., *O tym, że „puszczanie psa luzem” (w puszczy) niekoniecznie oznacza obowiązkową smycz*, <https://czasopismo.legartis.org/2019/01/puszczanie-psa-luzem-definicja-smycz-linka-przy-nozde/> (dostęp: 24.06.2022).

(...) życie, zdrowie i niezakłócone bytowanie zwierząt dziko żyjących w lesie, a także stan roślinności leśnej, który może ulec uszkodzeniu na skutek puszczenia psa luzem⁹.

Oczywiście znajdują się psy, które nawet w obliczu zwęszenia sarny, pozostają posłuszne i nie rzucą się w pogoń, jednak pies – jako istota kierowana instynktami – może im ulec. W przypadku zetknięcia się ze zwierzęciem dzikim, zwierzę domowe może także zostać okaleczone, zatem rozsądny opiekun zwierzęcia powinien unikać tego typu zagrożeń.

Z uwagi na przedmiot niniejszego opracowanie, jedynie jako ciekawostkę wskazuję, że z brzmieniem art. 166 k.w. wiąże się problem natury praktycznej, tj. niemożność przeprowadzania kompleksowych szkoleń psów ratowniczych wykorzystywanych m.in. w poszukiwaniach osób zaginionych, w warunkach zbliżonych do okoliczności ich pracy. Kwestia ta była przedmiotem wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Środowiska z 2019 r.¹⁰

Opiekun zwierzęcia powinien także pamiętać o możliwości zakwalifikowania jego postępowania jako wykroczenia z art. 165 k.w., gdy na skutek jego działań dochodzi do płoszenia, ścigania, chwytania, zranienia lub zabicia zwierząt dziko żyjących poza polowaniem lub ochroną lasów.

⁹ I. Kosierb, [w:] *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, red. J. Lachowski, Warszawa 2021, art. 166.

¹⁰ Całość do przeczytania tutaj: *Wystąpienie do Ministra Środowiska w sprawie treningów psów ratowniczych*, <https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/Wyst%C4%85piecie%20do%20Ministra%20%C5%9Arodowiska%20w%20sprawie%20trening%C3%B3w%20ps%C3%B3w%20ratowniczych.pdf> (dostęp: 24.06.2022).

Osoba, której działania doprowadziły do powstania szkody spowodowanej nienależytą opieką nad psem, musi liczyć się z obowiązkiem jej naprawienia. Podstawę prawną dochodzonych roszczeń może stanowić w szczególności art. 431 kodeksu cywilnego (dalej: k.c.), traktujący o szkodzie wyrządzonej przez zwierzęta. Zgodnie z § 1 tego przepisu, kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabłąkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy. Natomiast za § 2 wskazać należy, że chociażby osoba, która zwierzę chowa lub się nim posługuje, nie była odpowiedzialna według przepisów paragrafu poprzedzającego, poszkodowany może od niej żądać całkowitego lub częściowego naprawienia szkody, jeżeli z okoliczności, a zwłaszcza z porównania stanu majątkowego poszkodowanego i tej osoby, wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego.

W zależności od okoliczności można także dochodzić swoich roszczeń w oparciu o przepis art. 361 k.c. w zakresie szkody, która obejmuje straty, jakie pokrzywdzony poniósł wskutek czynu sprawcy, jak też korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Konkludując, przepisy nie zabraniają spuszczenia psów ze smyczy (poza lasami), jednakże właściciel lub opiekun psa musi zachować wymaganą w danych okolicznościach ostrożność, a w przypadku jej niedochowania winien liczyć się z odpowiedzialnością za szkody poczynione przez zwierzę, które znajdowało się pod jego opieką. Z uwagi na cechy osobnicze zwierząt, każda sprawa winna być rozpatrywana indywidualnie. ●



Księga pamiątkowa z okazji 40-lecia samorządu radców prawnych

r. pr. **Anna Zalesińska**

Początek samorządowi dała uchwalona 6 lipca 1982 r. ustawa o radcach prawnych, rok później odbył się I Krajowy Zjazd Radców Prawnych, który wybrał władze, a pierwszym prezesem Krajowej Rady został mec. Józef Zych.

Rozwój naszego samorządu jest wyjątkowy. Od 1989 r. radcowie mogą wykonywać zawód w kancelariach (ale mogą też wykonywać zawód na podstawie umowy). Od 1997 r. mogą świadczyć pomoc prawną osobom fizycznym. Początkowo z wyjątkiem lub z ograniczeniami w sprawach rodzinnych, opiekuńczych i karnych. Obecnie tych ograniczeń nie ma, z jednym wyjątkiem, że funkcję obrońcy w procesie karnym (i karnoskarbowym) mogą pełnić pod warunkiem, że nie pozostają w stosunku pracy. Od 1982 r. przeobrażeniom uległ nie tylko nasz zawód, ale i rzeczywistość, w której jest on wykonywany. Zmiana ustroju politycznego, gospodarka wolnorynkowa, otwarcie aplikacji, postępująca informatyzacja spotęgowana przez pandemię Covid-19, to tylko niektóre z czynników kształtujących zawód radcy prawnego i samorząd radcowski. Od wydarzeń z 6 lipca 1982 r. minęły cztery dekady. W 2022 r. czekają nas obchody 40-lecia. Jest to dobry moment, by – mając



Źródło: za zgodą Wydawnictwa C.H. Beck

na uwadze doświadczenia z ostatnich 40 lat – zastanowić się nad tym z czym samorządowi radców prawnych i każdemu radcy prawnemu z osobna przyjdzie się



Fot. Archiwum KIRP

mierzyć przez kolejne 40 lat. Ta myśl przewodnia przywiewała idei książki pamiątkowej poświęconej właśnie zawodowi radcy prawnego pod red. dr hab. T. Schefflera, dr Anny Zalesińskiej, Krystiana Mularczyka i Michała Pyrza. Publikacja ta przybliży istotne punkty zwrotne dla samorządów radców prawnych, które okazały się kluczowe oraz wytyczne kierunkowe dla dalszego rozwoju.

W publikacji wyróżnione zostały trzy główne obszary związane z historią samorządu (przeszłość), obecną sytuacją (teraźniejszość) i wyzwaniem na przyszłość (przyszłość). Publikacja ma na celu rozważenie bieżących problemów oraz stanowi próbę oceny rozwoju działalności radców prawnych w przyszłości, w celu uświadomienia sobie wyzwań stojących przed samorządem i radcami prawnymi. Jak napisał Prezes KRRP Włodzimierz Chróścik we wstępie:

oddajemy w Państwa ręce wyjątkową publikację. Wyjątkową z dwóch powodów. Po pierwsze, jest ona fizycznym wyrazem ważnej dla naszego środowiska celebracji jubileuszu 40-lecia samorządu radców prawnych. Po drugie, stanowi ona bogaty zbiór kilkudziesięciu eksperckich artykułów, podejmujących ważne i inspirujące zagadnienia

związane z wykonywaniem zawodu radcy prawnego – może zatem stanowić dla zainteresowanych ucztę intelektualną i pretekst do interesującej dyskusji.

Do współpracy nad książką pamiątkową zostali zaproszeni wybitni przedstawiciele środowiska radcowskiego, w tym prof. dr hab. Karol Kiczka, prof. dr hab. Rafał Stankiewicz, dr hab. Jacek Przygodzki, dr hab. Dobrosława Antonów, dr hab. Radosław Antonów, dr hab., prof. UW. Wioletta Jedlecka, dr hab., prof. UW. Joanna Jedlecka, dr hab., prof. UW. Aleksander Cieśliński, dr hab. Ewa Galewska, dr Gabriela Bar, dr Barbara Kowalczyk, dr Marcin Podleś, dr Andrzej Pasek, dr Wojciech Dubis, mec. Sławomir Ciupa.

W Księdze zostały ujęte m.in. opracowania dotyczące samorządu zawodowego, statusu radcy prawnego, świadczenia usług prawnych, wykonywania zawodu w kraju i za granicą (również w kontekście odpowiedzialności dyscyplinarnej), występowania przed sądami powszechnymi oraz organami administracji publicznej, związane z pracą w kancelarii ale również jako in-house, a także możliwości związanych z wykorzystaniem narzędzi LegalTech.

Księga jubileuszowa w sposób rzetelny, a jednocześnie atrakcyjny przedstawia obraz radcy prawnego w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim znaczenie naszego samorządu dla działania porządku prawnego i realnego wpływu radców na bezpieczeństwo prawne i gospodarcze obywateli naszego kraju. Ponownie cytując za Prezesem KRRP Włodzimierzem Chróścikiem: „Czytając poszczególne rozdziały, można po raz kolejny przypomnieć sobie, jak dużym wyróżnieniem i symbolicznym kapitałem jest dla każdego z nas toga z niebieskim żabotem”. •

Tajemnica obrończa. Wybrane zagadnienia

r. pr. Leszek Korczak



Fot. Gerd Altmann – Pixabay.com

I. Tajemnica zawodowa

Zachowanie tajemnicy zawodowej jest podstawowym obowiązkiem radcy prawnego. Źródła tego obowiązku mają charakter zarówno normatywny, jak i aksjologiczny. Normatywny, bowiem wynika wprost z ustawy o radcach prawnych (art. 3 ust. 3), aksjologiczny, gdyż jego istnienie jest wartością dającą radcom

prawnym możliwość uważania się za zawód zaufania publicznego. Istnienie tego obowiązku jest warunkiem sine qua non traktowania zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego. Jest to podstawa do stworzenia pomiędzy radcą prawnym a jego klientem szczególnej więzi opartej na zaufaniu. Jaką wartość miałyby informacje przekazywane radcom prawnym przez klienta w sytuacji,

w której nie miałby on pewności, co do tego, że radca prawny wszelką zebraną wiedzę (zwłaszcza niekorzystną dla klienta) zachowa wyłącznie dla siebie. Tylko klient mający pewność, że radca prawny zachowa tajemnicę zawodową, może mu zaufać i przekazać informacje o sprawach, w przypadku których nie chciałby, żeby stała się ona powszechnie wiadoma w szczególności, aby dowiedział się o nich kontrahent, przeciwnik procesowy, sąd bądź organ prowadzący sprawę. Szczerze wobec radcy prawnego i przedstawienie mu pełnej wiedzy umożliwia z kolei należyta i profesjonalna obsługa klienta. Albowiem tylko powierzenie radcy prawnemu bez zatajania całości informacji o stanie sprawy, pozwala mu należycie dbać o interes klienta, do czego jest zobowiązany (zarówno normatywnie – art. 2 ustawy o radcach prawnych, jak i aksjologicznie – art. 6 i 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego).

Wszystkie powyższe uwagi pozostają w całości aktualne w zakresie tajemnicy obrończej będącej swoistego rodzaju formą kwalifikowaną tajemnicy zawodowej.

II. Tajemnica obrończa. Bezwzględny zakaz dowodowy a regulacje AML i zbieranie informacji operacyjnych

Tajemnica obrończa, co do zasady, winna stanowić niedostępną dla organów wymiaru sprawiedliwości świątość (objęta jest bezwzględnym zakazem dowodowym). Przy czym niedostępność ta występuje w zakresie osobowych źródeł dowodowych, co wynika z zakazu określonego w art. 178 pkt 1) kpk (tj. „Nie wolno przestęchiwać jako świadka obrońcy, co do faktów, o których dowiedział się, udzielając porady prawnej lub prowadząc

sprawę”), jak też wszelkich dokumentów zawierających tajemnicę obrończą – zgodnie bowiem z art. 226 kpk.

W kwestii wykorzystania dokumentów zawierających informacje niejawne lub tajemnicę zawodową, jako dowodów w postępowaniu karnym, stosuje się odpowiednio zakazy i ograniczenia określone w art. 178–181

– a więc także art. 178 pkt 1), zawierający bezwzględny zakaz dowodowy. Ponadto, zgodnie z art. 236a kpk, przepisy Rozdziału 25 kpk (w tym 226 kpk) stosuje się odpowiednio do dysponenta i użytkownika urządzenia zawierającego dane informatyczne lub systemu informatycznego, w zakresie danych przechowywanych w tym urządzeniu lub systemie albo na nośniku znajdującym się w jego dyspozycji lub użytkowaniu, w tym korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną. Oznacza to zakaz zapoznawania się treściami tam zawartymi i wykorzystywania ich w postępowaniach, jeżeli są związane z wykonywaniem funkcji obrońcy.

Powyższe tworzy bazowy model chroniący tajemnicę obrończą w postaci zakazu przesłuchania obrońcy oraz zapoznania się z dokumentami oraz danymi informatycznymi zawierającego tajemnicę obrończą.

Jeżeli chodzi o relację tajemnicy obrończej z obowiązkami wynikającymi w ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, implementującą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu wiążącej państwa członkowskie to kluczowe wydają się być uregulowania zawarte w art. 41 i 75 powoływanej ustawy.

Sprowadzają się one do tego, że radca prawny będący, co do zasady, instytucją obowiązana (a więc podlegający ustawowej regulacji), nie musi w pierwszym wypadku zaniechać obsługi klienta (art. 43 ust. 3 ustawy), a w drugim przekazywać informacji o możliwości popełnienia przestępstwa:

w zakresie informacji uzyskanych podczas ustalania sytuacji prawnej klienta w związku z postępowaniem sądowym, wykonywaniem obowiązków polegających na obronie, reprezentowaniu lub zastępowaniu klienta w postępowaniu sądowym albo udzielaniu klientowi porady prawnej dotyczącej wszczęcia postępowania sądowego lub uniknięcia takiego postępowania, niezależnie od czasu uzyskania tych informacji.

Upraszczając, radcowie prawni, którzy co do zasady ze względu na rodzaj wykonywanych czynności stali się instytucją obowiązana w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy, nie muszą rozwiązywać umowy ze swoim klientem ani na niego donosić, jeżeli powzięli stosowne informacje w trakcie postępowania sądowego względnie doradzali klientowi przed wszczęciem takiego postępowania bądź w celu jego uniknięcia. Nazwijmy to prowadzeniem obsługi procesowej i okołoprocesowej. Siłą rzeczy mieści się w powyższym wykonywanie funkcji obrońcy. Zresztą ustawodawca wprost nazywa to „wykonywaniem obowiązków polegających na obronie”. Przyjęte rozwiązanie wydaje się być nieprawidłowe i nieracjonalne w jednym aspekcie. Mianowicie nakazuje się radcy prawnemu, który prowadzi jedynie obsługę procesową klientów do gromadzenia i rejestrowania informacji o klientach – jednakże bez konieczności ich przekazywania. Kierując się zdrowym

rozsądkiem – czy na poziomie unijnym czy krajowym – skoro brak jest potrzeby informowania odpowiednich organów finansowych o informacjach uzyskanych w związku z obsługą procesową i okołoprocesową klientów (w tym jako obrońca) – trudno znaleźć sens w nakładaniu obowiązku gromadzenia tych informacji. Można czynić to jedynie z ostrożności, ponieważ samo gromadzenie informacji i stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego nie stanowi jeszcze naruszenia tajemnicy zawodowej.

Niezależnie od powyższych uwag pamiętać należy, że art. 178 pkt 1, art. 226 i art. 236a kpk w praktyce wykluczają możliwość skorzystania w postępowaniu karnym z wiedzy radcy prawnego, oraz dokumentów analogowych i elektronicznych zawierających tajemnicę obrończą. Tym samym nakładanie jakichkolwiek obowiązków ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu w stosunku do obrońców jest sprzeczne z celem dyrektywy – a więc można zaryzykować stwierdzenie, że radcowie prawni wykonujący funkcję obrońcy, są zwolnieni z jakichkolwiek obowiązków wynikających z przedmiotowej ustawy.

III. Ograniczenia

Bardzo istotne ograniczenia w możliwości zachowania tajemnicy obrończej radców prawnych stanowią przepisy ustawy o Policji. Dają one uprawnienia organom ścigania do wykorzystywania informacji pozyskanych z komunikatorów, poczty elektronicznej czy telefonów. Przyjęte w niej rozwiązania polegają na tym, że policji powierzono samodzielne decydowanie, czy zgromadzony w sprawie materiał stanowi tajemnicę obrończą lub zawodową. Jeżeli policja oceni, że zdobyte informacje są objęte tajemnicą obrończą,

to powinna przekazać je prokuratorowi, a ten z kolei sądowi, w celu podjęcia decyzji co do ewentualnego wykorzystania w ich procesie. Sąd podejmuje decyzję samodzielnie. Radca prawny, którego poczta była inwigilowana lub którego rozmowy były podsłuchiwane – po pierwsze o tym nie wie, po drugie nie przysługuje mu żaden środek zaskarżenia na decyzję sądu w przedmiotowym zakresie. Powyższe oznacza, że jakkolwiek niezabezpieczona odpowiednio komunikacja z klientem w kwestii obrony karnej może być znana policji – sąd może jedynie uniemożliwić jej procesowe wykorzystanie. W praktyce zatem jakkolwiek ochrona tajemnicy obrończej w przypadku czynności operacyjnych jest iluzoryczna. Uzyskanie przez policję możliwości inwigilacji klienta, którego obronę prowadzimy może łączyć się z faktem, że cała odpowiednio niezasyfrowana korespondencja będzie znana organom ścigania. Nawet jeżeli sąd uniemożliwi wykorzystanie jej jako dowód – to i tak – po pierwsze – będzie źródłem informacji, po drugie może stanowić wskazówką do zebrania innego materiału dowodowego, ukierunkowanego na doprowadzenie do skazania klienta.

Przyjęte rozwiązania stanowiły przedmiot sprzeciwu samorządu radców prawnych. Krajowa Rada Radców Prawnych wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego, w zakresie, w jakim dotyczyły one zasad gromadzenia, rejestrowania, kwalifikowania i niszczenia informacji objętych tajemnicą obrończą oraz tajemnicą zawodową. Jednakże Trybunał, postanowieniem z 7 listopada 2016 r., odmówił nadania dalszego biegu wnioskowi, a następnie postanowieniem z 12 września 2017 r. nie uwzględnił złożonego zażalenia. Uzasadniając swoje stanowisko, Trybunał stwierdził, że złożony wniosek nie należy do zakresu działania samorządu radców

prawnych, ponieważ sprawa przestrzegania tajemnicy obrończej i zawodowej stanowi przejaw ochrony wolności i praw jednostki, jej prywatności, autonomii informacyjnej, prawa do obrony, prawa do sądu oraz jako gwarancja poufności kontaktów oskarżonego z obrońcą jako integralnego warunku efektywnego prawa do obrony, a zatem jest to prawo klientów radców prawnych, a nie samych radców prawnych i w tym zakresie – w ocenie Trybunału Konstytucyjnego – wniosek KRRP wykracza poza zakres legitymacji wnioskowej organizacji zawodowej, o jakim mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 191 ust. 2 Konstytucji. Dodatkowo Trybunał przyjął, że zarzuty KRRP w zakresie, w jakim nie stworzono gwarancji informowania radców prawnych o gromadzeniu informacji objętych tajemnicą obrończą i zawodową, możliwości zapoznania się ze zgromadzonymi informacjami oraz brak proceduralnych możliwości zażalenia na decyzję o charakterze informacji posiadanych przez służby je gromadzące, stanowią o celowym zaniechaniu ustawodawczym, co nie podlega kognicji Trybunału Konstytucyjnego. Stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wskazuje na brak zrozumienia tego, jak ważne jest zachowanie tajemnicy obrończej dla prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Podobne poglądy są zresztą udziałem niemałej części środowiska sędziowskiego na wszystkich poziomach sądownictwa.

IV. Podsumowanie przepisów

Podsumowując – ustawodawca, przepisami kodeksu postępowania karnego, stworzył instytucjonalne podstawy do ochrony tajemnicy obrończej. Przepisy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, pomimo wątpliwości





Fot. Warchi – Istockphoto.com

interpretacyjnych, również nie stwarzają podstaw do ingerencji władzy publicznej w tajemnicę obrończą. Jednakże przepisy ustawy o policji (straży granicznej, służby celnej i jeszcze kilku innych) przewidują rozwiązanie jedynie iluzorycznie chroniące tę tajemnicę. Teoretycznie sąd winien bez udziału radcy prawnego czy adwokata, którego to dotyczy uznać, że zgromadzone materiały operacyjne objęte są tajemnicą obrończą i nakazać ich zniszczenie – ale po pierwsze uprzednio zapoznały się z nimi organy ścigania, a następnie sąd (czyli przestały być tajemnica), po drugie rozstrzygnięcie sądu nie jest zaskarżalne. Owszem, w toczącym się postępowaniu karnym, na etapie składania środków odwoławczych, będzie można podnosić zarzut naruszenia przepisów postępowania w postaci zebrania materiału dowodowego z naruszeniem art. 178 pkt 1) kpk – jednakże należy pamiętać o swoistym joke-rze w talii kart sądu i próbie zastosowania art. 168a, zgodnie z którym

Dowodu nie można uznać za niedopuszczalny wyłącznie na tej podstawie, że został uzyskany z naruszeniem przepisów postępowania (...), chyba że dowód został uzyskany w związku z pełnieniem przez funkcjonariusza

publicznego obowiązków służbowych, w wyniku: zabójstwa, umyślnego spowodowania uszczerbku na zdrowiu lub pozbawienia wolności.

Jak widać z powoływanego przepisu, jakiegokolwiek ograniczenia jego stosowania dotyczą popełnienia określonego rodzaju przestępstw, popełnionych przez funkcjonariuszy publicznych przy pozyskiwaniu dowodu. Nie zawiera zaś ograniczeń przy gromadzeniu dowodów przy naruszeniu przepisów postępowania – przykładowo wykorzystania przez sąd nagranych rozmów oskarżonego ze swoim obrońcą względnie wykorzystania zeznań złożonych przez obrońcę pomimo zakazu z art. 178 pkt 1) kpk. Kontrargumentem przy próbie skorzystania z art. 168a kpk może być zarzut, że wykorzystanie materiałów dowodowych zawierających tajemnicę obrończą stanowi nie tylko naruszenie przepisów postępowania (178 pkt 1 kpk) – ale także przepisu materialnoprawnego w postaci art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych. Poza tym, w żadnym razie nie można założyć, że celem i zamiarem ustawodawcy miało być doprowadzenie do wyłączenia bezwzględnego zakazu dowodowego z art. 178 pkt 1 a także z art. 226 i art. 236a kpk regulacją z 168a kpk – albowiem jest to jeden z filarów praworządności.

V. Podsumowanie

Podsumowując, pamiętajmy o istotności tajemnicy obrończej, podkreślajmy jej bezwzględny charakter, przeciwstawiamy się wszelkim próbom ingerencji w istniejące zakazy dowodowe oraz nie zapominajmy o konieczności komunikowania się z klientem w sposób wykluczający możliwość zapoznania się z treścią korespondencji przez organy ścigania. •

Egzamin radcowski 2022

r. pr. Robert Staszewski

Tegoroczny egzamin zawodowy odbył się w dniach 10–13 maja 2022 r. Zdający rozwiązywali zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego, administracyjnego oraz etyki i zasad wykonywania zawodu.

Do egzaminów przystąpiło łącznie 149 osób, z czego 131 osób po odbyciu aplikacji radcowskiej. Zdający rozwiązywali zadania w Kompleksie Hotelowym GEM we Wrocławiu przy ul. Mianowskiego 2B. W zdecydowanej większości przypadków zdający pisali prace na komputerach, przy użyciu dedykowanej aplikacji, zainstalowanej na pendrivach, które otrzymywali przy rejestracji każdego dnia egzaminu.

W skład dwóch Komisji Egzaminacyjnych wchodził: egzaminatorzy z zakresu prawa karnego: Maciej Skórniak – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, dr hab.

r. pr. Tomasz Scheffler – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, Artur Kosmala – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, Anita Woroniecka – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych.

Egzaminatorzy z zakresu prawa cywilnego: dr Marcin Drabik – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, r. pr. Joanna Zimoń-Frankiewicz – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, Piotr Jarmondowicz – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, r. pr. Joanna Łabędzka – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych.

Egzaminatorzy z zakresu prawa gospodarczego: Wojciech Łukowski – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, r. pr. Artur Górecki – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, Marcin Soja – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, dr hab. r. pr. Bogusław Sołtys – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych.

Egzaminatorzy z zakresu prawa administracyjnego: prof. dr hab. Paweł Borszowski – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, r. pr. Agnieszka Templin – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych, Katarzyna Radom – przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, r. pr. Robert Staszewski – przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych.

Wyniki egzaminu poznamy w drugiej połowie czerwca. ●



Fot. OIRP we Wrocławiu

VI Forum Młodych Radców Prawnych

r. pr. **Aleksandra Pakuła**



Fot. KIRP

Za nami kolejna, szosta już edycja Forum Młodych Radców Prawnych – ogólnopolskiego wydarzenia organizowanego cyklicznie przez Krajową Izbę Radców Prawnych, które gromadzi i integruje młodych radców prawnych z całej Polski. W tym roku wydarzenie odbywało się pod hasłem „Radca prawny przyszłości. Wyzwania: rozwój zawodowy, technologia i etyka”. W dniach 27–29 maja uczestników Forum gościł Hotel Gołębiowski w Karpaczu.

Forum skierowane jest radczyń i radców prawnych, którzy rozpoczynają swoją drogę zawodową. Uczestnikami mogą być osoby, które wykonują zawód nie dłużej niż 4 lata i mają nie więcej niż 35 lat. Celem Forum jest przede wszystkim wymiana cennych doświadczeń oraz pomysłów

na to, jak powinno wyglądać funkcjonowanie radców prawnych na rynku usług prawnych, a także jak kształtować aplikację, tak aby odpowiadała zmieniającym się dynamicznie potrzebom.

Uczestnikami VI Forum byli laureaci konkursu polegającego na przygotowaniu ciekawego projektu (w formie filmu lub opisu), który dotyczył wspierania rozwoju zawodowego radców prawnych lub zmian w zakresie szkolenia aplikantów radcowskich. Jury w składzie: Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, Wiceprezes KRRP nadzorujący działalność Komisji Wspierania Rozwoju Zawodowego oraz członkowie Komisji Wspierania Rozwoju Zawodowego Krajowej Rady Radców Prawnych wybrało łącznie 22 najciekawsze projekty. Oprócz laureatów aktywny udział w wydarzeniu wzięli również przedstawiciele Prezydium

Krajowej Rady Radców Prawnych, Przewodniczący i Członkowie Komisji Wspierania Rozwoju Zawodowego i Komisji Aplikacji KRRP. W Forum z ramienia Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu wzięli udział, jako laureaci konkursu, mec. Sylwia Hamryszak, mec. Cyprian Golda, mec. Aleksandra Pakuła, a także mec. Ewa Gryc-Zerych (Wiceprezes KRRP) oraz mec. Robert Staszewski (Członek Komisji Wspierania Rozwoju Zawodowego KRRP i Wicedziekan ds. aplikacji OIRP we Wrocławiu).

Prace przesłane przez radców prawnych stały się podstawą podziału na kilka grup roboczych, w których wspólnie omawiano pomysły, jak powinien wyglądać zawód Radcy Prawnego przyszłości. Grupy pracowały nad następującymi zagadnieniami:

1. samorząd radcowski i zaangażowanie w jego działalność,
2. promocja zawodu radcy prawnego,
3. wykonywanie zawodu radcy prawnego,
4. szkolenia i doskonalenie zawodowe.

W ramach pierwszej grupy najwięcej uwagi poświęcono temu, jak zachęcić radców prawnych do aktywnego udziału w samorządzie, a w szczególności w wyborach. Wśród pomysłów padały takie jak: wprowadzenie możliwości głosowania elektronicznego, obligatoryjnego przedstawienia programu wyborczego czy przyjęcia zasady, że w każdym z organów swego przedstawiciela będzie miało młodsze pokolenie radców.

Druga grupa robocza skupiła się promowaniu zawodu radcy prawnego wśród potencjalnych klientów, ale również na komunikacji pomiędzy członkami samorządu. W ramach tej grupy zaproponowano m.in. stworzenie aplikacji, która mogłaby służyć radcom do wymiany doświadczeń, szukaniu współpracowników, uzyskiwania informacji o bieżących

szkoleniach organizowanych przez poszczególne Izby itd. Oprócz tego postulowano wprowadzenie dodatkowej identyfikacji wizualnej radców prawnych poprzez jedno wspólne logo, wyróżniające nasz zawód czy też tzw. audio branding.

Trzecia grupa robocza skupiła się na poszukiwaniu rozwiązań z zakresu cyberbezpieczeństwa, przygotowywania młodych radców do wykonywania zawodu, nie tylko z merytorycznego, ale również z biznesowego punktu widzenia, a także w kwestiach związanych z formami prowadzenia działalności, nabywaniem umiejętności miękkich czy związanym z wyceną pracy. Dużo uwagi poświęcono także propozycjom zmian w Kodeksie Etyki ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zmiany zapisów dotyczących reklamy czy wprowadzenia kodeksu dobrych praktyk związanego z autopromocją.

Ostatnia z grup skupiła się rozwiązaniami z zakresu legal tech i rozwiązaniach technologicznych ułatwiających nam świadczenie usług prawnych. Duży nacisk kładziono również na wprowadzenie większej ilości szkoleń związanych z szeroko pojmowanymi nowymi technologiami prowadzonych nie tylko przez ekspertów z zakresu prawa, ale również specjalistów z branży technicznej, technologicznej czy informatycznej.

W czasie VI Forum Młodych Radców Prawnych dokonano ponadto podsumowania wszystkich dotychczasowych edycji. W trakcie 6 edycji młodzi radcowie przedstawili łącznie 113 koncepcji. Co należy podkreślić, część z postulatów już udało się zrealizować, inne są na zaawansowanym etapie wdrożenia, a pozostałe – mamy nadzieję – zostaną wprowadzone w przyszłości i będą służyć nam wszystkim – jako radcom prawnym. •



Sylwetka Aplikanta – Maciej Białas

r. pr. **Milena Szostak-Kałaska**

Maciej Białas – aplikant I roku, absolwent prawa oraz finansów i rachunkowości. Tytuł magistra prawa uzyskał, broniąc artykułu naukowego pod tytułem „Przekazywanie mienia Ochotniczej Straży Pożarnej przez gminę”, a tytuł magistra finansów i rachunkowości broniąc pracy „Ogólnoświatowy kryzys finansowy 2007–2009 i jego oddziaływanie na gospodarkę w Stanach Zjednoczonych, Hiszpanii i Polsce”.

W trakcie studiów współtworzył reaktywowane koło naukowe prawa publicznego „Imperium”, aktywnie uczestnicząc – jako prelegent – w licznych konferencjach naukowych dotyczących zagadnień z zakresu postępowania egzekucyjnego, informatyzacji administracji czy odpowiedzialności za infrastrukturę techniczną.

Zwieńczeniem prac związanych z jego aktywnością konferencyjną było opublikowanie dwóch artykułów naukowych w publikatorach o tematyce prawnej. Naukowo, po dziś dzień, wśród jego zainteresowań znajdują się kwestie zamówień publicznych (ze szczególnym naciskiem na środek transportu publicznego oraz infrastrukturę transportową w UE), ochrona konkurencji, własności przemysłowej oraz wybrane zagadnienia z postępowania egzekucyjnego.



Fot. Archiwum prywatne

Zawodowo zajmuje się umowami finansowymi rynku instrumentów pochodnych opartych na prawie anglosaskim – umowami głównymi ISDA, MSFTA, CDEA itd. Obecnie jest ich autorem oraz negocjatorem z ramienia jednego z największych światowych banków inwestycyjnych, pracując na co dzień w ramach globalnej struktury rzeczonoego podmiotu, angażując się w bezpośrednie, skomplikowane procesy negocjacyjne z licznymi graczami rynku derywat OTC, w sektorze korporacyjnym.

Poza prawem pasjonat lotnictwa, aktywny podróżnik spędzający każdą wolną chwilę na szukaniu nowych kierunków oraz zapalony fotograf i twórca treści wideo. Prywatnie miał okazję mieszkać przez pewną część swojego życia w Belgii i Stanach Zjednoczonych, przez co biegle włada językiem angielskim i hiszpańskim. Z tym ostatnim wiąże swoje nadzieje i aspiracje zawodowe. ●

Kurs „Prawne i techniczne aspekty cyberbezpieczeństwa” okiem uczestnika

Apl. radc. **Paulina Meñkarska**

Pod patronatem Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, od dnia 12 marca do 10 kwietnia 2022 r., odbywał się kilkudniowy kurs on-line dotyczący tematyki „Prawnych i technicznych aspektów cyberbezpieczeństwa”.

Organizatorem przedsięwzięcia była Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, która jest polską, niepubliczną uczelnią akademicką, specjalizującą się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinach: ekonomii i finansów, nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauk prawnych.

Kurs został opracowany z myślą o prawnikach, którzy w swojej drodze zawodowej chcą skupić się na tematyce związanej z cyberbezpieczeństwem na poziomie krajowym, europejskim i międzynarodowym.

Zajęcia zostały poprowadzone przez znamiennych wykładowców, którzy – poprzez wiedzę zdobytą również w praktyce – starali się uświadomić słuchaczom, w jaki sposób pozyskiwane przez nich informacje mogą zostać wykorzystane w codziennej pracy.

Cykl szkoleń rozpoczęła Mariola Więckowska (ekspert ochrony danych, doświadczony



Fot. Fly:D –Unsplash.com

Inspektor Ochrony Danych oraz Członek Zarządu SABI, na co dzień pracująca w Lex-Digital jako Head of Innovation Technology) omawiając techniczne podstawy cyberbezpieczeństwa. Elementem wzbogacającym było, bez wątpienia, przedstawienie złożonych rodzajów oprogramowania, z którymi możemy mieć styczność w życiu prywatnym, jak i zawodowym.

Na kolejnym spotkaniu Adam Rafajeński (zajmujący się bezpieczeństwem informacji od ponad 20 lat w środowisku

międzynarodowym, m.in. w organizacjach FMCG, na co dzień Director Cyber Practice w Deloitte) przedstawił słuchaczom istotę, koncepcję i standaryzację wskazanej tematyki, wyjaśniając jednocześnie, jak dużym błędem jest utożsamianie zagadnienia cyberbezpieczeństwa wyłącznie z obszarem technologii informacyjnych i bezpieczeństwem teleinformatycznym.

Następne szkolenie przeprowadziła dr hab. inż. Agnieszka Gryszyńska (na co dzień wykonująca obowiązki służbowe m.in. jako Prokurator w Wydziale do Spraw Cyberprzestępczości w Departamencie do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej), skupiając się na karnoprawnej analizie najczęstszych incydentów bezpieczeństwa, pozwalających ustalić, które z incydentów stanowią przestępstwa, a także przybliżając sposoby dokonywania karnoprawnej analizy znamion czynów zabronionych.

Kolejne cztery spotkania, zorganizowane w ramach kursu, dotyczyły informatyki śledczej, cyberwojny, międzynarodowych regulacji prawnych w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Tematykę tę przybliżyli nam znakomici prowadzący tj. kolejno Wojciech Pilszak (absolwent WSP w Szczytnie oraz WPiA Uniwersytetu Wrocławskiego, m.in. biegły sądowy z zakresu informatyki śledczej i analizy kryminalnej), gen. Paweł Pruszyński (prawnik, były zastępca szefa Urzędu Ochrony Państwa i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Warszawie), dr Przemysław Roguski (adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego), płk Łukasz Wojewoda (Dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa KPRM), a także Marcin Wysocki (zastępca Dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa KPRM). Wykładowcy nie

tylko w sposób wyczerpujący przedstawili prezentowaną przez siebie tematykę, ale również w sposób merytoryczny odpowiadali na pytania uczestników dotyczące sytuacji na Ukrainie.

Na zakończenie cyklu szkoleń odbyły się zajęcia z zarządzania incydentami, przeprowadzone przez Jarosława Sordyla (m.in. eksperta cyberbezpieczeństwa przemysłowego ICS, wieloletniego konsultanta w zakresie cyberbezpieczeństwa systemów informatycznych). Roman Bieda (radca prawny z Kancelarii Maruta Wachta) omówił natomiast cywilnoprawne aspekty cyberbezpieczeństwa ochrony informacji. Jolanta Gasiewicz (ekspert w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego, specjalista w zakresie prawa dowodowego, kryminalistyki i nauk pokrewnych) przybliżyła tematykę cyberbezpieczeństwa w sektorze finansowym, a dr Jarosław Greser (advokat, adiunkt na UAM w Poznaniu i wykładowca na PWr) skupił się na cyberbezpieczeństwie w sektorze medycznym. Wykładowcy omówili, oprócz ściśle prawnych zagadnień, również techniczne aspekty cyberbezpieczeństwa z różnych dziedzin.

Uczestnicy szkolenia, w przeprowadzonej ankiecie, bardzo wysoko ocenili poziom merytoryczny kursu oraz sposób prowadzenia zajęć. Pomimo formy zdalnej szkolenia, nie dało się odczuć bariery pomiędzy wykładowcami a słuchaczami. Specjaliści przekazali uczestnikom również wiele praktycznych wskazówek, które pozwolą na wykorzystanie uzyskanej wiedzy w praktyce i zawodowej.

Jeżeli chcielibyście wziąć udział w szkoleniu pt. „Prawne i techniczne aspekty cyberbezpieczeństwa” to nic straconego – kolejna edycja planowana jest już po wakacjach. •

Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach

r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniach 13–15 maja 2022 r., w Hotelu Zamek na Skale w Trzebieszowicach odbyło się szkolenie wyjazdowe zorganizowane przez Centrum Doskonalenia Zawodowego OIRP we Wrocławiu. Szkolenie zostało podzielone na dwa bloki tematyczne. W pierwszym, wykładowym bloku omówiono zagadnienia dotyczące ścigania zbrodni międzynarodowych. Druga część wydarzenia miała charakter warsztatowy i jej celem było przygotowanie skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Program szkolenia został rozpisany na jednodniowe zajęcia. Prelegentami byli wybitni specjaliści z zakresu prawa międzynarodowego i europejskiego. Szkolenie otworzył dr hab. Bartłomiej Krzan – doktor nauk prawnych, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Wrocławskiego, członek Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk kadencji 2020–2023, który poprowadził wykład pt. „Ściganie zbrodni międzynarodowych”. Drugim prelegentem była dr hab. Barbara Mielnik – doktor nauk prawnych, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Wrocławskiego, autorka



Hotel Zamek na Skale w Trzebieszowicach, źródło: <https://www.zameknaskale.com.pl/galeria/#>

licznych monografii prawniczych oraz artykułów naukowych, która poprowadziła warsztaty dotyczące przygotowania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Omówione zagadnienia spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem uczestników szkolenia oraz z pewnością ukształtowały już i tak wysoce profesjonalną i szeroką wiedzę radców prawnych.

Po zakończeniu szkolenia nadszedł czas na wieczorną kolację, podczas której uczestnicy we wspólnym gronie mieli możliwość wymienienia się swoimi refleksjami odnośnie do wyjątkowo precyzyjnie i ciekawie omówionych tematów. •

Konkurs dla młodych prawników europejskich

r. pr. **Michalina Gdula**



Źródło: <https://younglawyerscontest.eu/>

1. Ogólny zakres

W pierwszej połowie czerwca br. odbył się coroczny konkurs dla młodych prawników europejskich (Young European Lawyers Contest), organizowany przez Akademię Prawa Europejskiego. W tym roku wydarzenie to miało miejsce równolegle w trzech lokalizacjach, w Warszawie, Bratysławie i Barcelonie, odpowiednio 7, 10 i 13 czerwca 2022 r. W rywalizacji zmierzyło się ze sobą 12 zespołów złożonych z 4 osób, pochodzących z różnych europejskich krajów. Co wyróżnia ten konkurs, to właśnie fakt współpracy pomiędzy nieznanymi sobie osobami, z których każda pochodzi z innego kraju. Organizatorzy połączyli w czteroosobowe grupy

młodych prawników europejskich poniżej 30. roku życia, w tym aplikantów oraz młodych profesjonalnych pełnomocników, którzy zdali egzamin zawodowy w 2021 roku.

Każdy zespół musiał przygotować raport na jeden z trzech zaproponowanych tematów z zakresu prawa unijnego. Każdy z uczestników musiał albo samodzielnie, albo poprzez swoją organizację członkowską zgłosić się do 10 lutego 2022 r., a w dniu 8 marca organizatorzy opublikowali listę zakwalifikowanych osób. Następnie uczestnicy zostali przydzieleni do swoich grup roboczych i 15 marca otrzymali zagadnienia wymagające opracowania w formie raportu. Ostateczną jego wersję

należało wystąpić do 12 maja. Raporty te, wraz z ich obroną oraz odpowiedzią na zadawane przez jury pytania decydowały, które z zespołów zostaną zakwalifikowane do finału zaplanowanego w Luksemburgu w dniach 10–12 października. Jako że jestem jedną z dwóch osób wybranych przez Komisję Zagraniczną KRRP na reprezentanta Polski, chciałabym podzielić się informacjami o formie tego konkursu oraz przekazać najważniejsze informacje z nim związane.

2. Tematy raportów

A. Umowa o handlu i współpracy (TCA)

Pierwsza grupa zespołów otrzymała zadanie omówienia kwestii umowy o handlu i współpracy pomiędzy Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem w odniesieniu do kooperacji w zakresie wymiaru sprawiedliwości oraz spraw karnych. W oparciu o zadanie, uczestnicy mieli zastanowić się m.in., czy Specjalny Komitet ds. Współpracy Organów Ścigania i Wymiarów Sprawiedliwości oraz akredytacja dostawców usług kryminalistycznych wykonujących czynności laboratoryjne wpłynęły na współpracę pomiędzy UE a Zjednoczonym Królestwem. Czy i jakie postępy poczyniono do tej pory w odniesieniu do wymienionych środków wykonawczych? Czy są obszary, w których wdrożenie przebiegło dobrze? Gdzie strony napotkały trudności?

B. Europejskie Prawo o klimacie (ECL)

Grupa, do której należą, musiała zmierzyć się z tematem praw podstawowych UE w dziedzinie ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Prawa Klimatycznego. Jak słusznie zauważyli organizatorzy, zmiana

klimatu stanowi poważne zagrożenie dla ludzkości. Jeżeli nie podejmiemy kroków w celu ochrony klimatu, czekać nas będą już teraz widoczne i coraz częściej występujące susze, powodzie czy inne ekstremalne zjawiska pogodowe zagrażające życiu i zdrowiu ludzkości. W zadaniu zwrócono uwagę na fakt przyjęcia przez 196 krajów, w 2015 r., Porozumienia Paryskiego, którego cel związany był z ograniczeniem średniego wzrostu temperatury Ziemi poniżej 2 stopni Celsjusza, najlepiej do 1,5 stopnia, w porównaniu do okresu przedindustrialnego. W ślad za tym Unia podjęła bardzo ambitne założenie, zgodnie z którym Europa zostanie pierwszym neutralnie klimatycznym kontynentem. Skutkowało to przyjęciem w 2019 roku Europejskiego Zielonego Ładu i rozporządzenia ECL w 2021 roku. Mając na uwadze takie uwarunkowania, uczestnicy mieli zastanowić się, czy europejskie prawo o klimacie osiągnie swój cel (zapewnienia neutralności klimatycznej). Swoje ustalenia powinni byli oprzeć na ogólnym opisie, czym zajmuje się ECL oraz odpowiedzi na pytania takie jak: jaki jest związek (prawny) pomiędzy Europejskim Zielonym Ładem a ECL; czy można bezpośrednio powołać się na przepisy ECL; jeżeli tak to przeciwko komu i w jakich sytuacjach; czy europejskie prawo klimatyczne lub prawo unijne przewiduje środki zaradcze w przypadku niezgodności z ECL (w tym nieosiągnięcia celu redukcji CO₂)?

Zadanie zwracało również uwagę na szczególnie ważny obecnie problem uzależnienia niektórych państw członkowskich od paliw kopalnych. Stąd zasadne wydaje się pytanie stawiane przez organizatorów – czy każde państwo członkowskie jest w stanie osiągnąć taką samą redukcję emisji w ramach Europejskiego Prawa Klimatycznego. Odpowiedź na nie miała oprzeć się w szczególności na



Fot. Jonas Hasselqvist – Pixabay.com

prawach człowieka, opisanych w Karcie Praw Podstawowych, ECL oraz innych szczegółowych dyrektywach.

C. Europejski nakaz aresztowania i prawa podstawowe (prawo do zdrowia)

Ostatni z raportów miał oprzeć się na przedstawionym przez organizatorów kasusie, w którym został wydany europejski nakaz aresztowania (EAW) w stosunku do obywatela włoskiego, zamieszkałego we Włoszech. EAW został wydany przez chorwacki organ sądowy w związku z podejrzeniem posiadania przez owego Włocha narkotyków na terytorium Chorwacji. Podejrzany cierpi na chorobę psychiczną, o czym świadczą liczne raporty medyczne złożone do sprawy i ekspertyzy psychiatryczne. Ekspertyza ta wykazała między innymi, że: i) wobec Włocha prowadzone jest leczenie oraz terapia zdrowia psychicznego, których przerwanie może stanowić pogorszenie się jego stanu zdrowia i cofnięcie efektów jego leczenia o kilka lat, ii) istniało podejrzenie samobójstwa podejrzanego w przypadku rezygnacji z leczenia. Taki

stan faktyczny wymagał przedstawienia odpowiedzi na pytania, czy włoski organ wykonujący obowiązki wynikające z EAW ma obowiązek żądania dalszych informacji od przedstawicieli Chorwacji w sprawie leczenia podejrzanego oraz prowadzonej terapii, jak również co w sytuacji, w której organ wykonujący stwierdzi, że przekazanie osoby cierpiącej na poważną, przewlekłą i potencjalnie nieodwracalną chorobę może odmówić wykonania EAW, jeżeli nie ma możliwości wykluczenia ryzyka pogorszenia się stanu zdrowia podejrzanego.

3. Podsumowanie

Jak widać, każdy z zaproponowanych przez organizatorów tematów jest nie tylko aktualny, ale po prostu ciekawy. Również rozpiętość tematyczną zadań należy ocenić pozytywnie, gdyż pozwala ona na kompleksowe podejście do tych tematów. Możliwość dwudniowej dyskusji, wymiany poglądów oraz przedstawienia swoich racji na forum europejskich prawników była niezwykle satysfakcjonująca. Oby więcej takich możliwości. ●

Wsparcie pilnie potrzebne

r. pr. Izabela Konopacka

W dniu 20 kwietnia 2022 r. odbyło się webinarium z udziałem pani Prezes Ukraińskiej Krajowej Izby Adwokackiej Lidii Izovitowej oraz prawników z 13 krajów UE, którzy przedstawili inicjatywy pomocowe dla osób przybywających z Ukrainy – zarówno rządowe, społeczne, jak i samorządowe na rzecz ukraińskich adwokatów. Webinarium zostało zorganizowane przez Federację Adwokatów Europejskich (FBE), której OIRP we Wrocławiu jest wieloletnim, aktywnym członkiem.

Webinarium rozpoczęła Prezes FBE, francuska adwokat Dominique Attias, która powitała panią Prezes z Ukrainy oraz uczestników webinarium, a także zapewniła o nieustającej gotowości samorządów europejskich do wsparcia ukraińskich adwokatów.

Następnie głos zabrał Wiceprezes FBE Bas Martens z Holandii, który zreferował szereg działań pomocowych podjętych przez izby adwokackie różnych krajów dedykowanych ukraińskim uchodźcom i prawnikom. Przedstawił, między innymi, działania wrocławskiej OIRP, w tym powołanie specjalnej grupy zadaniowej do nieodpłatnego świadczenia usług prawnych, zbieranie funduszy na rzecz Ukraińskiej Naczelnej Rady Adwokackiej, przekazanie artykułów pierwszej potrzeby (leków, żywności, produktów higienicznych) oraz doręczenie ich osobiście przez Dziekanów OIRP



Dominique Attias – Prezes FBE;
fot. EdouardSLoop2 – fr.wikipedia.org

we Wrocławiu: Tomasza Schefflera i Leszka Korczaka (Dziekana w latach 2013–2020), a w końcu nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i Urzędem Miejskim Wrocławia w celu pomocy Ukraińcom.

Najważniejszym gościem tego wydarzenia była bezapelacyjnie Pani Prezes Lidia Izovitova, która w poruszającym wystąpieniu naświetliła problemy, z którymi borykają się obywatele ukraińscy, w tym adwokaci, uciekający z kraju ogarniętego wojną. Zobrazowała to, co dzieje się w jej ojczyźnie, przywołując tragiczną historię koleżanki adwokat, która w obliczu bombardowania wyskoczyła przez okno swojego mieszkania.

Jak podkreślała, wsparcie finansowe jest pilnie potrzebne także adwokatom, którzy – podobnie jak połowa aktywnej zawodowo ludności Ukrainy – stracili źródło zarobku. Nic dziwnego, skoro nie działają sądy cywilne, a chociaż karne działają, to adwokaci nie otrzymują wypłat wynagrodzeń z urzędu.

„Nasz zawód przeżywa jeden z największych kryzysów w swojej historii, bo przecież reprezentacja w sądach to podstawowy element świadczenia pomocy prawnej” – powiedziała Lidia Izovitova.

Na koniec pani Prezes zaapelowała także o inną pomoc, tzn. taką, która dałaby pracę adwokatom – uchodźcom przybyłym do krajów Unii Europejskiej. Nie mogą wykonywać swojej pracy, choć są profesjonalistami. Utrudniają to przepisy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Jak zauważyła pani Prezes, w krajach goszczących przydałyby się również kursy dla młodych adwokatów w zakresie prawa obowiązującego w danej jurysdykcji oraz kursy językowe.

W kolejnej części wydarzenia, w którym brało udział 65 przedstawicieli różnych krajów, w tym oprócz Polski prawnicy z Niemiec, Australii, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Rumunii, Bułgarii, Hiszpanii, Austrii i Szwajcarii, odbył się panel ekspercki, podczas którego prelegenci zaprezentowali krajowe regulacje prawne, dotyczące uchodźców z Ukrainy i ich pobytu na terenie poszczególnych państw. Zauważa się, że regulacje w obrębie UE są zbliżone do polskich, jednakże procedury wydają się prostsze z punktu widzenia uchodźcy.

Z ramienia OIRP we Wrocławiu wystąpił pan mecenas Filip Rakoczy, który w bardzo profesjonalny sposób nakreślił praktyczne problemy, z jakimi spotykają się radcowie prawni, udzielając porad na



Lidia Izovitova – Prezes UKIA;
fot. Maksym Trebukhov – uk.wikipedia.org

rzecz osób przybywających z Ukrainy, oraz krótko zreferowała kwestię niezgodności polskich przepisów dotyczących ochrony tymczasowej z regulacjami UE.

Moderatorem całego wydarzenia, które było prowadzone w języku angielskim, była Wicedziekan OIRP we Wrocławiu – Izabela Konopacka, pełniąca funkcję Wiceprezydenta we władzach FBE.

Na koniec warto wspomnieć, że członkowie wrocławskiego samorządu stanęli na wysokości zadania, jeżeli chodzi o pomoc dla Ukrainy. Nie tylko od pierwszego dnia wybuchu wojny udzielali non-stop porad pro bono, którą to inicjatywę koordynuje mec. Beata Janikowska – Członek prezydium OIRP we Wrocławiu i Przewodnicząca Komisji Praw Człowieka. Nasi radcowie także wzięli udział w zbiórce darów dla walczących adwokatów oraz w zbiórce funduszy na rzecz Ukraińskiej Krajowej Izby Adwokackiej. Wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy pospieszyli z pomocą, należą się wielkie podziękowania. •

International LegalTech Competition.

Wyniki pierwszego etapu konkursu FBE

r. pr. **Maria Dymitruk**

Znacząca ekspansja technologii cyfrowych zmieniła sposób wykonywania zawodu prawnika. LegalTech został zintegrowany z wieloma dziedzinami prawa, a sektor wymiaru sprawiedliwości nie jest tu wyjątkiem. Czy są Państwo ciekawi, czy zastosowania nowoczesnych technologii mogą doprowadzić do pojawienia się nowych, innowacyjnych sposobów funkcjonowania sądowych i pozasądowych procesów rozwiązywania sporów, mających na celu efektywniejsze dochodzenia sprawiedliwości przez strony procesowe?

Odpowiadając na wyzwania związane z rozwojem technologicznym w naszym zawodzie, Komisja Nowych Technologii Federacji Adwokatów Europejskich (FBE), której przewodniczy nasza Izba, zorganizowała Międzynarodowy Konkurs LegalTech „E-Access to Justice”.

Adresatami konkursu byli wszyscy prawnicy zrzeszeni w izbach członkowskich FBE. Uczestnikiem mogła zostać zarówno indywidualna osoba, jak i zespół (liczący maksymalnie do trzech osób), w skład którego

mogli też wchodzić reprezentanci zawodów nieprawniczych, w tym programiści czy eksperci UX. W zakresie uczestnictwa w konkursie nie obowiązywały żadne ograniczenia wiekowe.

Celem uczestników konkursu pozostawało wskazanie, w jaki sposób cyfryzacja sprawiedliwości może zwiększyć efektywność systemu prawnego i ułatwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Zmagania uczestników podzielone zostały na dwa etapy. Pierwszy etap (przeprowadzony w formule online) polegał na przygotowaniu i przesłaniu prezentacji lub nagrania prezentującego pomysł/odповідź na pytanie, czy (a jeżeli tak, to w jaki sposób) cyfryzacja sfery prawnej może zwiększyć efektywność systemu prawnego i ułatwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

W pierwszym etapie International LegalTech Competition „E-Access to Justice” udział wzięło 14 uczestników, którzy nadesłali siedem zgłoszeń konkursowych. Wszystkie zgłoszenia reprezentowały wysoki poziom merytoryczny, prezentując różne pomysły na wprowadzenie nowych technologii do europejskich systemów

International LegalTech Competition

E-ACCESS TO JUSTICE

The importance of digital transformation in legal sphere in practice



Results of the 1st stage of the competition

Three finalists who will take part in the second stage of the competition:

- • 1) Mateusz Styburski, Rafał Wrzecieonek, Daniel Woźniak, **STICKLEX**
- • 2) Beatriz Juarrero Olaizola, **E-JUSTICE AND BLOCKCHAIN IN THE LEGAL SYSTEM**
- • 3) Yizhaq Kricheli, Maor Benzvi, Nikolay Marinov, **MAKING LEGAL SERVICES TRANSPARENT AND ACCESSIBLE TO ALL LAYERS OF SOCIETY**



wymiaru sprawiedliwości. **Lista aplikacji konkursowych zgłoszonych do pierwszego etapu** konkursu prezentuje się następująco [imię i nazwisko uczestnika/uczestników, temat prezentacji, reprezentowana izba, kraj]:

1. Beatriz Juarrero Olaizola, „E-Justice and Blockchain in the Legal System” (Ilustre Colegio de la Abogacía de Bizkaia, Hiszpania);
2. Daniel Woźniak, Rafał Wrzecieonek, Mateusz Styburski, „StickLex – Digital platform that solves complex law

problems” (Naczelna Rada Adwokacka, Polska);

3. Jeannette Valle Caballero, „Advanced Digital Signature” (Ilustre Colegio de la Abogacía de Bizkaia, Hiszpania);
4. Michał Małas, Izabela Tuttur-Dudek, „E-repository for court files” (Krajowa Izba Radców Prawnych, Polska);
5. Maciej Białas, Maciej Bieszczad i Sebastian Bechcicki, „E-ducation as an access key to E-Justice” (Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, Polska);



Fot. Gerd Altmann – Pixabay.com

6. Yizhaq Kricheli, Maor Benzvi, Nikolay Marinov, „Making legal services transparent and accessible to all layers of society” (Barreau de Bruxelles, Belgia);
7. Aleksandra Tomaszek, „E-Access to Justice” (Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie, Polska).

Jako organizatorzy zachęcaliśmy uczestników konkursu do przedstawiania nie tylko teoretycznych rozważań na temat wykorzystania nowoczesnych technologii w wymiarze sprawiedliwości, ale także praktycznych – a nawet technicznych – możliwości wdrożeniowych w tej dziedzinie, co wielu uczestników konkursu wzięło sobie do serca, przedstawiając dojrzałe pomysły implementacyjne z obszaru LegalTech. Wszystkim uczestnikom serdecznie dziękujemy za profesjonalne zgłoszenia oraz entuzjazm związany z oceną rozwoju technologii prawniczych i ich wpływu na otaczającą nas rzeczywistość sądowniczą.

Zgodnie z regulaminem konkursu, po dokładnej ocenie wszystkich nadesłanych wniosków, wyłonionych zostało trzech Finalistów, którzy zakwalifikowani zostali do drugiego (stacjonarnego) etapu konkursu, który odbędzie się podczas Kongresu Generalnego Federacji Adwokatur Europejskich w Sofii (Bułgaria), w dniach 22–25

czerwca 2022 roku. Z radością ogłaszamy, że Finalistami International LegalTech Competition „E-Access to Justice” zostali:

1. Beatriz Juarrero Olaizola, „E-Justice and Blockchain in the Legal System” (Ilustre Colegio de la Abogacía de Bizkaia, Hiszpania);
2. Daniel Woźniak, Rafał Wrzecionek, Mateusz Styburski, „StickLex – Digital platform that solves complex law problems” (Naczelna Rada Adwokacka, Polska);
3. Yizhaq Kricheli, Maor Benzvi, Nikolay Marinov, „Making legal services transparent and accessible to all layers of society” (Barreau de Bruxelles, Belgia).

Serdecznie gratulujemy i dziękujemy za potężną dawkę inspiracji! W drugim etapie konkursu finaliści wygłoszą swoje przemówienia przed międzynarodowym jury. Czas prezentacji nie będzie mógł przekroczyć 15 minut, a członkowie jury będą mogli zadawać Finalistom pytania dotyczące prezentacji. Nie mamy wątpliwości, że pomysły Finalistów oraz ich wiedza z zakresu LegalTech okażą się głównymi atutami podczas drugiego etapu konkursu. W etapie tym jury wybierze jednego zwycięzcę, który zostanie zaproszony do udziału w kolejnym kongresie FBE we Włoszech, gdzie odbierze nagrodę specjalną z rąk Prezydium FBE.

Drugi etap International LegalTech Competition „E-Access to Justice” odbędzie się dokładnie w środę, 22 czerwca 2022 r. w Prawniczym Centrum Szkoleniowym w Sofii. Aby umożliwić udział w wydarzeniu wszystkim osobom zainteresowanym rozwojem LegalTech oraz pomysłami na technologiczne usprawnienie wymiaru sprawiedliwości, postaramy się, aby wydarzenie odbyło się w formule hybrydowej. O szczegółach wydarzenia będziemy jeszcze informować! •

Aktualnie **ACTUAL** to nie **AKTUALNY**,

czyli kilka nieoczywistych znaczeń
dobrze znanych terminów

r. pr. **Izabela Konopacka**

Nie będzie przesady w porównaniu nauki prawniczego języka angielskiego do obrazów sławnego surrealisty René Magritte’a, które są wielowymiarowe i choć przedstawiają zwykłe, codzienne przedmioty (jabłko, jajko, drzewo, klatka na ptaki), to zestawione w sposób nieoczywisty i opatrzone zaskakującym tytułem (*Art of Conversation, The False Mirror, Personal Values, etc.*). Można odkrywać w nich wiele znaczeń, które doskonale oddają „ducha” dzieła, chociaż sam autor zastrzegał, że tytuł obrazu absolutnie nie służy jego identyfikacji, ale ma fałszować tropy i zmuszać odbiorcę do umysłowego wysiłku.

Podobnie jest z prawniczym językiem angielskim.

I tak na przykład mamy proste, powszechnie używane słowo takie jak **service**, czyli **usługa**, które w prawniczym angielskim nabiera zupełnie odmiennego znaczenia i pojawia się w zaskakujących kolokacjach: np. **valid service**, nie oznacza wcale **ważnej usługi**, ale stosowana jest przez prawników jako tłumaczenie dobrze nam znanej frazy: **skuteczne doręczenie**.



Fot. Houcine Ncib – Unsplash.com

A zatem **service** w prawniczym języku angielskim w kontekście m.in. postępowania sądowego oznacza **doręczenie**.

Dlatego zdanie: **I confirm the service was valid**.



Fot. MonikaP – Pixabay.com

Należy tłumaczyć: **Potwierdzam, że dołączenie było skuteczne.**

Podobnie sprawa wygląda z terminem **process**, który intuicyjnie chciałoby się przetłumaczyć jako **proces** i takie też jest podstawowe znaczenie tego terminu (*vide Collins Cobuild English Language Dictionary*).

Jednak, jak wiadomo prawnikom posługującym się *legal English*, termin **process** może być także stosowany na **wezwanie do sądu**, czyli może stanowić synonim terminu **summons**.

I w takim też znaczeniu występuje w zdaniu: **The court clerk's tasks also include issuance of the processes.**

Co oznacza: **Do zadań protokolanta należy także wystawianie wezwań.**

Kolejnym, wydawałoby się oczywistym terminem, mającym zastosowanie także w kontekście postępowania sądowego, jest słowo: **interrupt**, które to wszyscy władający językiem angielskim znają, gdyż

oznacza **przerywać**. W poniższym zdaniu termin **interrupt** został użyty w kolokacji z **limitation period (okres przedawnienia)**, czyli w znaczeniu przerywać bieg przedawnienia.

Dlatego zdanie: **By submitting a statement of claim to court he interrupted the limitation period.**

Oznacza: Poprzez wniesienie pozwu przerwał bieg przedawnienia.

I jeszcze tytułowe słowo **actual**, które często mylone jest z przymiotnikiem **aktualny**, tymczasem oznacza **rzeczywisty** i może być stosowany w kolokacji z **loss**, czyli **actual loss** (po polsku: **rzeczywista strata**). Słowo **aktualny** to po angielsku **current** lub **present**.

I tak zdanie: **Powód załączył do pozwu aktualny wyciąg z KRS.**

Przetłumaczymy: **The claimant has enclosed the current excerpt from the National Court Register with the statement of claim.**

A zatem pamiętajmy, że diabeł tkwi w szczegółach, a każde słowo, nawet najbardziej na pierwszy rzut oka oczywiste, może stanowić prawdziwe wyzwanie w kontekście prawniczym, nawet dla osoby biegle posługującej się językiem angielskim.

Stąd wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy w poszukują intelektualnych wyzwań, polecam w okresie wakacyjnym:

- » sztukę René Magritte'a,
- » grę w Dixit oraz
- » zgłębianie tajników prawniczego języka angielskiego.

Enjoy! •



Nowy podcast z prawa nowych technologii

r. pr. **Wojciech Lamik**



W dniu 6 maja 2022 r. opublikowany został pierwszy odcinek nowego podcastu Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej – „Prawo a nowe technologie”.

Celem, jaki przyświecał Komisji w stworzeniu tego podcastu, było przybliżenie radcom oraz aplikantom radcowskim (choć nie tylko, ponieważ poruszana treść z pewnością zainteresuje również przedstawicieli innych zawodów prawniczych) problematyki prawa nowych technologii.

Postanowiliśmy jednocześnie skorzystać z formy podcastu – medium, jakie staje się coraz powszechniejsze, a które w dalszym ciągu jest nowe dla zawodów prawniczych. Naszym zdaniem ten nowy kanał znakomicie nadaje się do naszej misji. Każdy odcinek będzie mógł zostać odsłuchany w dowolnej chwili przez użytkowników poprzez aplikacje podcastowe.

Gośćmi naszego podcastu są nie tylko eksperci z zakresu prawa nowych technologii, ale także specjaliści innych zawodów,



Fot. Thorsten Frenzel – Pixabay.com

którzy na co dzień mają do czynienia z nowinkami technologicznymi. Takie podejście pozwala naszym słuchaczom spojrzeć z szerszej perspektywy na zmiany zachodzące nie tylko w prawie, ale również w społeczeństwie.

Na dzień publikacji tego artykułu gośćmi podcastu byli:

1. Odcinek 1 – **Miłosz Staszewski** – certyfikowany trener techniczny i specjalista Apple, wykładowca akademicki – tematem rozmowy było zabezpieczenie sprzętu Apple;
2. Odcinek 2 – **Dariusz Szostek** – radca prawny, profesor Uniwersytetu Śląskiego, Dyrektor Śląskiego Centrum Inżynierii Prawa, Techniki i Kompetencji Cyfrowych *Cyber Science* w Katowicach, partner Szostek-Bar i Partnerzy Kancelarii Prawnej, specjalista z zakresu prawa nowych technologii – w odcinku tym omówiona została problematyka cyberbezpieczeństwa

z poziomu funkcjonowania kancelarii radcy prawnego (i nie tylko!);

3. Odcinek 3 – **Rafał Prabucki** – doktor nauk prawnych, inżynier, prawnik w projektach europejskich, członek Śląskiego Centrum Inżynierii Prawa, Techniki i Kompetencji Cyfrowych *Cyber Science*, specjalista z zakresu nowych technologii – nasz gość przybliżył nam najważniejsze informacje o LegalTech.

W kolejnych odcinkach będziemy chcieli poruszyć wiele tematów związanych z nowymi technologiami jak np. sztuczna inteligencja (AI), Big Data, blockchain i *smart contracts*, kryptowaluty, chmura obliczeniowa, czy też ochrona danych osobowych.

Podcast jest publikowany w piątki, o godzinie 8:00, co dwa tygodnie. Odcinki możecie odsłuchać na Spotify oraz innych aplikacjach podcastowych. Ponadto będą się one pojawiać także na portalu e-learningowym naszej Izby.

Od połowy lipca do połowy sierpnia, z uwagi na okres wakacyjny, emisja kolejnych odcinków będzie wstrzymana.

Jeżeli macie propozycje co do tematów, jakie powinniśmy poruszyć na łamach naszego podcastu, dajcie nam znać, np. poprzez wysłanie do nas wiadomości na Facebooku na fanpage'u Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu (do którego polubienia serdecznie zachęcamy!) lub poprzez e-mail wlamik@oirp.wroclaw.pl.

Prosimy o dalsze udostępnianie informacji o naszym podcastzie.

 **Do usłyszenia w najbliższym odcinku!**

Dyrektywa NIS 2

r. pr. **Wojciech Lamik**



Fot. Jack Moreh – Stockvault.net

Wstęp

Na przestrzeni ostatnich lat jesteśmy świadkami ogromnego postępu technologicznego oraz postępującej cyfryzacji wielu aspektów życia. Dynamika zjawiska ma również swoje źródło w pandemii COVID-19. Optymalizacja procesów biznesowych z wykorzystaniem nowych technologii jest już w zasięgu mikro i małych przedsiębiorców, którzy muszą dostosować się do obecnych trendów, w związku z rosnącym zainteresowaniem rynku. W konsekwencji postępującej cyfryzacji wielu aspektów życia rodzi się potrzeba

dostosowania regulacji prawnych w celu zapewnienia ochrony na wypadek m.in. wycieku informacji poufnych, danych osobowych, działań wyspecjalizowanych grup przestępczych, czy awarii kluczowych systemów informatycznych stanowiących trzon danej organizacji¹.

¹ A. Wachowska, A. Elmerych, *Dyrektywa NIS 2: jakie zmiany wprowadzi dla cyberbezpieczeństwa na rynku wewnętrznym UE?*, <https://www.parp.gov.pl/component/content/article/72054:dyrektywa-nis-2-jakie-zmiany-wprowadzi-dla-cyberbezpieczenstwa-na-ryнку-wewnetrznym-ue> (dostęp: 24.06.2022).

Wychodząc naprzeciw potrzebie ochrony cyberprzestrzeni, 16 grudnia 2020 roku Komisja Europejska zaprezentowała pakiet cyberbezpieczeństwa, którego część stanowiła Dyrektywa w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii, uchylająca Dyrektywę 2016/1148 (Directive on measures for a high common level of cyber-security across the Union, repealing Directive (EU) 2016/1148) tj. zrewidowana wersja Dyrektywy NIS, tzw. Dyrektywy NIS2².

Zaczęło się od dyrektywy NIS

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (Directive concerning measures for a high common level of security of network and information systems across the Union) – (dalej jako: NIS) została przyjęta 6 lipca 2016 r., jako pierwsze europejskie prawo w zakresie cyberbezpieczeństwa. Przewidywała środki prawne mające na celu podniesienie ogólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w UE, z naciskiem na ochronę infrastruktury krytycznej. Kraje członkowie, implementując dyrektywę, miały za zadanie wprowadzić rozwiązania ustawowe zapewniające odpowiednie mechanizmy gwarantujące bezpieczeństwo cyfrowe sieci oraz systemów informatycznych, pozostawiając stosunkowo dużą swobodę w zakresie sposobu tej implementacji, co doprowadziło do rozdrobnienia – na różnych poziomach – na całym rynku wewnętrznym. W Polsce dyrektywa NIS została implementowana ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.

² The NIS2 Directive, europa.eu (dostęp: 24.06.2022).

Cele wprowadzania dyrektywy NIS 2 oraz główne obszary zmian

W odpowiedzi na zwiększone zagrożenie poprzez cyfryzację, od czasu wejścia w życie dyrektywy NIS oraz gwałtowny wzrost cyberataków, rozpoczęto pracę nad dyrektywą NIS 2. Cyberataki, oprócz tego, że są jedną z najszybciej rozwijających się form przestępczości na świecie, rosną także pod względem skali, zaawansowania oraz kosztów. Według danych Identity Theft Resource Center (ITRC) liczba naruszeń danych przekroczyła poziom z całego 2020 roku już w październiku 2021 roku³. Do 31 marca 2022 r. odnotowano 14-procentowy wzrost liczby naruszeń danych w porównaniu z pierwszym kwartałem 2021 r., z czego około 92% naruszeń było wynikiem cyberataków. Oznacza to, że na przestrzeni ostatnich trzech lat odnotowujemy nieustający wzrost naruszeń danych w porównaniu z pierwszym kwartałem roku poprzedniego⁴.

Nowa regulacja ma za zadanie zapewnić większe bezpieczeństwo w zakresie świadczenia usług cyfrowych na terytorium Unii Europejskiej oraz wyeliminować słabości dyrektywy NIS. Jednym z celów jest zapewnienie odpowiedniej współpracy i przepływu informacji pomiędzy krajami członkowskimi, jak również wyeliminowanie niechęci organów krajowych w nakładaniu kar na podmioty, które nie wykonywały swoich obowiązków, co często skutkowało brakiem właściwego egzekwowania wprowadzonych regulacji. Ostatecznie, jednym z głównych celów

³ M. Lewczuk, *Eksperti cyberbezpieczeństwa: 2021 rok rekordowy pod względem cyberataków*, <https://itbiznes.pl/bezpieczenstwo/eksperti-cyberbezpieczenstwa-2021-rekord/> (dostęp: 24.06.2022).

⁴ ITRC, *Q1 2022 Data Breach Analysis*, <https://www.idtheftcenter.org/publication/q1-2022-data-breach-analysis/> (dostęp: 24.06.2022).





Fot. Jack Moreh – Stockvault.net

jest wyeliminowanie różnic w zakresie sposobu jej implementacji przez poszczególne państwa członkowskie⁵. W tym aspekcie pojawiają się głosy ekspertów, którzy uważają, że wprowadzenie nowych regulacji w formie rozporządzenie unijnego – jak to miało miejsce w przypadku RODO – pozwoliłoby wyeliminować dotychczasowe słabości dyrektywny NIS.

Najważniejsze zmiany dyrektywy NIS 2

Istotna zmiana nastąpiła w zakresie podmiotowym dyrektywy. Dotychczasowy podział został zastąpiony podziałem na podmioty kluczowe „essential entities” oraz podmioty istotne „important entities”. W celu uniknięcia rozbieżności przy implementacji dyrektywy przez państwa członkowskie, to które podmioty należy uznać za kluczowe, a które za istotne zostało wskazane wprost w załączniku do dyrektywy. W konsekwencji znacząco rozszerzony został zakres podmiotowy dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do

podmiotów uznanych za „kluczowe”, do których należy zaliczyć podmioty z sektora: energetycznego, transportowego, bankowego, finansowego czy zdrowotnego, wody pitnej, gospodarki ściekami, infrastruktury cyfrowej, administracji publicznej, przestrzeni kosmicznej. Kategoria podmiotów istotnych obejmuje podmioty z sektora usług pocztowych i kurierskich, gospodarki odpadami, niektórych obszarów produkcji, dystrybucji i produkcji chemikaliów, produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności, dostawców cyfrowych⁶.

Szczególnym obowiązkiem dyrektywy mogą podlegać także mali i średni przedsiębiorcy, po spełnieniu określonych kryteriów, są nimi przykładowo: świadczenie usług drogą elektroniczną, posiadania szczególnego statusu. Stanowi to istotną zmianę, ponieważ dyrektywa NIS wyłączyła z pojęcia dostawców usług cyfrowych małych i mikro przedsiębiorców.

Nowe obowiązki

Dyrektywa wprowadza szereg obowiązków dla podmiotów kluczowych i podmiotów istotnych. Podmioty te mają obowiązek

⁵ M. Wrzosek, *Dyrektywa NIS 2 – jakie zmiany w zakresie cyberbezpieczeństwa proponuje Komisja Europejska?*, <https://cyberpolicy.nask.pl/dyrektywa-nis-2-jakie-zmiany-w-zakresie-cyberbezpieczenstwa-proponuje-komisja-europejska/> (dostęp: 24.06.2022).

⁶ A. Wachowska, A. Elmerych, *Dyrektywa NIS 2...*, *op. cit.*

wprowadzenia odpowiednich środków organizacyjnych oraz technicznych, w celu zarządzania ryzykiem, na jakie narażone są ich sieci i systemy informatyczne służące do świadczenia usług. Dyrektywa zawiera wytyczne stanowiące niezbędne minimum, jakie podmioty kluczowe i istotne powinny wdrożyć w swojej organizacji, w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia incydentu. Dotyczą one analizy ryzyka i polityki bezpieczeństwa systemów informatycznych, obsługi incydentów, ciągłości działania, zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw, bezpieczeństwa w pozyskiwaniu, rozwijaniu oraz utrzymaniu sieci i systemów informatycznych, opracowania odpowiednich procedur oraz polityk w celu przeprowadzania audytów bezpieczeństwa, korzystania z kryptografii i szyfrowania⁷.

Są to dość duże wymagania, w szczególności dla podmiotów nowo objętych zakresem działania dyrektywy oraz tych, które mają słabszy poziom dojrzałości w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Dyrektywa wprowadza wysokie kary finansowe dla podmiotów niewypełniających jej postanowień w sposób właściwy. Kary te mają wynosić co najmniej 10 000 000 EUR lub do 2% całkowitego rocznego światowego obrotu przedsiębiorstwa, w zależności od tego, która kwota jest wyższa.

Istotne zmiany

Jedną z nowości, jaką wprowadza dyrektywa NIS 2, dotyczy ujawniania a – skoordynowanych na poziomie unijnym – podatności na incydenty. Rejestr takich podatności na poziomie unijnym

⁷ *Ibidem*.

prowadzony jest przez Europejską Agencję ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), a odpowiedzialnikiem tej instytucji na poziomie krajowym jest CSIRT odpowiedzialne za współpracę z dostawcami produktów i usług ICT⁸. W Polsce rolę zespołu CSIRT pełni Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego CSIRT GOV⁹.

Uregulowane zostały zapisy w zakresie zarządzania kryzysowego w cyberbezpieczeństwie. Każdy z krajów członkowskich ma obowiązek wyznaczyć instytucję odpowiedzialną za zarządzanie incydentami na dużą skalę oraz przyjmując krajowy plan w zakresie reagowania na incydenty powodujące kryzys w cyberprzestrzeni, w celu usprawnienia procesu zarządzania nimi.

Kolejnym nowym rozwiązaniem, jakie wprowadza dyrektywa NIS 2, jest skoordynowana ocena ryzyka krytycznych łańcuchów dostaw na poziomie UE. Po konsultacjach z Grupą Współpracy i ENISA, Komisja Europejska może zidentyfikować krytyczne usługi, systemy lub produkty ICT, które mogą podlegać skoordynowanej ocenie ryzyka¹⁰.

Podsumowanie

Dyrektywa NIS 2 jest doprecyzowaną wersją dyrektywy NIS, która ma za zadanie wyeliminować jej słabości. Potrzeba wprowadzenia klarownych rozwiązań w dużej mierze jest związana z pandemią COVID-19, która przyspieszyła trwający już od kilku lat proces transformacji cyfrowej. •

⁸ M. Wrzosek, *Dyrektywa NIS 2...*, op. cit.

⁹ Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego, <https://csirt.gov.pl/cccccc> (dostęp: 24.06.2022).

¹⁰ M. Wrzosek, *Dyrektywa NIS 2...*, op. cit.



„E-education as an access key to e-justice”, czyli kilka zdań o prawniku epoki cyfrowej

r. pr. **Sebastian Bechcicki**

Rozwój nowoczesnych technologii w obszarze prawa stanowi przedmiot corocznych konkursów organizowanych przez Komisję Nowych Technologii Federacji Adwokatur Europejskich. Konkursy, ze względu na międzynarodowy charakter, organizowane są w języku angielskim. W tym roku zwrócono uwagę na obszar „E-Access to Justice Naszą Izbę reprezentowali mec. Sebastian Bechcicki, mec. Maciej Bieszczad oraz mec. Maciej Białas.

W ramach aktywności Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu przygotowaliśmy naszą propozycję konkursową. Zastanawialiśmy się, w jaki sposób cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości może zwiększyć efektywność systemu prawnego i ułatwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Doszliśmy do przekonania, że kluczem dostępu do nowoczesnego wymiaru sprawiedliwości, wykorzystującego narzędzia nowoczesnych technologii, jest przede wszystkim odpowiednia edukacja w tym obszarze. Stąd naszą propozycję konkursową zatytułowaliśmy „E-education as an access key to e-justice”.



Fot. Gerd Altmann – Pixabay.com

Dla autorów konkursowego opracowania LegalTech to nie tylko narzędzia poprawiające **efektywność**. LegalTech to także obszar **społecznej** odpowiedzialności, a przede wszystkim odpowiedzialności za **system** prawa. Nasze zainteresowanie nie skupia się jedynie na **metodyce** funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w zakresie, w jakim wykorzystuje nowoczesne **technologie**. W myśleniu o nowoczesnych technologiach w **służbie** systemu prawa, czy też w zakresie wykonywania **zawodu** prawniczego, wychodzimy z założenia, że tylko aktywne

uczestnictwo w rozwoju, na poziomie korporacyjnym, gwarantuje prawidłowe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości oraz utrzymanie i polepszenie **prestżu** naszego zawodu.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że wykonywanie zawodu radcy prawnego w XXI wieku wiąże się z wykorzystywaniem nowoczesnych technologii. Chodzi tu przede wszystkim o narzędzia polepszające efektywność pracy, ale również o instrumenty wspomagające prawidłowe wykonywanie naszego zawodu. Podobnie na polu orzeczniczym, narzędzia LegalTech (już same w sobie specyficzne dla wymiaru sprawiedliwości) mają podobne zadania. Od lat wszyscy korzystamy z systemów baz danych oraz informacji prawniczej, a także z narzędzi służących organizacji pracy. Jednak w obszarze LegalTech stawiane są **dalsze cele i zadania**, które wykraczają poza wsparcie wyłącznie technologiczne.

Coraz częściej mówi się o stosowaniu sztucznej inteligencji w procesie stosowania prawa. Możemy wyobrazić sobie istnienie takiego narzędzia, które w określonym zakresie odciąży sędziego, a być może, w procesie stosowania prawa materialnego, nawet sędziego zastąpi. Na poziomie stosowania prawa będzie to z całą pewnością możliwe w tych przypadkach, gdzie nie będzie wątpliwości co do stanu faktycznego stanowiącego podstawę subsumcji, a jednocześnie nie będzie występowała sytuacja luzu decyzyjnego. Podobnie na poziomie tworzenia prawa, można wyobrazić sobie w przyszłości istnienie instrumentów wykorzystujących sztuczną inteligencję, która wspomaga proces prawotwórczy.

Jeżeli zauważamy istnienie dalszych celów, zadań i oczekiwań pokładanych

w nowoczesnych technologiach, wykraczających poza czystą efektywność, musimy również zwrócić uwagę na konieczność specyficznej edukacji w tym zakresie. Założenia programu tej edukacji uwzględniają z jednej strony wiedzę, umiejętności oraz kompetencje technologiczne, informatyczne, matematyczne, ale także z drugiej strony uwzględniają wiedzę umiejętności oraz kompetencje właściwe dla dziedziny prawa. Nasze zaangażowanie w tak rozumianą edukację, dla potrzeb konkursu, nazwaną przez nas e-edukacją, rozpoznajemy na dwóch poziomach korporacyjności – na poziomie korporacji krajowych, jak również na poziomie stowarzyszenia kontynentalnego.

Takie podejście do edukacji w obszarze nowoczesnych technologii wynika z jednej strony ze świadomości ograniczonych zasobów, jakimi dysponujemy indywidualnie jako korporacja krajowa, ale uwzględnia także efekty współpracy globalnej, takie jak synergia i superweniencja. Nowoczesna technologia jest przecież wszechobecna, nie ma więc żadnych przeciwwskazań, aby programowo konsultować się i współpracować bez granic. W takim przypadku, jak się wydaje, unikniemy zagrożenia wadliwej alokacji zasobów.

Waga i doniosłość edukacji w obszarze nowych technologii wynika z podstawowego założenia, że jako korporacja, potrzebujemy w przyszłości prawników o dodatkowych specyficznych kompetencjach. Uniwersytety czy akademie prawa uwzględniają w swoich programach przede wszystkim poszczególne pragmatyki, nie poświęcając zbyt wiele czasu nowoczesnym technologiom.

To właśnie na poziomie korporacyjnym mamy możliwość współpracy z tymi partnerami edukacyjnymi i wspólnego z nimi



Fot. Jason Goodman – Unsplash.com

poszukiwania i konsultowania właściwych obszarów. Nie ulega przecież żadnej wątpliwości, że członkowie naszej korporacji swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje wykuwają już na uniwersytetach. Tam znajdują się nasze przyszłe talenty i osobowości.

Na szczególną uwagę w obszarze nowoczesnych technologii zasługuje również, a może przede wszystkim, zagadnienie etyki. Etyką wykonywania zawodów prawniczych zajmujemy się właściwie tylko na poziomie korporacji. W tym miejscu – jako korporacja – powinniśmy zadać pytanie, czy istnieje etyka w obszarze nowych technologii, w tym szczególnie w zakresie sztucznej inteligencji.

Tak rozumiana edukacja gwarantuje nam nie tylko umiejętność wykorzystywania w pracy specyficznych narzędzi, ale wkraczając w obszar etyki i sztucznej inteligencji, akcentuje naszą społeczną odpowiedzialność. Na poziomie korporacyjnym rozumianym tak globalnie, jak i lokalnie

przygotowuje nas do rozwiązywania problemów w sposób interdyscyplinarny, zapewniając jednocześnie odpowiednie miejsce w systemie przyszłości.

Odpowiednia edukacja w obszarze nowych technologii zmniejsza również poziom niepewności zarówno poszczególnych prawników, niejako zmuszonych do korzystania ze specyficznych narzędzi, ale także niweluje niepewność co do przyszłości zawodów prawniczych i ich prestiżu. Ostatecznie to na poziomie korporacyjnym może dojść do ustalenia prawidłowego systemu wynagradzania zaangażowania w e-edukację.

Brak zwrócenia uwagi na obszar edukacji w zakresie nowoczesnych technologii może natomiast skutkować błędami w alokacji zasobów, a ostatecznie brakiem wyspecjalizowanych kadr mogących w nadchodzącej przyszłości aktywnie uczestniczyć w systemie prawa, zarówno na etapie jego tworzenia, jak i stosowania. •

Drzwi Otwarte

Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 21 kwietnia 2022 r. odbyły się kolejne „Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu” zorganizowane wspólnie przez Komisję ds. współpracy z samorządami i instytucjami przy Radzie OIRP we Wrocławiu oraz Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Wrocław. Warto dodać, że wydarzenie to – po kilku latach przerwy – wróciło do swojej pierwotnej, stacjonarnej formy. Przedstawiciele OIRP we Wrocławiu spotkali się z uczestnikami w budynku naszej Izby, przy ul. Włodkowska 8.

Celem wydarzenia było spotkanie studentów prawa z Członkami wrocławskiego samorządu radcowskiego, podczas którego przedstawiono słuchaczom wszelkie aspekty procesu rekrutacyjnego związanego z aplikacją radcowską. Reprezentanci Naszej Izby wyjaśniali studentom, na czym polega szkolenie oraz wykonywanie zawodu radcy prawnego. Dodatkowo, uczestnicy wydarzenia mogli poznać zasady funkcjonowania samorządu radcowskiego, a także usłyszeć jak wygląda dzień z życia aplikanta oraz radcy prawnego.

Prelegentami ze strony Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu byli:

- » Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler,
- » Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk,
- » Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski,
- » Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Izabela Konopacka,
- » Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki,
- » Członek Prezydium OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska.

Wydarzenie zostało podzielone na dwie wzajemnie przeplatające się części. Pierwsza część została poświęcona zagadnieniom związanym z wykonywaniem zawodu radcy prawnego oraz wszelkim aspektom z tym związanym, a druga część była związana z aplikacją radcowską.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród studentów prawa, którzy swoją przyszłość widzą na aplikacji radcowskiej. W trakcie spotkania padło wiele merytorycznych, przemyślanych i celnych pytań z zakresu struktury samorządu radcowskiego, praw i obowiązków dziekana Rady oraz członków Rady. Ponadto pytania dotyczyły zasad rekrutacji i odbywania aplikacji radcowskiej, patronatu, kryteriów, jakie muszą spełniać radcowie





Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki, Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski; fot. ELSA Wrocław

prawni, aby móc zostać patronem aplikanta, a dalej sposobu prowadzenia zajęć na aplikacji oraz kwestii związanych z zaliczeniami poszczególnych bloków zajęciowych.

Studenci pytali też o przebieg oraz zasady przystępowania do egzaminu radcowskiego, prowadzenie działalności doradczej w trakcie trwania aplikacji, o możliwości zarobkowania w sektorach niezwiązanych z prawem, ale również o obowiązek pracy podczas trwania aplikacji, kwestie finansowe, takie jak opłaty za egzamin wstępny na aplikację, opłaty roczne, opłaty za egzamin zawodowy. Interesowali się też tematyką staży zagranicznych organizowanych w ramach międzynarodowej współpracy, a także różnicami pomiędzy samorządem radcowskim a adwokackim. Na wszystkie te pytania nasi prelegenci starali się odpowiedzieć jak najbardziej wyczerpująco, klarownie i rzetelnie.

Warto podkreślić, że zarówno prowadzący, jak i słuchacze byli świetnie przygotowani do dyskusji. Niestety, z uwagi na ograniczony czas spotkania, nie było

możliwości odpowiedzieć na wszystkie zadawane przez publiczność pytania.

Zorganizowane „Drzwi Otwarte Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu” stały się dla studentów prawa bardzo ciekawym doświadczeniem, obfitującym w ogromną wiedzę związaną z aplikacją radcowską oraz specyfiką zawodu radcy prawnego. Zadawane pytania były na bardzo wysokim poziomie, co napawa optymizmem i pozwala stwierdzić, że aplikacja radcowska w dalszym ciągu cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród młodych prawników. Po tak wyczerpującym merytorycznie spotkaniu wydaje się, że dalsza ścieżka kariery dla przyszłych adeptów prawa jest stosunkowo jasno nakreślona, zważywszy na niespotykane pozytywne odbiór całego przedsięwzięcia.

To już kolejne wydarzenie zorganizowane we współpracy między OIRP we Wrocławiu oraz Europejskim Stowarzyszeniem Studentów Prawa ELSA Wrocław i na pewno nie ostatnie. Zachęcamy do obserwowania naszych mediów społecznościowych i wyciekowania nowych przedsięwzięć. •

Dowody elektroniczne – już nie tylko przyszłość, ale teraźniejszość

r. pr. **Natalia Krej**

W związku z postępującą cyfryzacją całego świata temu samemu zjawisku podlega system normatywny. Obejmuje to zarówno przepisy prawa materialnego, jak również stosowne przepisy związane z postępowaniem sądowym czy administracyjnym, w tym całą infrastrukturę powiązaną z działalnością w tym obszarze organów władzy publicznej.

Digitalizacja prawa cechuje się wielowątkowością, zatem wymaga skrupulatnego podejścia w coraz węższym aspekcie. Powyższego dotyczyło II Wrocławskie Seminarium Cywilnoprocesowe, zajmujące się „Dowodami elektronicznymi w postępowaniu cywilnym”, które miało miejsce w dniu 22 kwietnia 2022 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Organizatorami tego wydarzenia byli: Zakład Postępowania Cywilnego WPAE UW, Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej WPAE UW, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu, Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia. Patronat honorowy nad Seminarium objęli: Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu, Dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, natomiast



Fot. OIRP we Wrocławiu

patronat medialny sprawowało: „Prawo Mediów Elektronicznych”

Sala Unii Europejskiej Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego wypełniła się przedstawicielami nauki, praktykami prawa, występującymi zarówno w roli prelegentów, jak również słuchaczy. Konferencję otworzyli

w imieniu Dyrektora Instytutu Prawa Cywilnego prof. dr hab. Elwiry Marszałkowskiej-Krześ prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, Uniwersytet Wrocławski; Dziekan OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler; Dziekan ORA we Wrocławiu Sławomir Krześ; Prezes SO we Wrocławiu sędzia SO Wojciech Łukowski; przedstawiciel SSP Iustitia Sędzia Katarzyna Wręczycka. Dziekan OIRP we Wrocławiu podkreślił, podczas swojego wystąpienia, jak ważne jest połączenie teorii z praktyką. Jedno nie istnieje bez drugiego i ma kluczowe znaczenie dla rozwoju prawa oraz prawników.

Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Jacek Gołaczyński (SSA we Wrocławiu), który zaprezentował wykład dotyczący: „Pojęcia dokumentu w prawie cywilnym i jego znaczenia dla postępowania cywilnego”.

Następnie została zaprezentowana przez prof. dr hab. Łukasza Błaszczaka (radca prawny, OIRP we Wrocławiu), tematyka: „Dowód z dokumentu tradycyjnego (papierowego) a dowód z dokumentu elektronicznego. Problem odrębności czy tożsamości środków dowodowych”.

Po przedstawieniu powyższego zagadnienia nastąpiła dyskusja, która kończyła Panel I opisywanego Seminarium. Moderator pierwszej części spotkania – po zakończeniu rozmów – zaprosił na przerwę kawową, a po niej na drugą część konferencji.

Kolejnym naukowcem, który prezentował swój wykład na seminarium była dr hab. Anna Kościótek, prof. URz (Uniwersytet Rzeszowski), przedstawiająca tematykę mieszczącą się w następującym tytule: „Problematyka dowodów z informacji zawartych w systemie teleinformatycznym, oprogramowaniu, portalu

społecznościowym.” Moderatorem Panelu II tego wydarzenia był sędzia SO Wojciech Łukowski, który zaprosił do wystąpienia następnego gościa, prof. nadzw. dr hab. Marcina Uliasa (SSR w Lublinie), prezentującego zagadnienie: „Dowód z innych dokumentów niż te z art. 243(1), czyli 308 k.p.c.”. Sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu dr Zbigniew Woźniak zaprezentował tematykę pod tytułem: „Dowód z informacji zawartych w Blockchain.” Po wystąpieniu dra Zbigniewa Woźniaka, moderator sędzia SO Wojciech Łukowski zaprosił na przerwę kawową, po której wystąpienie miała dr Berek Kaczmarek-Templin (advokat, ORA we Wrocławiu), prezentująca: „Typologię dokumentów elektronicznych i sposoby ich przeprowadzenia”. W ramach ww. Panelu III Moderatorem była dr hab. Aneta Arkuszewska, prof. URz, która zaprosiła do wystąpienia kolejnego prelegenta, sędzię SO Katarzynę Wręczycką przedstawiającą: „Praktyczne problemy przeprowadzenia dowodu elektronicznego”. Po wystąpieniu Pani Sędzi panel dyskusyjny otworzył moderator prof. dr hab. Łukasz Błaszczak, zapraszając do niego uczestników: dr Rafała Prabuckiego z Uniwersytetu Opolskiego oraz mgr Joannę Szumańską z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po zakończeniu rozmów podsumowano i zakończono konferencję, dziękując wszystkim występującym za wartościowe i znamienite z punktu widzenia nauki oraz praktyki wykłady, słuchaczom za uczestniczenie w dyskusji, moderatorom za prowadzenie konferencji i czuwanie nad jej przebiegiem.

Odnosnie merytorycznych kwestii wskazano na następujące zagadnienia. Pojęcie dokumentu zdefiniowane w art. 77³ KC i formy oświadczeń woli. Różniczono tzw. formę identyfikacyjną (formę dokumentową) oraz formę elektroniczną.



Fot. OIRP we Wrocławiu

Podkreślono, że dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Nośnik (papier i pendrive) staje się dokumentem w momencie, w którym wpisze się tam informacje. Innymi słowy, dokumentem jest nośnik, także elektroniczny. Informacja powinna zostać skreślona, naniesiona i może mieć postać tekstu, dźwięku, obrazu. Zwrócono uwagę, że uprzednio w KC posługiwano się pojęciem dokumentu bez jego definiowania. Praktyczną uwagą było wskazanie, że forma dokumentowa dotyczy np. założenia spółki S-24 poprzez złożenie podpisu profilem zaufanym. Idąc praktycznym śladem, podkreślono, że można wypowiedzieć umowę również w formie sms, jeśli strony nie zastrzegły sobie innego rozwiązania w postaci zapisu w umowie. Definicja dokumentu zawarta w KC nie rozwiązała problemów w KPC, co oznacza, że można z niej korzystać w KPC, ale wiele przepisów KPC nie zostało dostosowanych do

definicji wyływającej z prawa materialnego. Bezwzględnie wskazano, że dziś dokument to nie jest wyłącznie kartka papieru. Wielokrotnie podkreślano, że przepis zawarty w art. 308 KPC ma zastosowanie do dowodów z dokumentów zawierających obraz lub dźwięk. W KPC dokonujemy rozróżnienia na dokument tradycyjny oraz dokument elektroniczny. Nadto każdy z nich może być dokumentem urzędowym lub dokumentem prywatnym. Anonim jest również dowodem z dokumentu i może być dowodem w procesie na podstawie art. 308 KPC. Podkreślono, że do kopii dokumentu powinien mieć zastosowanie art. 308 KPC, a nie art. 309 KPC, podobnie z odpisami. W sposób bardzo precyzyjny opisano technologię blockchain jako rozproszoną bazę danych, która zawiera w sobie stale rosnącą ilość informacji pogrupowanych w bloki i powiązanych ze sobą w taki sposób, że każdy następny blok zawiera oznaczenie czasu, kiedy został stworzony oraz link do poprzedniego bloku, będący zaszyfrowanym „streszczeniem” jego zawartości. Wyjaśniono dokładnie, na czym polega mechanizm „smart contracts”. Każda z powyższych kwestii skłaniała uczestników do rozmowy, do przedstawiania własnych doświadczeń, spostrzeżeń czy uwag w analizowanej materii.

Wartość informacyjna, jakość debaty stanowią o przymiotach tego Seminarium. Ważkość poruszanej tematyki jest dostrzegalna już w tym momencie, a przyszłość jawi się jako świat w całości scyfrizowany, tym samym należy wskazać, że uczestniczenie w tytułowej konferencji „Dowody elektroniczne w postępowaniu cywilnym” jest obszarem do uzyskania kompendium wiedzy w tej tematyce, potrzebnej zarówno radcom prawnym, jak również adwokatom, a także przedstawicielom nauk prawnych. •

Debata

„Podatki a prawo własności intelektualnej oraz społeczne postrzeganie prawa własności intelektualnej w dobie cyfryzacji”

apl. radc. **Małgorzata Głowacka**



W dniu 22 kwietnia 2022 r. odbyło się organizowane przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Wrocław wydarzenie w formie side eventu I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawa Własności Intelektualnej, którego jedną z części była tytułowa debata i poprzedzający ją webinar.

Całości wydarzenia patronowała Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, a jeden z Członków naszego samorządu – mec. Wojciech Lamik miał przyjemność wziąć w nim czynny udział. Drugim prelegentem była Członkini naszego bliźniaczego samorządu – adwokat Karolina Kossakowska. Spotkanie, pomimo formy zdalnej, przerodziło się w żywą dyskusję

między prelegentem a słuchaczami, a to dzięki m.in. zgrabnym pokierowaniem dyskusją przez moderatora – mec. Sebastiana Kleszyka.

Tematy, które poruszono podczas spotkania nie należą do najłatwiejszych, za to z całą pewnością do tych najciekawszych. Zarówno gałąź prawa, jaką jest szeroko rozumiane prawo podatkowe, a także prawo własności intelektualnej, to te dziedziny nauki prawa, którym – na pierwszy rzut oka – kompletnie nie po drodze. Pytania, które padały oraz ich konsekwencja pokazały słuchaczom, że w istocie jest zupełnie inaczej.

Nie zabrakło też elementu, który jest nierozdzielnie związany z rozwojem i dobą naszych czasów, czyli cyfryzacji. Postrzeganie prawa i jego cyfryzacji przez społeczeństwo jest zagadnieniem złożonym, które również poddane zostało analizie przez zgromadzonych.

Podczas spotkania dużo uwagi poświęcono kwestii praw autorskich w dobie cyfryzacji, problemów związanych z kwalifikacją wyników działalności w internecie jako utworów w rozumieniu Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych czy też prawem cytatu, wykorzystywaniem go w sieci, konsekwencjami prawnymi takich działań i dalszymi konsekwencjami.

W sposób bardzo płynny goszczący specjaliści przeszli od wykładni przepisów do życiowych przypadków, które spotykają każdego użytkownika portali społecznościowych. Omawianie prawnych aspektów rozpowszechniania zdjęć, filmików oraz wszelkich rzeczy mieszczących się w definicji utworu na typowych, życiowych przykładach należy uznać za bardzo trafne. Zwłaszcza wśród młodych ludzi brak wiedzy w tym zakresie może skutkować



Fot. Jack Moreh – Stockvault.net

licznymi konsekwencjami, dlatego sposób, w jaki problematyka ta została omówiona, był bardzo dobry i przemyślany.

Jak po każdym tego typu wydarzeniu, refleksja, która nasuwa się jako pierwsza, jest zawsze taka sama – to budujące, że wśród (w przeważającej większości) studentów kierunków prawniczych można zauważyć co raz to bardziej ugruntowaną i szeroką wiedzę merytoryczną, a co więcej – zainteresowanie tą materią.

Takie wydarzenia mają sens, kiedy obie strony dysponują jakąś wiedzą i stanowiskiem na temat poruszanych problemów. Takie wydarzenia stają się jeszcze bardziej interesujące i przyciągające, kiedy rzeczywiście są debatą, a nie jedynie wykładem.

To konkretne wydarzenie można podsumować pozytywnie. Jako Izba cieszymy się, że możemy patronować wydarzeniom, które poszerzają horyzonty, a jako społeczność prawnicza – że przyszłe pokolenia, które niebawem wejdą na ten rynek, zapowiadają się obiecująco. Podsumowując – gratulujemy organizatorom i mamy nadzieję, że ta konferencja jest dopiero początkiem. •

VIII Konkurs Krasomówczy w Wyższej Szkole Prawa we Wrocławiu – sprawozdanie

r. pr. **Krystian Mularczyk**



dr Anna Supranowicz, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, radca prawny Marta Pabirowska, prof. dr hab. Tomasz Chłopecki, dr Magdalena Kornak, Sędzia Sądu Okręgowego Tomasz Krawczyk; fot. WSP we Wrocławiu

Dnia 29 kwietnia 2022 r. odbył się VIII Konkurs Krasomówczy, zorganizowany przez Wyższą Szkołę Prawa we Wrocławiu, Koło Nauk Penalnych „Liberum” oraz Koło Naukowe „Pactum”. W ramach prowadzonej z Wyższą Szkołą Prawa kooperacji Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu była współorganizatorem Konkursu, a nasz reprezentant – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk został zaproszony do grona jury Konkursu.

Konkurs Krasomówczy w Wyższej Szkole Prawa jest organizowany już od kilku lat. Do udziału w Konkursie zaproszono studentów, aplikantów, doktorantów oraz absolwentów prawa. Udział w Konkursie jest nie tylko próbą zmierzenia się z wewnętrznym strachem czy treścią, ale przede wszystkim jest świetnym sposobem na zaprezentowanie swoich zdolności oratorskich. Umiejętność przemawiania do ludzi w sposób zrozumiały i przekonujący jest jednym z aspektów pracy prawnika, natomiast umiejętność autoprezentacji



Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk i Piotr Jakimiuk (laureat konkursu krasomówczego); fot. WSP we Wrocławiu

oraz przekonywania do swoich racji są podstawą świetnie przygotowanej mowy końcowej i mogą wpłynąć na ostateczną decyzję składu orzekającego.

Zadaniem uczestników Konkursu było wcielenie się w jedną z ról procesowych i wygłoszenie mowy końcowej przed sądem, na podstawie przyznanego kazusu z prawa karnego lub prawa cywilnego. Przyszli prawnicy mieli okazję poczuć się jak radcowie prawni, adwokaci czy prokuratorzy i na konkretnym stanie faktycznym, za pomocą swoich umiejętności, podejmowali próbę wpłynięcia na skład orzekający. Mowa końcowa to szczególnie ważny moment, ponieważ pomimo jego podsumowującego charakteru często jest w stanie wpłynąć na przyszłe orzeczenie. Należy przyznać, że uczestnicy Konkursu byli świetnie przygotowani, a wygłoszone mowy były na wysokim poziomie.

Wydarzenie stało się również okazją do pogłębienia wiedzy prawniczej oraz

zastosowania jej w praktyce, dzięki ciekawym i rzeczywistym kazusom.

Uczestnicy Konkursu oceniani byli przez doświadczone jury, w którego skład weszli praktykujący prawnicy, językoznawcy oraz przedstawiciele świata nauki, tj.:

- » Tomasz Krawczyk – SSO we Wrocławiu,
- » Krystian Mularczyk – Wicedziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu,
- » dr Anna Supranowicz – adwokat,
- » dr Magdalena Kornak – adwokat,
- » prof. dr hab. Tomasz Chłopecki – radca prawny,
- » Marta Pabirowska – radca prawny.

Po wysłuchaniu mów wszystkich uczestników oraz długiej naradzie, jury wyłoniło zwycięzców konkursu:

- » I miejsce – Piotr Jakimiuk,
- » II miejsce – Gabriela Wołoszyn,
- » III miejsce – Anna Adamiak.

Udział Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu w tym wydarzeniu nie był przypadkowy, Nasza Izba bowiem od wielu lat współpracuje z Wyższą Szkołą Prawa we Wrocławiu. Ostatnie spotkanie władz Uczelni z przedstawicielem naszej Izby w osobie Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana Mularczyka miało miejsce 7 kwietnia 2022 r. Podczas tego posiedzenia omówiono zagadnienia dotyczące praktyk zawodowych oraz wspólnie organizowanych wydarzeń naukowych, którym może patronować Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu. Na efekty tego spotkania nie musieliśmy długo czekać. To kolejne udane przedsięwzięcie pokazuje, że Nasza Izba bardzo aktywnie włącza się w wiele organizowanych inicjatyw, przyczyniając się tym samym do promocji zawodu radcy prawnego oraz samorządu radcowskiego. ●

XXIV Lokalny Konkurs Krasomówczy za nami

r. pr. Krystian Mularczyk



Fot. ELSA Wrocław

W dniu 30 marca 2022 r. odbyło się ważne dla świata młodych prawników wydarzenie, mianowicie XXIV Lokalny Konkurs Krasomówczy. Jak co roku, konkurs ten zorganizowało Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa – ELSA Wrocław.

Dla naszego samorządu było to również istotne wydarzenie, ponieważ Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu objęła konkurs swoim patronatem. Naszą Izbę reprezentował Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk, który także zasiadał,

z ramienia OIRP we Wrocławiu, w jury konkursu.

Konkurs Krasomówczy, na co zresztą wskazuje numer edycji – jest organizowany od lat. To fantastyczna okazja dla studentów kierunków prawniczych, aby móc spróbować swoich sił przed szeroką publicznością. Udział w Konkursie Krasomówczym to nie tylko możliwość zmierzenia się z wewnętrznym strachem przed występami publicznymi, ale przede wszystkim możliwość zaprezentowania swoich umiejętności oratorskich. Nie od dziś wiadomo, że język jest narzędziem



Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk i Maja Adamus (laureatka konkursu krasomówczego); fot. ELSA Wrocław

pracy prawnika – czy to przelany na papier, czy właśnie ubrany w słowa. Nie od dziś także wiadomo, że umiejętność autoprezentacji i przekonywania do swoich racji jest szalenie pożądana w zawodzie prawnika, zwłaszcza tego procesowego. Między innymi dlatego Konkurs ten był doskonałą okazją dla studentów prawa oraz administracji do wystąpienia w roli pełnomocnika lub obrońcy stron procesowych i wygłoszenia mowy końcowej. Przyszli prawnicy mieli okazję poczuć się jak radcowie prawni, adwokaci, ale także jak prokuratorzy i na konkretnym stanie faktycznym podjąć próbę wpłynięcia na skład orzekający w podsumowującej przebieg postępowania mowie końcowej, ponieważ to właśnie tutaj znajduje się swoistego rodzaju furtka dla pełnomocnika procesowego, który swoją elokwencją może przechylić szalę na korzyść swojego Klienta. Dodatkowym atutem było oparcie kazuśców na stanach faktycznych, które w rzeczywistości są procedowane na salach sądowych, co tym bardziej umożliwiło uczestnikom, choć w jakimś stopniu, poczucie tego napięcia i odpowiedzialności, jaką czują profesjonalni pełnomocnicy

podczas wykonywania czynności zawodowych. Warto zaznaczyć, że zmagania przyszłych prawników odbywały się we wnętrzach magicznego Oratorium Marianum, co tylko dodało powagi i majestatu całemu wydarzeniu.

Uczestnicy Konkursu oceniani byli przez doświadczone jury, w którego skład weszli praktykujący prawnicy, językoznawcy oraz przedstawiciele świata nauki, tj:

- » Aneta Łatanik – SSO w Częstochowie,
- » Adwokat dr Kamila Mrozek – Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu,
- » Radca prawny Maciej Jarecki – Senior w ELSA Wrocław,
- » Radca prawny dr Monika Tenenbaum-Kulig,
- » Radca prawny Mikołaj Świczar – Senior w ELSA Wrocław,
- » Radca prawny Krystian Mularczyk – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu.

Po wysłuchaniu wszystkich mów oraz długiej naradzie jury wyłoniło zwycięzców konkursu:

- » I miejsce – Maja Adamus,
- » II miejsce – Patryk Barczak,
- » III miejsce – Arkadiusz Kucharczyk.

Z całą pewnością jako potrzebne i ważne należy ocenić patronowanie przez nasz samorząd takim wydarzeniom jak Lokalny Konkurs Krasomówczy, ponieważ to właśnie tego rodzaju wydarzenia są w stanie w sposób całkowicie rzeczywisty i wartościowy pokazać prawdziwe oblicze tego zawodu. Nabycie wiedzy merytorycznej nie jest wystarczające do tego, co czeka studentów kierunków prawniczych w przyszłości. Wiedza, umiejętności miękkie i praktyka to jedyne słuszne potężne, dlatego tym bardziej należy uznać patronat Izby nad Lokalnym Konkursem Krasomówczym za trafną decyzję. •

Prawo po stronie równości

r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz



Trzecia od lewej: r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz; fot. OIRP we Wrocławiu

Po raz drugi Komisja Praw Człowieka i Praworządności przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu włączyła się aktywnie w idee Miasteczka Równości, pragnąc wesprzeć swoją wiedzą osoby wykluczone, których prawa ciągle jeszcze nie są wystarczająco chronione, które doświadczają szeregu nierówności w codziennym życiu i mierzą się z dyskryminacją czy mową nienawiści.

W dniu 11 czerwca 2022 roku, podczas Miasteczka Równości, poprzedzającego 14 Wrocławski Marsz Równości,

Członkinie i Członkowie Komisji ds. Praw Człowieka i Praworządności przy OIRP we Wrocławiu, przy współpracy z organizatorką Marszu Równości, wraz z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz praw człowieka, przygotowali stoisko, na którym udzielali bezpłatnie informacji prawnych. Przeprowadzono kilkadziesiąt rozmów na tematy związane z sytuacją prawną osób LGBTQ+, czy tranzycją prawną. Porady dotyczyły także szeroko pojętej ochrony praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji, prawa rodzinnego oraz prawa pracy. Z wielką radością radczyni

i radcowie prawni oraz aplikantki i aplikanci z naszej Komisji zaangażowali się w akcję, by swoją wiedzą prawną wesprzeć osoby potrzebujące pomocy, a narażone na wykluczenie i dyskryminację, w szczególności ze względu na płeć, orientację seksualną czy tożsamość płciową.

W ramach WroPRIDE 2022 Wrocławskiego Festiwalu Dumy, który także towarzyszył 14. Wrocławskiemu Marszowi Równości, odbyła się także debata, której Komisja Praw Człowieka i Praworządności była współorganizatorką. Było to wydarzenie skierowane m.in. do profesjonalnych pełnomocniczek i pełnomocników prowadzących lub chcących prowadzić sprawy o uzgodnienie płci. Debata „W sądzie bez transfobii – jak sprawić by prawne ustalenie płci nie było traumą?” odbyła się w dniu 5 czerwca 2022 r., w formie stacjonarnej oraz na żywo w mediach społecznościowych. Podczas wydarzenia można się było dowiedzieć, czym jest tranzycja, w tym tranzycja prawna, oraz co szczególnie jako pełnomocniczki i pełnomocnicy, w sprawach o uzgodnienie płci, możemy zrobić, by osoby transpłciowe na sali sądowej czuły się bezpiecznie i komfortowo. Jak należy zwracać się do osób transpłciowych, aby ich nie krzywdzić i traktować z szacunkiem oraz jak sprawić, aby prawne ustalenie płci nie było traumatyzujące dla osób transpłciowych i ich rodzin, mimo realiów polskiego prawa. Na te pytania starali się odpowiedzieć osoby, które były lub są zaangażowane w prawny aspekt tranzycji: Marek Urbaniak, który jest transpłciowym mężczyzną, Ewelina Negowetti – mama transpłciowego syna, Dorota Stawicka-Moryc – Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu i – z ramienia naszej Komisji – radczyni prawna Dorota Saszeryn-Stawarz, a także osoby przedstawicielskie z organizacji pozarządowych Równik Praw oraz Kultura Równości.



Fot. OIRP we Wrocławiu

Debata cieszyła się dużym zainteresowaniem, a na zakończenie ekspertki i eksperci odpowiedzieli na wiele pytań, co świadczy, o tym, że kwestie związane z procedurą uzgodnienia płci ciągle budzą wiele wątpliwości.

Osoby uczestniczące w debacie zgodnie doszły do wniosku, że by tranzycja prawna nie była traumatyzująca dla osób transpłciowych, niezbędna jest edukacja wszystkich osób zaangażowanych w ten proces, a zatem zarówno pełnomocników i pełnomocniczek, jak również sędzi i sędziów, czy przedstawicieli i przedstawicieli zawodów medycznych. Zachęcamy do obejrzenia debaty, która została utrwalona i jest dostępna na profilu Facebook Równika Praw.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Równik Praw i Kulturę Równości w partnerstwie z Komisją Praw Człowieka i Praworządności OIRP we Wrocławiu, Tęczowymi Rodzinami, grupą My Rodzice oraz Kampanią Przeciw Homofobii. •

Obchody jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

r. pr. **Krystian Mularczyk**
dr inż. **Letycja Sołoducho-Pelc**



Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. inż. Edmund Cibis, Prorektor ds. Akredytacji i Współpracy Międzynarodowej prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska, Rektor prof. dr hab. Andrzej Kaleta, Prorektor ds. Badań i Kadry Akademickiej prof. dr hab. Ewa Stańczyk-Hugiet, Prorektor ds. Finansów i Rozwoju dr hab. Bartłomiej Nita, prof. UEW; fot. UEW

Dnia 23 maja 2022 r. odbyły się obchody jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Na to niezwykle wydarzenie zaproszono Społeczność Akademicką Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz przedstawicieli wielu wrocławskich instytucji.

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Dziekan Rady dr hab. Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk. Nasza Izba od wielu lat współpracuje z UEW, a dzięki działaniom podejmowanym przez członków Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami, zakres tej kooperacji stale się poszerza.

Zanim przejdziemy do wspomnienia tego rocznego jubileuszu, warto przypomnieć, jak Uniwersytet Ekonomiczny stawiał swoje pierwsze kroki w środowisku akademickim Wrocławia.

Za symboliczną datę rozpoczęcia działalności naukowej Uczelni można uznać dzień 3 lutego 1947 r., kiedy to profesor Wincenty Styś wygłosił wykład inauguracyjny poświęcony teorii ekonomicznej Quesnaya. To niezwykle wydarzenie dzisiaj określane jest jako „nowa karta w historii wrocławskiego szkolnictwa wyższego”. Na początku swojego istnienia Uczelnia nosiła miano Wyższej Szkoły Handlowej i oferowała studentom trzyletnią, jednowydziałową uczelnię zawodową. Mimo wielu trudności, w tym braków kadrowych oraz problemów lokalowych, na zajęcia w WSH, w pierwszym roku, zapisało się przeszło osiem tysięcy

studentów. Po ośmiu latach działalności Uczelnia otrzymała do dyspozycji kampus przedwojennego szpitala, znajdującego się przy ul. Komandorskiej we Wrocławiu.

Kolejne lata przyniosły nowe możliwości rozwoju zarówno w zakresie badań, jak i dydaktyki. To dzięki prężnie rozwijającym się systemom kształcenia oraz świetnie wykwalifikowanej kadrze, z dniem 1 października 1974 r., Uczelnia otrzymała nową nazwę – Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Rozpoczęty wówczas okres, to nie tylko czas reform i transformacji w strukturach Uczelni, to także bardzo ważny moment dla naszego kraju, który na stałe zapisał się na kartach historii. Można powiedzieć, że wówczas zaczął powstawać i rozwijać się Uniwersytet Ekonomiczny, jaki znamy dzisiaj, choć oficjalna zmiana nazwy przysła dopiero w 2008 r., z okazji obchodów



Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Menadżer kierunku Konsulting prawny i gospodarczy dr inż. Letycja Sołoducho-Pelc, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffer; fot. UEW

jubileuszu 60-lecia Uczelni. Dzisiaj jest to jeden z tych ośrodków akademickich w Polsce, który kształci w sposób nowoczesny, zgodnie z potrzebami gospodarki oraz rynku pracy. Nowe sposoby kształcenia studentów, zaoczne formy studiów, a także MBA, to tylko niektóre z wprowadzonych zmian. Obecnie UEW proponuje bardzo szeroką ofertę studiów 1 stopnia i 2 stopnia, studiów podyplomowych oraz szkoleń i studiów MBA.

Na koniec warto dodać, że w ciągu 75 lat działalności Uczelnia wykształciła przeszło sto tysięcy specjalistów, którzy działają w biznesie na poziomie regionalnym i krajowym.

Obchody jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu to bardzo ważne wydarzenie dla całej akademickiej społeczności Wrocławia. UEW rozwija się również w sferze przedsiębiorczości oraz prawa. Jest to także ważny moment w historii naszej Izby, która od wielu lat współpracuje z Uniwersytetem Ekonomicznym na wielu płaszczyznach. Powstanie kierunku Konsulting prawny i gospodarczy oraz utworzenie Rady tego kierunku, to tylko niektóre wspólnie organizowane przedsięwzięcia. Współpraca z tak renomowaną Uczelnią, która od 75 lat kształci przyszłe pokolenia, napawa nas dumą oraz optymizmem. Z jednej strony zdajemy sobie sprawę z postępujących ciągle zmian w sferze prawa, finansów oraz bankowości, a z drugiej strony mamy przykład kierowania się odpowiednimi wartościami oraz wzorcami. Z punktu widzenia Członków naszej Izby jest to o tyle ważne, że dzięki współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym możemy na te zmiany mieć realny wpływ i razem kształtować przyszłość.

Świętowanie jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

trwa przez cały rok, ale to właśnie 23 maja 2022 r. przypadał szczególnie dzień celebrowania tego wydarzenia. Spotkanie całej Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu stanowiło zwieńczenie odbywającego się jubileuszu. Wydarzenie odbyło się w Sali Audytoryjnej Centrum Kształcenia Ustawicznego UE we Wrocławiu, przy ul. Kamiennej 43–59.

Uroczystość rozpoczęła się od wystąpienia Rektora UEW, prof. Andrzej Kalety, który dokonał oficjalnego otwarcia i powitania gości. Następnie Rektor złożył życzenia wspólnocie akademickiej i podziękował za listy oraz gratulacje, jakie napłynęły od przyjaciół UEW, przedstawicieli świata polityki, działaczy samorządowych, przedstawicieli środowisk akademickich i instytucji gospodarczych.

W programie nie zabrakło także chwili na wspomnienia, których Uczelnia Ekonomiczna w swojej historii posiada naprawdę wiele. W wystąpieniu Jego Magnificenca prof. dr hab. Andrzej Kaleta opowiedział o dorastaniu w rodzinie, gdzie życie Uczelni przeplatało się z życiem prywatnym. Obecnie ta rodzinna tradycja jest kontynuowana, gdyż prof. dr hab. Andrzej Kaleta – jako Rektor – przewodzi Uniwersytetowi Ekonomicznemu, inicjuje i współuczestniczy w jej przemianach i rozwoju. Po wystąpieniu Rektora przedstawiono specjalnie przygotowany na tę uroczystość film historyczny oraz odczytano przemówienie inauguracyjne rok akademicki, wygłoszone w 1965 roku przez JM Rektora Józefa Fiemę.

Po symbolicznym powrocie do korzeni i chwili nostalgii przyszedł czas, aby zgodnie z tradycją wręczyć medale państwowe, ministerialne i okolicznościowe oraz nadać tytuły honorowego profesora

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Rozpoczynając uroczystość nadania tytułu Profesora Honorowego, przekazano głos Promotorom w osobach Pana prof. Krzysztofa Jajugi oraz Pana prof. dr hab. dr h.c. mult. Bogusława Fiedora, którzy wygłosili krótką laudację, przedstawiającą życiorys oraz opis działalności naukowo-badawczej bohaterów uroczystości. W dowód uznania dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Rektor UEW wręczył dyplomy Profesorów Honorowych UEW Pani prof. Wandzie Ronce-Chmielowiec oraz Panu prof. dr h.c. mult. Andrzejowi Gospodarowiczowi.

Następnie przyszedł czas na wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych. JM Rektor prof. Andrzej Kaleta rozpoczął od przekazania złotych, srebrnych i brązowych medali za długoletnią służbę oraz brązowego Krzyża Zasługi. Aktu dekoracji dokonał Pan Wojewoda Jarosław Obremski. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda, w latach 2019–2021, uhonorował odznaczeniami państwowymi następujących pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu: brązowym Krzyżem Zasługi dr Adama Czumuchowskiego; medalem złotym za długoletnią służbę mgr Jerzego Józefa Lichosika i dr hab. Elżbietę Liliannę Sobczak, prof. UEW. Medalem srebrnym za długoletnią służbę nagrodzono: dr hab. Annę Cierniak-Emerych, prof. UEW, dr hab. Zuzannę Goluch, prof. UEW, dr Michała Sosnowskiego, dr hab. Agnieszkę Sokołowską-Durkalec, prof. UEW, dr Magdalenę Daszkiewicz, dr hab. Roberta Kurka, prof. UEW, dr hab. Urszulę Markowską-Przybyłę, prof. UEW, dr hab. Anettę Pukas, prof. UEW, dr Piotra Zawadzkiego. Medalem brązowym za długoletnią służbę zostali odznaczeni następujący pracownicy

UEW: dr hab. Dominika Bąk-Grabowska, prof. UEW, dr Niki Derlukiewicz, dr hab. Alicja Graczyk, prof. UEW, dr Anna Jędrzychowska, dr hab. Magdalena Kappelko, prof. UEW, dr hab. Patrycja Klimas, prof. UEW, dr Katarzyna Marak, dr hab. Hanna Sikacz, prof. UEW. Odznaczenie resortowe, w postaci Medalu Komisji Edukacji Narodowej, nadane przez Ministra Edukacji i Nauki Pana Przemysława Czarnka oraz poprzedniego Ministra Pana Dariusza Piontkowskiego otrzymali: dr hab. Katarzyna Kuziak, prof. UEW, dr hab. Katarzyna Piwowar-Sulej, prof. UEW, dr Marek Wąsowicz, dr Michał Sosnowski, dr Magdalena Rękas, dr hab. Małgorzata Solarz prof. UEW, mgr Jerzy Lichosik. Kolejnego wręczenia medali dokonał dr Jacek Ossowski sekretarz Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Wrocławia, który uhonorował medalami pamiątkowymi „Merito de Wratislavia – Zasłużony dla Wrocławia” następujące osoby: dr Artura Rota, prof. UEW, prof. dr hab. dr h.c. Bogusława Fiedora, dr hab. inż. Mirosławę Teleszko.

Uroczystość zakończyła się wspólnym odśpiewaniem hymnu *Gaudeamus Igitur*, który jest tradycyjną pieśnią studencką, śpiewaną podczas najważniejszych akademickich uroczystości.

Obchody jubileuszu 75-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu to niezwykle wydarzenie dla całej akademickiej społeczności Wrocławia, ale także dla Członków OIRP we Wrocławiu. Udział przedstawicieli naszej Izby w tym wydarzeniu podkreśla rangę prowadzonej z UEW współpracy. Jako członkowie wrocławskiego Samorządu Radcowskiego życzymy społeczności akademickiej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu kolejnych tak udanych jubileuszy oraz samych sukcesów w działalności naukowej i nie tylko. •

Warsztaty Femina – zdrowie kobiet!

r. pr. **Sylwia Filińska**

Zmyślą i w trosce o zdrowie kobiet – radczyń prawnych i aplikantek radcowskich – Komisja ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu, w ramach działań poprawiających szeroko rozumiany dobrostan, czyli Well-Being, stworzyła program poruszający problemy z dziedziny uroginekologicznej, a dokładnie zagadnienia związane z fizjoterapią uroginekologiczną.

Czym jest fizjoterapia uroginekologiczna?

Jest młodą, ale prężnie rozwijającą się w Polsce dziedziną fizjoterapii. Jest to połączenie dziedzin urologii oraz ginekologii co wskazuje, że fizjoterapia uroginekologiczna

jest bardzo mocnym wsparciem w profilaktyce, zapobieganiu i leczeniu zachowawczym kobiecych dysfunkcji w obrębie miednicy mniejszej. Głównym zadaniem fizjoterapii uroginekologicznej jest nauka świadomości kobiecego ciała, utrwalenie prawidłowych nawyków i wzorców ruchowych.

Wiele kobiet boryka się z problemami z dziedziny uroginekologii, które dramatycznie pogarszają jakość i komfort ich życia. Podczas warsztatów odczarowywane są wstydlive problemy zdrowia intymnego, które mogą dotknąć każdą z kobiet bez względu na wiek, status społeczny czy wykształcenie i które wciąż są tematami tabu.

Warsztaty prowadzą fizjoterapeutki uroginekologiczne oraz trenerzy medyczni z długoletnim stażem zawodowym, specjalizujący się w fizjoterapii kobiecej, ukierunkowanej na fizjoterapię uroginekologiczną oraz zdrowy, mądry trening dla każdej kobiety niezależnie od wieku. Ich misją jest niesienie pomocy kobietom, edukacja kobiet w dbałości o zdrowie intymne z jednoczesnym polepszeniem jakości życia.

Zachęcamy do udziału w naszym programie, gdyż wiedza i profilaktyka – w tak ważnym aspekcie naszego życia jak zdrowie intymne – jest bezcenna. •



Podatkowa Konferencja Naukowa (26 maja 2022)

r. pr. **Cyprian Golda**

W dniu 26 maja 2022 roku, na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz z wykorzystaniem aplikacji ZOOM odbyła się Podatkowa Konferencja Naukowa poświęcona dochodom budżetowym jednostek samorządu terytorialnego.

Organizatorami wydarzenia byli Katedra Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu, Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, Stowarzyszenie Prawa Finansowego „AUREUS” z siedzibą w Opolu, Kwartalnik Prawno-Finansowy Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Wałbrzychu, a także Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

Celem, dla którego Konferencja została zorganizowana, było podjęcie debaty przez jej uczestników w przedmiocie podatków samorządowych, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz sformułowanie wniosków *de lege lata* i *de lege ferenda*. Dzięki doborowi tematyki



Od lewej: r. pr. prof. dr hab. Patrycja Zawadzka, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystyna Mularczyk, r. pr. prof. UWR dr hab. Katarzyna Kopyścińska; fot. UWR

całego wydarzenia oraz tematów wystąpień poszczególnych Prelegentów, które dotyczyły aktualnych problemów identyfikowanych w prawie finansów publicznych, Konferencja zgromadziła znamienitą praktyków i naukowców, stanowiąc



Od lewej: Członek Rady OIRP we Wrocławiu Michał Pyrz, r. pr. prof. dr hab. Patrycja Zawadzka, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, prof. UWr dr hab. Katarzyna Kopyściańska, Sędzia NSA oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego WPAiE UWr prof. dr hab. Paweł Borszowski, Koordynator Sekcji praktyków prawa podatkowego OIRP we Wrocławiu Cyprian Golda; fot. UWr

jednocześnie doskonałe forum do zaprezentowania poglądów, wymiany doświadczeń i dyskusji.

Konferencję rozpoczęło uroczyste powitanie wszystkich zgromadzonych Uczestników, w tym reprezentującego Naszą Izbę Wicedziekana Rady OIRP we Wrocławiu Krystiana Mularczyka, przez prof. dr hab. Pawła Borszowski, sędzię Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, radcę prawnego prof. dr hab. Patrycję Zawadzką oraz radcę prawnego prof. UWr dr hab. Katarzynę Kopyściańską. Następnie wykład inauguracyjny wygłosił dr Stanisław Bogucki, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, który przedstawił uchwałę

siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 lutego 2022 r., odnoszącą się do zagadnienia stanowiącego jeden z zasadniczych w ostatnim czasie przedmiotów sporów między organami podatkowymi a podatnikami, tj. kwestii opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych *goodwill*. Zgodnie z sentencją uchwały „Dodatnia wartość firmy (tzw. *goodwill*), rozumiana jako nadwyżka ceny nabycia nad wartością rynkową składników majątkowych przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, nie stanowi prawa majątkowego w rozumieniu art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a u.p.c.c.¹”². Tym

¹ Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych.

² Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 lutego 2022 r., sygn. akt: III FPS 2/21.

samym uchwała ta stanowi korzystne dla podatników rozstrzygnięcie długoletnich sporów z organami podatkowymi, ale także przyczyni się do ujednoczenia linii orzeczniczej sądów administracyjnych.

Powyższy wykład stanowił doskonałe wprowadzenie do pierwszego panelu Konferencji, który poświęcony został podatkowi samorządowemu. Moderatorami tej części Konferencji byli prof. dr hab. Bogumił Brzeziński oraz radca prawny prof. UW R dr hab. Katarzyna Kopyścińska.

W ramach rzeczonoego panelu przedstawione zostały referaty odnoszące się w przeważającej mierze do podatku od nieruchomości, który z uwagi na swoją konstrukcję opierającą się także na regulacji prawa budowlanego, kreuje szereg niejasności i sporów podatkowych. W tym kontekście dr Krzysztof Winiarski, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, wygłosił referat poświęcony aktualnym problemom definicyjnym dostrzeżanym w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego takich pojęć jak „budynek”, „budowla” i „obiekt budowlany” na gruncie podatku od nieruchomości. Z tą też tematyką korespondowało wystąpienie dotyczące zagadnienia opodatkowania paczkomatów wygłoszone przez członka Naszej Izby, radcę prawnego Cypriana Goldę. Oba wystąpienia niewątpliwie dotyczyły właśnie problematyki styku prawa podatkowego i prawa budowlanego oraz konsekwencji takiej regulacji konstrukcji prawnej podatku od nieruchomości z punktu widzenia zasady pewności prawa podatkowego. Trzeci w kolejności chronologicznej referat w pierwszym panelu Konferencji wygłoszony przez dr. Arkadiusza Babczuka, członka Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych Finansowych w Łodzi oraz przedstawiciela

Ministerstwa Finansów, także dotyczył podatku od nieruchomości i koncentrował się na omówieniu kierunku ewolucji konstrukcji tego podatku. W tej też części poruszona została kwestia możliwości wprowadzenia do polskiego prawa podatkowego podatku katastralnego. Czwarte wystąpienie w pierwszym panelu, a pierwsze w ujęciu chronologicznym, wygłoszone przez dr. Waldemara Szewca, doradcę podatkowego, dotyczyło skutków zmian prawnych w podatkach dochodowych wprowadzonych reformą „Polski Ład” z perspektywy dochodów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Przedmiotowy referat pozwolił spojrzeć na kwestię zmian prawa podatkowego z punktu widzenia ekonomii i skutków finansowych dla samorządów, zwłaszcza w kontekście zdolności tychże samorządów do realizacji ich zadań własnych.

Drugi panel poświęcony został opłatom oraz niepodatkowym należnościom budżetowym. Moderatorami tej części Konferencji byli dr hab. Dobrosława Antonów oraz radca prawny dr hab. Rafał Kowalczyk, zaś referat wprowadzający pt. „Wybrane problemy regulacji prawnej niepodatkowych należności budżetowych” wygłosiła dr Anna Miernik, doradca podatkowy. W swoim wystąpieniu Prelegentka zwróciła uwagę na trudność klasyfikacji opłat i niepodatkowych należności budżetowych i w tym kontekście stosowania właściwych przepisów prawa, a zwłaszcza przepisów Ordynacji podatkowej³.

Po wystąpieniu inauguracyjnym głos zabrał Grzegorz Czarnocki, Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu, który

³ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.



wyłosił referat pt. „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi: problem zbilansowania systemu”. Wystąpienie to pozwoliło spojrzeć na zagadnienie opłaty za gospodarowanie odpadami z perspektywy praktyki poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz wpływu tego czynnika na sytuację tak samorządu terytorialnego, jak i społeczności zamieszkującej jego obszar. Następnie Krzysztof Okoń, członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu, poruszył w swoim wystąpieniu problematykę opłaty za zajęcie pasa drogowego. Natomiast Ewelina Kurzydło, przedstawiciel Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu oraz Arkadiusz Talik, członek Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu przedstawili referat na temat: „Podstawy prawne zwrotu dotacji udzielanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego”. Następnie Ewa Piechota-Ołoś, radca prawny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu, asystent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, a także członek Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu wyłosiła referat, w którym przedstawiła problematykę opłaty za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych, tj. charakter prawny tego rodzaju opłaty, dopuszczalność oraz podstawy jej ustanawiania i pobierania. Drugi panel zakończył referat Renaty Zyskowskiej, przedstawicielki KGHM, poświęcony opłacie eksploatacyjnej uregulowanej w ustawie – Prawo geologiczne i górnicze⁴.

Konferencję zakończyło wystąpienie radcy prawnego prof. UW r dr hab. Katarzyny Kopyściańskiej pt. „Ustalenie wartości amortyzacyjnej budowli – wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*”. Referat ten poruszał niezwykle doniosłą dla skutków

⁴ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.



Od lewej: Koordynator Sekcji praktyków prawa podatkowego OIRP we Wrocławiu Cyprian Golda, r. pr. prof. UW r dr hab. Katarzyna Kopyściańska; fot. UW r

podatkowych problematykę ustalenia na potrzeby podatku od nieruchomości wartości budowli, która nie stanowi środka trwałego, a zatem która nie posiada wartości amortyzacyjnej na gruncie podatku dochodowego. Podsumowania Konferencji dokonał natomiast prof. dr hab. Paweł Borszowski, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Kierownik Katedry Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Podsumowując Podatkową Konferencję Naukową należy stwierdzić, że wydarzenie to cieszyło się szerokim zainteresowaniem, o czym świadczy fakt, że udział w niej wzięło ok. 160 osób, jak również to, że po zakończeniu każdego z paneli miały miejsce ożywione dyskusje, podczas których debatowano nad zagadnieniami przedstawionymi przez Prelegentów, w trakcie poszczególnych części Konferencji. Jak zawsze dyskusje te były doskonałą okazją do wymiany poglądów oraz doświadczeń ekspertów. ●

Ależ to był Dzień Dziecka!

r. pr. Sylwia Filińska



Fot. OIRP we Wrocławiu

Już po raz drugi radosny Dzień Dziecka odbył się w Indianiejskiej Wiosce Pocahontas. W dniu 12 czerwca, we wspaniałych okolicznościach przyrody, rozpoczęliśmy wspólne świętowanie pod hasłem „I ty możesz zostać Indianinem”.

Na dzieci, zarówno te najmłodsze, jak i te nieco starsze – czekało mnóstwo atrakcji. W wiosce indiańskiej Pocahontas stanęły tipi, z których rozbrzmiewały dźwięki grane na tradycyjnych indiańskich instrumentach. Bębny i instrumenty perkusyjne

wydobyły mnóstwo pozytywnych emocji i wprowadziły dzieci w prawdziwy indiański klimat. Zwyczaje, tradycje i obrzędy indiańskie szczególnie działają na wyobraźnię dziecięcą i niosą pozytywne wartości związane z umiejętnością życia w grupie. Specjalnie przygotowany program atrakcji nie tylko dostarczał wiele radości, ale także ogromną dawkę wiedzy o świecie roślin i zwierząt. Dzieci, podzielone na grupy wiekowe, zdobyły wiele sprawności indiańskich, a indiańskim zabawom nie było końca. Zdobywane wraz z kolejnymi warsztatami umiejętności uwalniały



Fot. OIRP we Wrocławiu



Fot. OIRP we Wrocławiu

ogromne dawki endorfin i wprawiały w zachwyt również samych rodziców. Poszczególne warsztaty i zabawy miały także nieoceniony wpływ na rozwój fizyczny, rytmiczny i manualny biorących w nich udział dzieci.

W trakcie zabaw rodzice i dzieci mogli posilić się pysznymi smakołykami przygotowanymi przez zamówiony przez nas catering. Wszystkim dopisywały dobre

humory i uśmiech od ucha do ucha. Celem i założeniem wydarzenia było, przede wszystkim, zapewnienie radosnego i bezpiecznego wypoczynku.

Zabawa była wyśmienita, co możecie zobaczyć w naszej fotorelacji z wydarzenia.

Już teraz serdecznie zapraszamy na kolejne święto wszystkie dzieci! Widzimy się już za rok! ●



Fot. OIRP we Wrocławiu

Akademia Wiedzy o Prawie

r. pr. **Marta Kędziora**



Od lewej: Wicedziekan Rady Robert Staszewski, r. pr. Marta Kędziora-Dudek, laureaci konkursu wraz z nauczycielkami, Wiceprezes KRRP Ewa Gryc-Zerych, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler; fot. OIRP we Wrocławiu

Na mapie wydarzeń edukacyjnych Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu nie mogło w bieżącym roku zabraknąć konkursu „Akademia Wiedzy o Prawie” organizowanego przez Krajową Izbę Radców Prawnych, pod patronatem dziennika „Rzeczpospolita”. W lutym rozpoczęły się zapisy do siódmej edycji tego konkursu dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W tym roku cieszyliśmy się z podwójnego sukcesu, ponieważ zwycięzcami w obu kategoriach konkursowych byli uczniowie z wrocławskich szkół.

Konkurs „Akademia Wiedzy o Prawie” jest corocznie organizowany przez Krajową Izbę Radców Prawnych. Jego głównym celem jest podnoszenie świadomości prawnej dzieci i młodzieży oraz umożliwienie im sprawdzenie swojej wiedzy podczas pisemnych i ustnych etapów konkursu. Rozpoczęcie rozgrywek, w każdej okręgowej izbie radców prawnych, poprzedza akcja informacyjna skierowana do szkół, nad którą czuwają koordynatorzy ds. edukacji prawnej – we Wrocławiu funkcję tę powierzono mecenas Marcie Kędziorze-Dudek, która również weszła w skład Komitetu Organizacyjnego konkursu. Z ramienia

Krajowej Izby Radców Prawnych nadzór nad konkursem sprawowała Wiceprezes KRRP, Ewa Gryc-Zerych. Aby konkurs odbył się sprawnie, w całe przedsięwzięcie zaangażowało się wiele osób: pracownicy biura KIRP, pracownicy firmy informatycznej obsługujący techniczną stronę konkursu, koordynatorzy ds. edukacji oraz radcowie prawni z poszczególnych okręgowych izb radców prawnych.

Konkurs ma charakter ogólnopolski, a szkoły podstawowe i ponadpodstawowe dokonują rejestracji przez formularz internetowy. Zadaniem szkoły jest wskazanie uczniów, którzy będą brali udział w konkursie. Tegoroczna edycja konkursu składała się z trzech etapów, a podobnie jak w zeszłym roku, wszystkie etapy były przeprowadzone zdalnie.

Pierwszy etap odbył się w dniu 31 marca 2022 r. i miał charakter szkolny. Ta część konkursu została zrealizowana w formie testu jednokrotnego wyboru z użyciem dedykowanej dla tego celu aplikacji. Do etapu drugiego, okręgowego, zakwalifikowało się 20 uczestników z każdej kategorii szkół.

Etap drugi polega na rozwiązywaniu przez uczniów przypadku oraz udzieleniu przez nich pisemnej odpowiedzi na pytania zamknięte do wcześniej przygotowanych zagadnień. Ostatni etap ma charakter centralny i odbył się w dniu 28 kwietnia 2022 r. W tej części konkursu z każdego regionu zakwalifikowano po jednym uczestniku z każdej kategorii szkół. Uczniowie, za pomocą aplikacji, nawiązali połączenie z członkami poszczególnych komisji i omawiali przed komisją zagadnienia losowo wybrane z uprzednio przygotowanej puli 50 pytań. Ocenie podlegała wiedza z zakresu prezentowanego zagadnienia oraz sposób zaprezentowania wypowiedzi.

Laureatami siódmej edycji konkursu zostali:

» w szkołach podstawowych:

1. Jan Jaśkiewicz,
OIRP we Wrocławiu,
2. Dominik Kujawa,
OIRP w Bydgoszczy,
3. Jakub Kotula,
OIRP w Katowicach.

» w szkołach ponadpodstawowych:

1. Michał Burduk,
OIRP we Wrocławiu,
2. Małgorzata Szczepanik,
OIRP w Warszawie,
3. Wiktora Sygnet,
OIRP w Łodzi.

W dniu 17 maja 2022 r. odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród laureatom Akademii. W gali udział wzięli Prezes KRRP, Mecenas Włodzimierz Chruścik, Wiceprezes KRRP Mecenas Ewa Gryc-Zerych, którzy osobiście gratulowali laureatom sukcesu i zachęcali do dalszego pogłębiania wiedzy z zakresu prawa. Gala miała w całości charakter zdalny, uczestnicy łączyli się za pomocą aplikacji, a laureaci byli obecni w poszczególnych okręgowych izbach radców prawnych. Do OIRP we Wrocławiu zaproszono Michała Burduka, ucznia XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Polonii Belgijskiej we Wrocławiu wraz z nauczycielką Panią Elżbietą Osarczuk oraz Jana Jaśkiewicza ze Szkoły Podstawowej nr 81 im. Wandy Rutkiewicz wraz z Panią Iwoną Jurek.

Z każdym kolejnym rokiem konkurs przyciąga rekordową liczbę uczestników. Tak było i tym razem, a rejestracji dokonało 1137 uczniów ze 237 szkół. Konkurs cieszy się coraz większą popularnością, a nauczyciele przekazują informacje, że na długo przed otwarciem rejestracji szkół, uczniowie dopytują o rozpoczęcie rozgrywek. W przyszłym roku liczymy na nieślabnące zainteresowanie i dalszy rozwój edukacji prawnej w szkołach. •

Turniej Arbitrażowy dla studentów

r. pr. **Marta Kędziora**

W dniu 9 czerwca 2022 r., w Krajowej Izbie Radców Prawnych, odbył się finał Turnieju Arbitrażowego dla studentów. Była to pierwsza edycja Turnieju przeznaczanego dla studentów prawa, stanowiąca doskonałą okazję zdobycia doświadczenia w obszarze arbitrażu – jako jednej z podstawowych alternatywnych metod rozwiązywania sporów.

Turniej Arbitrażowy dla studentów został zorganizowany przez Krajową Izbę Radców Prawnych po raz pierwszy. Celem Turnieju było poszerzenie i pogłębienie wiedzy o arbitrażu oraz wzrost świadomości prawnej w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów, jak również kształtowanie postaw szacunku do prawa. Turniej przeznaczony był dla studentów wydziałów prawa, którzy w poszczególnych etapach Turnieju mieli możliwość sprawdzenia swoich umiejętności w różnych obszarach pracy radcy prawnego, zarówno poprzez przygotowywanie pism procesowych, jak również poprzez udział w symulacji rozprawy arbitrażowej przed komisjami turnieju. W zakresie organizacji Turnieju KIRP nawiązała współpracę z Europejskim Stowarzyszeniem Studentów Prawa Elsa Poland. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego Turnieju była koordynator ds. edukacji w OIRP we Wrocławiu, mecenas Marta Kędziora-Dudek.

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

elsa
The European Law Students' Association
POLAND

**TURNIEJ ARBITRAŻOWY
DLA STUDENTÓW SZKÓŁ
WYŻSZYCH**

PRZEWDZIĄNE NAGRODY:

1	nagroda w wysokości 2000 zł dla każdego Uczestnika Drużyny	2	nagroda w wysokości 1000 zł dla każdego Uczestnika Drużyny
----------	--	----------	--

Zapisy od 15 marca do 5 kwietnia 2022 r.

Z ramienia Krajowej Izby Radców Prawnych nadzór nad konkursem sprawowała Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych Ewa Gryc-Zerych.

W dniach od 15 marca do 5 kwietnia 2022 r., za pomocą specjalnego formularza rejestracyjnego, przyjmowane były zgłoszenia 2-osobowych drużyn. Łącznie zarejestrowały się 34 drużyny, które w dniu 11 kwietnia przystąpiły w formie zdalnej do



Fot. Tingley Injury Law Firm – Unsplash.com

testu zawierającego 50 pytań. Do II etapu mogło się zakwalifikować maksymalnie 10 drużyn, a etap ten polegał na wykonaniu zadania konkursowego, poprzez przygotowanie dwóch pism – pozwu i odpowiedzi na pozew na podstawie kazusu udostępnionego uczestnikom. Do etapu III przystąpić mogło maksymalnie 6 drużyn, które uzyskały najlepsze oceny prac konkursowych w II etapie. Etap III turnieju przeprowadzony był w formie zdalnej, na platformie ZOOM i polegał na udziale uczestników w rozprawie arbitrażowej przed 3-osobowym składem sądu arbitrażowego złożonego z radców prawnych. Rozprawa podzielona była na trzy rundy, z których każda trwała 10 minut, a ostatnia runda przeznaczona była na mowy końcowe. Do ostatniego etapu zakwalifikowały się dwie drużyny, które uzyskały najwyższą punktację, a które występowały w dwóch rolach – jedna jako pozwany, a druga jako powód. Ostatni, IV etap przeprowadzony był w siedzibie Krajowej Izby Radców Prawnych i polegał na udziale drużyn w rozprawie arbitrażowej przed 3-osobowym składem sądu arbitrażowego złożonym z radców prawnych. Do uczestnictwa

w ostatniej fazie Turnieju zakwalifikowały się drużyny, których uczestnicy są studentami Uniwersytetu Warszawskiego. W etapie IV drużyny zamieniły się rolami, w których występowały w poprzednim etapie. Rozprawa składała się z czterech rund, z których każda trwała 10 minut, a ostatnia runda przeznaczona była na mowy końcowe. Po zakończeniu ostatniego etapu Turnieju, po naradzie Centralnej Komisji Turnieju, można było przystąpić do ogłoszenia wyników i wręczenia nagród.

Poziom wiedzy i umiejętności prezentacji argumentacji drużyn był wyrównany, a w czasie wręczenia nagród Prezes KRRP Włodzimierz Chruścik oraz Wiceprezes KRRP Ewa Gryc-Zerych podkreślali, że komisja turnieju miała nietatwe zadanie, wyłaniając zwycięzcę. Ostatecznie I miejsce zajęli Patryk Grochowski i Bartosz Czarnecki, a miejsce drugie przypadło Tadeuszowi Pyzel oraz Krzysztofowi Chlebowskiemu. Finalistom serdecznie gratulujemy, życzymy dalszych sukcesów i zapraszamy do uczestnictwa w kolejnych wydarzeniach organizowanych przez samorząd radców prawnych. •

Trzecie złoto dla OIRP we Wrocławiu!

r. pr. Rafał Biel



Fot. K. Klimek

Po rocznej przerwie (w 2021 roku drużyna OIRP we Wrocławiu zakończyła zmagania w ćwierćfinale) reprezentacja piłkarska OIRP we Wrocławiu powróciła na medalowe – najwyższe podium w rozgrywkach corocznie w Kielcach Ogólnopolskich Mistrzostwach Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej.

Trzecie już w historii drużyny mistrzostwo, zdobyte w XIII edycji tych prestiżowych

rozgrywek, w połączeniu ze zdobytymi w latach wcześniejszych drugim i trzecim miejscem, pozwoliło drużynie zadomowić się na pierwszym miejscu tabeli „NA PODIUM MP RADCÓW PRAWNYCH”.

W rozgrywkach grupowych drużyna OIRP we Wrocławiu pokonała kolejno zespoły z: Białegostoku (2–0); Rzeszowa (2–0) i Torunia (1–0). Świetnie taktycznie rozegrany ćwierćfinał z gospodarzami turnieju, zakończony wygraną 1–0 oraz zwycięstwo nad



FOTO KRZYSZTOF KLIMEK
Fot. K. Klimek



Fot. K. Klimek

drużyną z Krakowa w półfinale 2–0 zapewniły dolnośląskiej drużynie udział w wielkim finale z ubiegłorocznym triumfátorem imprezy – drużyną OIRP Warszawa I. Po zaciętym spotkaniu drużyna OIRP we Wrocławiu pokonała przeciwników w rzutach karnych 2–0 (w regulaminowym czasie gry było 0–0).

Odniesione w tegorocznym turnieju zwycięstwo smakuje wyjątkowo, albowiem zostało osiągnięte bez utraty chociażby jednej bramki, bardzo wąskim składem,

przy niesamowitej ambicji, co niektórzy zawodnicy okupili koniecznością dłuższego odpoczynku od piłki nożnej.

W XIII edycji mistrzostw wzięło udział 16 drużyn reprezentujących 14 Okręgowych Izb Radców Prawnych z całego kraju, w tym OIRP we Wrocławiu w składzie: Marcin Rolirad, Tomasz Markowski, Andrzej Jaskowski, Jakub Pokorski, Dominik Konieczny, Adam Pulchny, Rafał Biel, Leszek Korczak oraz Krystian Mularczyk.



Fot. K. Klimek

Nieoceniony wkład w końcowy sukces miała mecenas Sylwia Filińska – manager drużyny, która dbała o wszelkie sprawy organizacyjne, pozwalając tym samym skupić się drużynie przede wszystkim na aspektach sportowych.

Podkreślić trzeba zdobyte przez wrocławskich zawodników wyróżnienia indywidualne. Tytuł MVP mistrzostw przypadł bowiem Dominikowi Koniecznemu, natomiast najlepszym bramkarzem mistrzostw został Marcin Rolirad.

Warto odnotować, że w tegorocznym turnieju – po raz drugi w historii – wzięła udział również druga drużyna reprezentująca OIRP we Wrocławiu, plasując się na XIV miejscu.

Końcowa klasyfikacja Mistrzostw przedstawia się następująco:

- » I miejsce – OIRP we Wrocławiu (Wrocław I),
- » II miejsce – OIRP w Warszawie,
- » III miejsce – OIRP w Lublinie,

- » IV miejsce – OIRP w Krakowie,
- » V–VIII miejsce – ex aequo – OIRP w Bydgoszczy, OIRP w Gdańsku, OIRP w Kielcach oraz OIRP w Toruniu,
- » IX miejsce – OIRP w Olsztynie,
- » X miejsce – OIRP w Warszawie (Warszawa II),
- » XI miejsce – OIRP w Białymstoku,
- » XII miejsce – OIRP w Katowicach,
- » XIII miejsce – OIRP w Opolu,
- » XIV miejsce – OIRP we Wrocławiu (Wrocław II),
- » XV miejsce – OIRP w Rzeszowie,
- » XVI miejsce – OIRP w Łodzi.

Liczymy, że tegoroczny sukces w Kielcach będzie dobrym prognostykiem przed czerwcowym piknikiem piłkarskim prawników we Wrocławiu oraz innymi turniejami, w których drużyna OIRP we Wrocławiu oczywiście zamierza wziąć udział.

Zapraszamy również radców prawnych i aplikantów radcowskich, którzy czują się na siłach do dołączenia do zespołu. ●



Fot. K. Klimek

Drużyna koszykówki OIRP we Wrocławiu znowu najlepsza w Polsce

r. pr. **Paweł Pulka**



Fot. OIRP we Wrocławiu

Drużyna koszykówki OIRP we Wrocławiu rozpoczęła 2022 rok od podwójnego złota! Po 3-letniej przerwie spowodowanej pandemią COVID-19, dnia 9 kwietnia odbył się długo wyczekiwany IX Ogólnopolski Turniej Koszykówki Prawników o Puchar Dziekana ORA w Poznaniu, a 7 maja w Warszawie rozegrany został pierwszy w historii Turniej o Puchar Dziekana OIRP w Warszawie.

Poznański turniej koszykówki prawników ma już bardzo długą historię, a wrocławska drużyna co roku brała w nim udział

i za każdym razem przywoziła do domu medale. Po zwycięstwach w 2017, 2018 oraz w 2019 r. OIRP we Wrocławiu zdobyła srebrny medal, przegrywając w finale z OIRP Poznań. Długa przerwa od ostatniego turnieju spowodowała, że Wrocławianie jechali na ten turniej z wielkim apetytem na zwycięstwo. Wystawiony został bardzo mocny, 9-osobowy skład, którego członkami byli m.in. radcowie prawni Hubert Kobarski, Łukasz Rak, Paweł Pulka, Maciej Król oraz Tomasz Poliwoda, wspierani przez kolegów adwokatów oraz notariuszy. Drużyna rozpoczęła zawody z „wysokiego C”, pokonując bardzo wysoko,



Fot. OIRP we Wrocławiu

w pierwszym meczu grupowym, drużynę prawników ze Szczecina. Tradycyjnie już przydarzył się j na turnieju słabszy mecz, gdyż w drugim spotkaniu rozegranym z OIRP Poznań rywale niespodziewanie odnieśli kilkupunktowe zwycięstwo. Na szczęście, dzięki bardzo wysokiemu zwycięstwu ze Szczecinem, nasza drużyna zajęła 1 miejsce w grupie i awansowała do półfinału. Porażka z OIRP Poznań wpłynęła mobilizująco na ambicję Wrocławian, którzy w najważniejszych meczach nie brali jeńców i najpierw bardzo pewnie pokonali w półfinale Orły Temidy Warszawa, a następnie – w wielkim finale – wysoko ograli Palestrę Poznań, dzięki czemu kapitan drużyny radca prawny Łukasz Rak mógł z uśmiechem na twarzy unieść w górę upragniony puchar za zwycięstwo.

Niespełna miesiąc później odbył się kolejny turniej koszykówki prawników, tym razem zorganizowany przez OIRP w Warszawie. Kontuzje oraz sytuacje losowe spowodowały, że drużyna OIRP we Wrocławiu pojechała na ten turniej w bardzo okrojonym, 5-osobowym składzie. Nie przeszkodziło

to jednak wrocławianom po raz kolejny pokazać klasę i dosłownie zmiażdżyć swoich rywali, pokonując 10 punktami Adwokatów Warszawa, 24 punktami OIRP Gdańsk oraz 25 punktami Komorników Warszawa. W ostatnim meczu, decydującym o zwycięstwie w turnieju, wrocławska drużyna po bardzo wyrównanym i stojącym na wysokim poziomie meczu, pokonała 5 punktami Orły Temidy Warszawa. Nasza drużyna zdobyła w tym turnieju wszystkie możliwe nagrody, gdyż MVP turnieju został wybrany apl. adwokacki Bartosz Kośmiejka, konkurs rzutów za 3 punkty im mec. Jarosława Kamińskiego padł łupem radcy prawnego Pawła Pulki, a nagrodę fair-play turnieju otrzymał Piotr Piasecki.

Strona organizacyjna obydwu turniejów oraz ich poziom sportowy stały na bardzo wysokim poziomie. Po zawodach, gdy wszystkie emocje zdążyły już opaść, tradycyjnie miała miejsce integracja wszystkich zawodników. Drużyna OIRP we Wrocławiu w lipcu rozpocznie przygotowania do kolejnych turniejów, z których również ma nadzieję przywieźć kolejne złote medale. •

Radcowski slalom w wykonaniu członków OIRP we Wrocławiu, czyli XVIII Ogólnopolskie Mistrzostwa Narciarskie i Snowboardowe Radców Prawnych i Aplikantów

r. pr. **Marta Kaźmierczyk**

W dniach 3–6 marca 2022 roku, w urokliwej, zimowej Krynicy-Zdroju odbyła się XVIII edycja Ogólnopolskich Mistrzostw Narciarskich i Snowboardowych Radców Prawnych i Aplikantów. Wydarzenie to było niewątpliwie wyczekiwane przez społeczność radcowską z uwagi na roczną przerwę w organizacji zawodów, spowodowaną trwającą pandemią Covid-19.

W tegorocznej edycji mistrzostw nie zabrakło reprezentantów OIRP we Wrocławiu, którzy tradycyjnie osiągnęli znakomite wyniki oraz przywieźli naręczę trofeów. W gronie uczestników zawodów nie mogło zabraknąć członków Sekcji narciarstwa zjazdowego i snowboardu OIRP we Wrocławiu, którzy stawili się w składzie: radca prawny Anna Wieczorek, radca prawny Elżbieta Kamińska, radca prawny Marta Kaźmierczak, radca prawny Łukasz Łyszczarek, radca prawny Maciej Gacoń, radca prawny Rafał Kryciński, aplikant radcowski Aleksandra Ośliżło.



Fot. OIRP we Wrocławiu



Fot. OIRP we Wrocławiu

Rok 2022 był wyjątkowy nie tylko ze względu na roczną przerwę w odbywaniu się zawodów. Uczestnicy tegorocznej edycji mistrzostw mierzyli się w kategoriach Slalom Gigant, Slalom równoległy oraz Snowboard. Sam wyścig

odbył się w sobotę, a czwartek i piątek zawodnicy poświęcili na przygotowywanie się do startów, poznając trasy oferowane przez Jaworzynę Krynicką. Nie zabrakło również, słynnej już, integracji wśród uczestników wyjazdu. Dla jednych była to



Fot. OIRP we Wrocławiu



Fot. OIRP we Wrocławiu

świetna okazja do spotkania się z dawnymi niewidzianymi znajomymi, poznanymi na poprzednich edycjach, podczas gdy dla innych – okazja do nawiązania nowych znajomości.

Tak jak co roku, Ogólnopolskie Mistrzostwa Narciarskie i Snowboardowe Radców Prawnych i Aplikantów przyciągnęły prawników ze wszystkich zakątków Polski. Podczas tegorocznej edycji pogoda nie ułatwiała zawodnikom rywalizacji. Temperatura oscylowała wokół 0 stopni Celsjusza, z nieba padał drobny, mokry śnieg. Trasa przejazdu zorganizowana była na kompleksie narciarskim Jaworzyna Krynicka, znajdującym się kilka kroków od hotelu, w którym zatrzymali się uczestnicy. Zawodnicy określili trasę jako szybką oraz wymagającą. Po kilku zjazdach konkursowych stok pokrył się warstwą lodu, przez co narciarze i snowboardziści musieli zachować szczególną ostrożność podczas rywalizacji. Jednakże, mimo trudności, członkowie naszej Sekcji wywalczyli świetne czasy oraz dowiedli, że nadal znajdują

się wśród najlepszych radców prawnych w sportach zimowych.

OIRP we Wrocławiu z XVIII edycji Ogólnopolskich Mistrzostw Narciarskich i Snowboardowych Radców Prawnych i Aplikantów przywoziła aż 7 medali. Złoto zdobyli: Maciej Gacoń w kategorii Slalom Gigant mężczyzn oraz Łukasz Łyszczarek w kategorii Snowboard mężczyzn. Srebro zostało wywalczone przez Martę Kaźmierczak aż dwukrotnie, za przejazd w kategorii Slalom Gigant kobiet oraz Slalom równoległy kobiet. Wśród brązowych medalistów znalazło się dwóch naszych reprezentantów – Elżbieta Kamińska za Slalom Gigant kobiet oraz Rafał Kryciński, wyróżniony dwukrotnie za przejazd w kategorii Slalom Gigant mężczyzn oraz Slalom równoległy mężczyzn.

Wszystkim medalistom składamy gratulacje i liczymy na powtórkę w kolejnych edycjach Ogólnopolskich Mistrzostw Narciarskich i Snowboardowych Radców Prawnych i Aplikantów. ●



Fot. OIRP we Wrocławiu



Fot. OIRP we Wrocławiu

Tamara Łempicka – królowa art déco

r. pr. **Radosław Gąsior**

Jej obrazy sprzedawane są za miliony, feministka, skandalistka, celebrytka. Była niepowtarzalną osobowością swoich czasów, gdyby żyła dzisiaj miałaby zapewne miliony followersów. Jej życie inspirowało wielu tak za życia, jak i po śmierci.

Tamara Łempicka była jedną z najwybitniejszych malarzek okresu art déco. Urodziła się pod koniec trudnego okresu zaborów Polski w Warszawie, podawała, że przyszła na świat w 1898 roku. Jest jednak podejrzewana o to, że się trochę odmłodziła, co było dosyć powszechne w tamtych czasach wśród kobiet z wyższych sfer. Dokument aktu urodzenia nigdy nie był przedstawiany. W młodości zawsze zaznaçała, że jest Polką z Warszawy.

Ojcem Tamary był Borys Majsijewicz Gurwicz-Górski, rosyjski prawnik żydowskiego pochodzenia, a matką Malwina Gabriela Gurwicz-Górska, polska działaczka socjalistyczna. Ojciec artystki zmarł, gdy ta miała 5 lat, prawdopodobnie popełnił samobójstwo. Razem z siostrą Adrianną i bratem Stanisławem zamieszkała u majątnych dziadków, rodziców matki, którzy posiadali posiadłość w Moskwie, dom w Warszawie oraz letnią rezydencję. Wraz z rodzicami matki Tamara i jej rodzeństwo spędzali sporo czasu w Sopocie, czy Kampinoskim Parku Narodowym. Jako młoda,



Tamara Łempicka, *My Portrait (Self-Portrait in the Green Bugatti)*; źródło: <https://www.wikiart.org/en/tamara-de-lempicka>

bogata dziewczyna uczyła się na pensji w Lozannie, w tym czasie zwiedziła Rzym, Florencję i Wenecję, gdzie fascynowała się malarstwem renesansowym.

Podczas I wojny światowej mieszkała w Sankt Petersburgu, gdzie poznała Tadeusza Łempickiego, młodego prawnika, przyszłego męża. Po ślubie zamieszkali w Paryżu, był 1918 rok. Jako już dorosła

kobieta Tamara Łempicka zaznaczała, że jest Polką. Sprowadzało się to nawet do tego, że prawdopodobnie podawała nieprawdziwe informacje dotyczące metryki, jako miejsce urodzenia wskazywała Warszawę, chociaż istnieją podejrzenia, że mogła to być Moskwa.

W Paryżu Tamara zapisala się do Academie de la Grande Chaurriere. Najpierw uczyła się pod kierunkiem Maurice'a Denisa, później neokubisty Andre Lhote'a, który miał duży wpływ na twórczość artystki. Pod okiem malarza Tamara Łempicka opanowała technikę kubizmu, na jego bazie stworzyła swój własny, oryginalny styl tworzenia, który jest jej niepowtarzalnym znakiem firmowym. Kubizm jest kierunkiem w sztuce plastycznej, w którym odrzucone są zasady perspektywy, a elementy kompozycji mają uproszczone, geometryczny charakter. Prace Łempickiej cechują postkubistyczne stylizacje, formy budują uproszczone bryły, komponowanych w ramach klasycznego porządku.

Malarka, obawiając się, że z powodu płci jej prace nie przebiją się do szerszego kręgu, a także, że nie będzie przyjmowana poważnie, podpisywała się pseudonimem Lernitzky, czyli męską formą swojego nazwiska w języku angielskim. Wraz ze wzrostem uznania, powróciła do pisowni oryginalnej i zaczęła sygnować obrazy Łempicka, ze szlacheckim przedrostkiem „de”.

W połowie lat dwudziestych, wraz z rozkwitem estetyki art déco, kariera malarki zaczęła się błyskawicznie rozwijać. Wystawiała w całej Europie, w tym w Polsce, gdzie przyznano jej wyróżnienie w 1929 roku, na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu za obraz *Pierwsza komunia* (*La communiant*), portret Kizette w sukni komunijnej. Artystka podobno bardzo lubiła tę pracę. Tego samego roku pierwszy

raz udała się za ocean, do Nowego Jorku, gdzie zlecono jej wykonanie kilku zamówionych portretów, w tym uważanego za najlepsze jej dzieło – *Portretu pani Bush* (*Portrait de Mrs. Bush*).

Kochała malować kobiety. Na jej portretach są bardzo silne, zdecydowane, odważne, wyraziste. Kobiety czasów emancypacji, walczące o swoje prawa. Krytycy sztuki przez to odnosili się do jej prac często niechętnie, a także ze względu na fakt, że w ich ocenach Łempicka mieszała różne kategorie, od estetycznych po etyczne, gdy potępiali malarkę za „cielesność graniczącą z kiczem lub przynajmniej grzechem”. Nazywali ją „propagatorką perwersyjnego malarstwa”, zwracając uwagę na homoerotyczny aspekt jej aktów. Oczywiście ten motyw malarstwa przysparzał jej popularności i zainteresowania u szerokiego rzesz odbiorców.

Pod koniec lat 30., gdy w Europie nastroje zaczęły się pogarszać i spodziewano się wybuchu wojny, razem z drugim mężem, Raoulem Kuffnerem, wyjechała do Stanów Zjednoczonych. Najpierw zamieszkała w Nowym Jorku, fascynowały ją w mieście drapacze chmur, które stały się tematem jej półabstrakcyjnych kompozycji. Ostatecznie osiedliła się w Kalifornii. Przyjaźniła się między innymi z Gretą Garbo i rozpoczęła gwiazdorskie życie w Beverly Hills, otaczała się największymi gwiazdami. W latach czterdziestych Łempicka stała się ulubioną portrecistką Hollywood, elit towarzyskich i finansowych, tam również słynęła z bujnego i dekadentckiego życia towarzyskiego. Wobec radykalnych zmian w sztuce powojennej, zwracającej się raczej ku tradycji surrealizmu i abstrakcji, popularność malarki gasła. Niestety, dobre czasy się skończyły, amerykańska prasa jej nie sprzyjała, a kolejne wystawy okazały się fiaskiem.



Tamara Łempicka, *Sleeping Woman (Kizette)*; źródło: <https://www.wikiart.org/en/tamara-de-lempicka>

Tamara Łempicka na jakiś czas porzuciła malowanie i jeszcze bardziej pochłonął ją wir życia towarzyskiego.

W latach 70. świat ponownie zachwyił się sztuką art déco i pracami samej Łempickiej, co doprowadziło do niezwykle udanej wystawy prac artystki w Galerie du Luxembourg w Paryżu. Rok później przeprowadziła się do Cuernavaki w Meksyku. Przyciągnął ją tam klimat „miasta wiecznej wiosny” oraz interesujące międzynarodowe towarzystwo. Tamara Łempicka zmarła we śnie, 18 marca 1980 roku.

Bez wątplenia malarka odniosła duży sukces już za życia, a jej obrazy stale biją rekordy cenowe na całym świecie. *Portret Marjorie Ferry (Portrait de Marjorie Ferry)* z 1932 roku, został sprzedany przez dom aukcyjny Christie’s w lutym 2020 za zawrotną kwotę 16,3 milionów dolarów. Była pierwszą kobietą malarką, której wspomniane dzieło gościło na okładce katalogu „Christie’s Impressionist and Modern Art Evening Sale”. Zawrotne ceny osiągały także: *Różowa tunika (La tunique rose)*, sprzedana za kwotę 14 milionów dolarów na aukcji Sotheby’s oraz *Muzykantka (La Musicienne)* sprzedana za 9,2 miliona dolarów. Ponad 20 jej dzieł sprzedano za więcej niż milion dolarów. Obraz

artystki z 1951 roku *Czytająca I (La Liseuse I)* został sprzedany w grudniu 2020 roku przez dom aukcyjny Desa Unicum za kwotę 3,8 miliona złotych.

Obrazy malarki gościły na okładkach niezliczonych książek. Madonna, posiadająca dużą kolekcję dzieł sztuki, wykorzystwała jej obrazy w teledyskach do piosenek *Open Your Heart*, *Vogue* i *Express Yourself*, a także podczas trasy koncertowej *Blond Ambition World Tour*. Wśród kreatorów mody jej sztuką inspirowali się Dolce & Gabbana, Ralph Lauren, Karl Lagerfeld i wielu innych. Tamara Łempicka do dziś inspirowuje wielu artystów, muzyków, twórców filmu, literatury, teatru, kreatorów mody. Jej obrazy są ponadczasowe i nadal zachwycają.

Bibliografia

- Laura Claridge, *Tamara Łempicka: między art déco a dekadencją*, przeł. Ewa Hornowska, Rebis, Poznań 2009.
- Marisa Lempicka, Maria Anna Potocka, Lech Maje, *Tamara Łempicka*, Lesko 2020.
- Agnieszka Morawińska, *Tamara Łempicka, 1927*, <https://e-teatr.pl/tamara-Lempicka-1927-a180196> (dostęp 25.06.2022).
- Maria Anna Potocka, *Łempicka. Malarstwo*, Lesko 2021.
- Olga Przyborowska, *Tamara Łempicka – skandalistka, kobieta wyzwolona, królowa art déco*, <https://home.morele.net/trendy/tamara-lempicka-skandalistka-kobieta-wyzwolona-kr%C3%B3lowa-art-deco/> (dostęp 25.06.2022).
- Słownik terminologiczny sztuk pięknych*, wyd. 5, WN PWN, Warszawa 2004.
- Sztuka Dawna. XIX wiek, Modernizm, Międzywojnie • Sesja I, 10 grudnia 2020 godz. 19:00*, <https://desa.pl/pl/wyniki-aukcji-dzielnik-sztuki-sztuka-dawna-xix-wiek-modernizm-mi%C5%82ywojnie-kvy4/tamara-lempicka/czytajaca-i/?fsearch=1> (dostęp 25.06.2022). •

Wywiad z drużyną OIRP we Wrocławiu

r. pr. **Anna Zalesińska**



Fot. K. Klimek

Anna Zalesińska: **Przed wszystkim gratuluję Kapitanowi i całemu zespołowi ogromnego sukcesu! Byliście nie do zatrzymania i jak przysłowiowy „walec” zmiażdżyliście przeciwników. Całą OIRP we Wrocławiu rozpiera dumą! Panie Kapitanie czy było ciężko?**

Rafał Biel: Czy było ciężko? Było bardzo ciężko, gdyż przed mistrzostwami kilku chłopaków zmagano się z kontuzją, czy też z innych powodów nie mogli w tym roku być w Kielcach i jechaliśmy na turniej

w bardzo wąskim składzie. Ale chłopaki „serduchem” i perfekcyjnie realizowaną taktyką dosłownie wydarli to mistrzostwo. Wiesz, kiedy wybierasz się na imprezę w zasadzie z jednym zmiennikiem, który doznaje ponadto kontuzji już w drugim meczu, podczas gdy inne zespoły wystawiają po dwa składy, to możesz mieć chwilę zwątpienia. Ale u nas tak nie było. Mobilizację w szatni, po kontuzji Adama, zapamiętam na zawsze. To był kluczowy moment dla drużyny w tym turnieju.



Fot. K. Klimek

Anna Zalesińska: Architektem sukcesu jest cała drużyna w skład, której wchodzi?

Rafał Biel: Świetnie bronił nasz bramkarz Marcin Rolirad, a gole zdobywali dla nas Dominik Konieczny, Tomasz Markowski, Adam Pulchny, Andrzej Jaskowski. Jakub Pokorski był prawdziwą skałą w obronie! Krystian Mularczyk i Leszek Korczak pomagali ze wszystkich sił! Graliśmy bardzo zdyscyplinowanie i kolektywnie.

Anna Zalesińska: No tak, nasz bramkarz został Najlepszym bramkarzem turnieju i Najlepszym zawodnikiem meczu finałowego! Marcinie, jak to się stało, że właśnie Tobie przypadła ta trudna pod względem psychicznym rola „strażnika” bramki? Czy pamiętasz, która sytuacja w czasie meczu finałowego była naprawdę „podbramkowa”?

Marcin Rolirad: Zostanie bramkarzem drużyny OIRP we Wrocławiu nie było łatwe, sito selekcji prowadzone przez starszych kolegów jest naprawdę ciężkie do przejścia, o czym sam się przekonałem. Kilka lat temu się udało i muszę przyznać, że z uwagi na osiągnięte sukcesy oraz przede wszystkim atmosferę w drużynie było warto! Mecz finałowy był ukoronowaniem naszej ciężkiej pracy przez cały turniej, w starciu z Warszawą nie byliśmy faworytem, jednak cały blok obronny zagrał bez zarzutów! Jedynie na początku meczu kapitan warszawskiej drużyny znalazł się w sytuacji „sam na sam”, gdyby strzelił, mogłoby być ciężko.

Anna Zalesińska: Fakt, nasza obrona była jak skała! Kuba, który mecz Turnieju pamiętasz w sposób szczególny? Który z przeciwników przeprowadził najbardziej zmasowany atak na bramkę?



Fot. K. Klimek

Jakub Pokorski: W mojej ocenie najtrudniejszy i zarazem chyba najlepszy nasz mecz to finał z OIRP Warszawa. Ostatni mecz turnieju, w którym mierzyliśmy się z naprawdę klasowym zespołem, faworytem tych zawodów. Były momenty, kiedy musieliśmy się bronić naprawdę głęboko. Każdy z nas zmagał się przy tym ze zmęczeniem i większymi lub mniejszymi urazami. Natomiast poświęcenie i maksimum zaangażowania każdego z Nas przyniosło ostatecznie sukces. Dlatego wygraną w tym meczu i radość po jego zakończeniu zapamiętam na długo.

Anna Zalesińska: **Bo i również – a przede wszystkim – nasi w ataku nie dawali przeciwnikom ani chwili oddechu! Subiektywnie, z jakiej bramki jesteście najbardziej dumni?**

Dominik Konieczny: Najbardziej dumny jestem z bramki na 1:0 z reprezentacją

z Torunia. Była zwieńczeniem bardzo wytrwałej i solidnej pracy drużyny przez cały mecz, a także zapewniła nam awans z pierwszego miejsca. Myślę, że ta wygrana miała duży wpływ na nasze późniejsze zwycięstwa.

Tomasz Markowski: Dla mnie kluczowym trafieniem była bramka z ćwierćfinałowego spotkania przeciwko drużynie z Kielc. Mecze ćwierćfinałowe mają szczególnie ciężar gatunkowy – tylko 20 minut gry dzieli drużynę od strefy medalowej, a ewentualna porażka jest szczególnie bolesna, bo przegrani zostają z niczym. Nam udało się wytrzymać tę presję i dzięki konsekwentnej grze, na minutę przed końcem, rozstrzygnęliśmy mecz na swoją korzyść.

Adam Pulchny: Z bramki strzelonej na 1:0 z OIRP Rzeszów, która otworzyła wynik spotkania i pozwoliła nam kontrolować przebieg gry. Jednocześnie w tym

meczu doznałem kontuzji, która wykluczyła mnie z dalszej gry w turnieju, także chłopaki musieli sobie radzić bez największej gwiazdy drużyny. I to przede wszystkim z nich jestem niezwykle dumny. To mistrzostwo ma szczególne znaczenie i smak właśnie dzięki postawie całej piątki, która w obliczu bardzo trudnej sytuacji, jaką była konieczność gry bez możliwości wprowadzenia zawodnika rezerwowego do końca turnieju, stanęła na wysokości zadania i wręcz wyszarpała to zwycięstwo.

Andrzej Jaskowski: Zdecydowanie z bramki strzelonej drużynie Torunia. Po kontuzji Adama „Koda” Pulchnego wiedzieliśmy, że do końca turnieju będziemy musieli sobie radzić grając bez zmian, a mecz z Toruniem był pierwszym, w którym musieliśmy tak zagrać. Ta bramka, ta wygrana i nasza postawa pokazała, że jesteśmy w stanie podolać temu wyzwaniu.

To zwycięstwo dało nam niesamowitego „kopa”, a samo spotkanie było majstersztykiem taktycznym w naszym wykonaniu, albowiem zagraliśmy dokładnie tak, jak sobie założyliśmy, a bramka Isco to była truskaweczką na torcie.

Anna Zalesińska: Dłużsi stażem członkowie drużyny też stanowili ogromne wsparcie – Krystianie, Leszku – to już trzeci raz, kiedy OIRP we Wrocławiu I wygrał. Mamy zdecydowanie najlepszą drużynę i jesteście Mistrzami Polski 2022! Jak uważacie, co sprawia, że jesteście tak bardzo zgraną drużyną?

Krystian Mularczyk: Pamiętam jak grając w klubie, jako juniorzy, krzyczeliśmy: „Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”! Ta sama zasada obowiązuje dzisiaj, w naszym zespole. Uważam, że każda drużyna tworzą ludzie, którzy wspólnie



FOTO KRZYSZTOF KLIMEK

Fot. K. Klimek

przechodzą przez wszystkie sukcesy i porażki. Powstałiśmy jako hobbistyczna drużyna piłkarska, a dzisiaj jesteśmy hegemonom halowej piłki nożnej radców prawnych. Obecnie nasz zespół, to nie skład kilku przypadkowych osób, ale grupa przyjaciół, która obdarza się szacunkiem, zaufaniem oraz wspólnie spędza czas. Te wartości przekładają się na zgranie naszego teamu i sprawiają, że dzięki wspólnym wysiłkom odnosimy sukcesy. Drużyna OIRP to coś więcej niż tylko futbol. To drużyna, w której można szlifować charakter i która zawsze mierzy wysoko. Tak wiele razem przeszliśmy i to nas kształtuje, jako ludzi i zawodników. Kiedy gramy na boisku wspólny mecz, czujesz, że możesz polegać na tych ludziach i oni czują, że mogą polegać na Tobie. Grając w takim zespole, po prostu nie możesz zawieść, musisz dać z siebie wszystko. Pokazaliśmy to już wiele razy, szczególnie w **2012, 2018 i 2022 roku zdobywając tytuł Mistrza Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej**. Kolejne sukcesy są dla nas tylko potwierdzeniem wnoszonych do drużyny wartości, które przekładają się na nasze zwycięstwa.

Leszek Korczak: Zgrana drużyna to mało powiedziane. Widziana i od środka, i z szatni, i ławki rezerwowych stanowiła monolit. Chcę podziękować i pogratulować chłopakom. Gra drużyny OIRP we Wrocławiu była przyjemnością dla oka, a moment strzelenia decydującej bramki i towarzyszący temu wybuch radości zastanie w pamięci na zawsze. Wizytowany dąb Bartek dopomógł i pomimo plag kontuzji wróciliśmy ze złotem. **Wrocław od zawsze poddaje się ostatni!!!**

Anna Zalesińska: I wreszcie dobry duch drużyny Manager Sylwia Filińska. Jak odnalazłaś się w tej niedościennej, innej od Twojego profilu zawodowego roli? I chyba niełatwo



Fot. K. Klimek

było w czasie finału, ten poziom adrenaliny w krwi?

Sylwia Filińska: Bycie managerem tak utalentowanych zawodników to sama przyjemność! Przeżywanie emocji, które dzieją się tuż za linią boczną, a także wspieranie piłkarzy daje mnóstwo satysfakcji. Emocje momentami rzeczywiście sięgały zenitu i sama miałam ochotę wejść na boisko, ale od samego początku nie miałam żadnych wątpliwości, że dzięki umiejętnościom zawodników OIRP we Wrocławiu drużyna osiągnęła wszystkie założone cele w tym ten cel najważniejszy: wygranie rozgrywek, wygranie Mistrzostw! Drużyna OIRP we Wrocławiu była najlepsza ze wszystkich 16 zespołów i w całym turnieju nie straciła żadnego gola! Ja jestem bardzo dumna i wierzę, że to dopiero początek.

Anna Zalesińska: Bardzo dziękuję za wywiad, a Czytelników zapraszam do lektury sprawozdania z Turnieju (autor Rafał Biel). •

Na okładce

U góry: Drużyna OIRP Wrocław Mistrzem Polski Radców Prawnych w halowej piłce nożnej; fot. K. Klimek

U dołu: Drużyna koszykówki OIRP we Wrocławiu; fot. OIRP we Wrocławiu

Kolegium Redakcyjne

r. pr. Anna Zalesińska – Redaktor Naczelny

r. pr. Krystian Mularczyk – Zastępca Redaktora Naczelnego

Członkowie

r. pr. Sylwia Filińska

r. pr. Bartosz Frydel

r. pr. Radosław Gąsior

Beata Kozieł

r. pr. Marta Kruk

Małgorzata Nierzewska

r. pr. Michał Pyrz

r. pr. Maciej Różewicz

r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz

r. pr. Krystyna Stoga

r. pr. Milena Szostak-Kałuska

ISSN 2391-9159





Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu
ul. Włodkowska 8, 50-072 Wrocław

Telefony:
tel./fax (71) 793-70-94
tel./fax (71) 793-70-95
tel./fax (71) 793-70-96

e-mail: redakcja@oirp.wroclaw.pl

strona internetowa: <https://oirp.wroclaw.pl>